

SÉANCES DU JEUDI 5 JUIN 1997
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 5 JUNI 1997

MATIN

SOMMAIRE:

CONGÉ:

Page 3054.

EXCUSÉ:

Page 3054.

PROJET DE LOI (Discussion):

Projet de loi modifiant la loi du 16 juillet 1948 créant l'Office belge du Commerce extérieur (Évocation).

Discussion générale. — *Orateurs*: **MM. Bourgeois**, rapporteur, **Hatry, M. Maystadt**, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 3054.

DEMANDE D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de M. Hatry au Premier ministre sur «les délais mis par le gouvernement à assurer la participation financière des travailleurs à leur entreprise».

Orateurs: **M. Hatry, M. Dehaene**, Premier ministre, p. 3057.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1996-1997
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1996-1997

OCHTEND

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 3054.

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 3054.

WETSONTWERP (Bespreking):

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 16 juli 1948 tot oprichting van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel (Evocatie).

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heren Bourgeois**, rapporteur, **Hatry, de heer Maystadt**, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 3054.

VRAAG OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van de heer Hatry aan de eerste minister over «het uitblijven van een wetsontwerp dat de financiële deelneming van werknemers in hun bedrijf mogelijk maakt».

Sprekers: **de heer Hatry, de heer Dehaene**, eerste minister, blz. 3057.

APRÈS-MIDI**SOMMAIRE :****EXCUSÉS :**

Page 3061.

MESSAGES :

Page 3061.

Chambre des représentants.

COMMUNICATIONS :

Page 3062.

1. Transmission d'arrêtés royaux.
2. Cour d'arbitrage.
3. Parlement européen.
4. Entreprises publiques économiques.
5. Expiration du délai d'examen.

PROJETS DE LOI (Dépôt) :

Page 3064.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de siège entre le Royaume de Belgique et l'Autorité de surveillance de l'Association européenne de Libre Échange, signé à Bruxelles le 22 décembre 1994.

Projet de loi portant assentiment au Protocole portant modification de la loi uniforme Benelux en matière de dessins ou modèles, fait à Bruxelles le 8 mars 1995.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République Kirghize, d'autre part, les Annexes I et II, le Protocole et l'Acte final, faits à Bruxelles le 9 février 1995.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République d'Azerbaïdjan, d'autre part, les Annexes I à V, le Protocole et l'Acte final, faits à Luxembourg le 22 avril 1996.

PROPOSITIONS (Dépôt) :

Page 3064.

Mme Merchiers. — Proposition de loi interprétative de l'article 77 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

M. Nothomb et Mme Milquet. — Proposition de loi modifiant la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État, en vue de supprimer l'effet dévolutif de la case de tête et les listes de suppléants aux élections pour les Parlements wallon et flamand.

M. Nothomb et Mme Milquet. — Proposition de loi modifiant la loi du 12 janvier 1989 réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, en vue de supprimer l'effet dévolutif de la case de tête et la liste des suppléants.

NAMIDDAG**INHOUDSOPGAVE :****VERONTSCHULDIGD :**

Bladzijde 3061.

BOODSCHAPPEN :

Bladzijde 3061.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

MEDEDELINGEN :

Bladzijde 3062.

1. Overzending van koninklijke besluiten.
2. Arbitragehof.
3. Europees Parlement.
4. Economische overheidsbedrijven.
5. Verstrijken van de onderzoekstermijn.

WETSONTWERPEN (Indiening) :

Bladzijde 3064.

Wetsontwerp houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Toezichhoudende Autoriteit van de Europese Vrijhandelsassociatie, ondertekend te Brussel op 22 december 1994.

Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol houdende wijziging van de eenvormige Beneluxwet inzake tekeningen of modellen, gedaan te Brussel op 8 maart 1995.

Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens, enerzijds, en de Republiek Kirgizstan, anderzijds, de Bijlagen I en II, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Brussel op 9 februari 1995.

Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens, enerzijds, en de Republiek Azerbeïdzjan, anderzijds, de Bijlagen I tot V, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 22 april 1996.

VOORSTELLEN (Indiening) :

Bladzijde 3064.

Mevrouw Merchiers. — Wetsvoorstel tot interpretatie van artikel 77 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

De heer Nothomb en mevrouw Milquet. — Wetsvoorstel tot wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 ter vervollediging van de federale staatsstructuur, met het oog op de afschaffing van de devolutieve werking van de lijststem en de lijsten van kandidaat-opvolgers bij de verkiezingen van het Vlaamse en het Waalse Parlement.

De heer Nothomb en mevrouw Milquet. — Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 12 januari 1989 tot regeling van de wijze waarop de Brusselse Hoofdstedelijke Raad wordt verkozen, met het oog op de afschaffing van de devolutieve werking van de lijststem en de lijsten van kandidaat-opvolgers.

MM. Ph. Charlier et Delcroix. — Proposition de loi modifiant l'article 23 de la loi du 26 décembre 1956 sur le Service des postes.

MM. Lallemand et Mahoux. — Proposition de loi visant à octroyer le droit de vote et d'éligibilité aux non-belges pour les élections communales et provinciales.

M. Moens. — Proposition de loi portant régularisation des membres contractuels du personnel de la Régie des bâtiments.

Mme Sémer. — Proposition de résolution concernant la solidarité entre le Nord et le Sud.

Mme de Bethune. — Proposition de déclaration de révision des articles 99 et 104 de la Constitution en vue d'insérer des dispositions nouvelles relatives à l'égalité de représentation des femmes et des hommes.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Dépôt):

Page 3065.

M. Anciaux au ministre de la Défense nationale sur «le comportement inadmissible des paras belges et le rôle de l'armée belge».

M. Hatry au Premier ministre sur «les délais mis par le gouvernement à assurer la participation financière des travailleurs à leur entreprise».

Mme Dardenne au ministre de l'Emploi et du Travail et au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «la sécurité des centrales nucléaires et la gestion de la maintenance».

Mme Lizin au ministre de la Défense nationale et au ministre des Affaires étrangères sur «la situation au Congo».

M. Jonckheer au Premier ministre sur «la position du gouvernement belge à la veille du Conseil européen d'Amsterdam».

M. Hatry au ministre de l'Emploi et du Travail sur «la politisation de son administration et notamment les conciliateurs sociaux».

Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur «l'orientation du gouvernement à l'égard du Burundi».

Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur «l'orientation du gouvernement à l'égard de la Yougoslavie».

PROPOSITIONS (Prise en considération):

Pages 3065 et 3086.

Mme Cantillon et consorts. — Proposition de loi complétant l'article 114 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994.

MM. Santkin et G. Charlier. — Proposition de loi relative à la sécurité sociale des travailleurs frontaliers.

Mme Milquet. — Proposition de loi modifiant l'article 1er du décret du 4 juillet 1806 concernant le mode de rédaction de l'acte par lequel l'officier de l'état civil constate qu'il lui a été présenté un enfant sans vie.

MM. Lallemand, Mahoux et consorts. — Proposition de loi modifiant le Code de la nationalité belge.

Mme Sémer et consorts. — Proposition de résolution concernant la solidarité entre le Nord et le Sud.

De heren Ph. Charlier en Delcroix. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 23 van de wet van 26 december 1956 op de Postdienst.

De heren Lallemand en Mahoux. — Wetsvoorstel houdende toekenning van het actief en het passief kiesrecht bij gemeente- en provincieraadsverkiezingen aan niet-Belgen.

De heer Moens. — Wetsvoorstel houdende regularisatie van de contractuele personeelsleden van de Regie der Gebouwen.

Mevrouw Sémer. — Voorstel van resolutie inzake de solidariteit tussen Noord en Zuid.

Mevrouw de Bethune. — Voorstel van verklaring van de artikelen 99 en 104 van de Grondwet om nieuwe bepalingen in te voegen betreffende de gelijke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen.

VRAGEN OM UITLEG (Indiening):

Bladzijde 3065.

De heer Anciaux aan de minister van Landsverdediging over «de wandaden van de Belgische para's en de rol van het Belgisch leger».

De heer Hatry aan de eerste minister over «het uitblijven van een wetsontwerp dat de financiële deelneming van werknemers in hun bedrijf mogelijk maakt».

Mevrouw Dardenne aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid en aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de veiligheid van de kerncentrales en de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden».

Mevrouw Lizin aan de minister van Landsverdediging en aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de situatie in Kongo».

De heer Jonckheer aan de eerste minister over «het standpunt dat de Belgische regering zal innemen tijdens de Europese Raad van Amsterdam».

De heer Hatry aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid over «de politisering van haar administratie, meer bepaald de sociale bemiddelaars».

Mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de houding van de regering ten aanzien van Burundi».

Mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de houding van de regering ten aanzien van Joegoslavië».

VOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 3065 en 3086.

Mevrouw Cantillon c.s. — Wetsvoorstel tot aanvulling van artikel 114 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

De heren Santkin en G. Charlier. — Wetsvoorstel betreffende de sociale zekerheid van de grensarbeiders.

Mevrouw Milquet. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 1 van het decreet van 4 juli 1806 aangaande de manier van opstelling van de akte waarbij de ambtenaar van de burgerlijke stand constateert dat hem een levenloos kind werd vertoond.

De heren Lallemand, Mahoux c.s. — Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit.

Mevrouw Sémer c.s. — Voorstel van resolutie inzake de solidariteit tussen Noord en Zuid.

SCRUTIN SECRET POUR LA PRÉSENTATION DE LISTES TRIPLES DE CANDIDATS À QUATRE PLACES VACANTES DE CONSEILLER D'ÉTAT :

Pages 3065 et 3077.

Résultat du scrutin, pp. 3076 et 3085.

QUESTIONS ORALES (Discussion) :

Question orale de M. Jonckheer au Premier ministre sur « l'opportunité de postposer les conclusions de la C.I.G. ».

Orateurs : **M. Jonckheer, M. Dehaene**, Premier ministre, p. 3066.

Question orale de M. Anciaux au Premier ministre sur « la fermeture de Renault-Vilvorde et le changement de la situation politique en France ».

Orateurs : **M. Anciaux, M. Dehaene**, Premier ministre, p. 3067.

Question orale de M. Foret au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur « le remplacement des bourgmestres empêchés ».

Orateurs : **M. Foret, M. Vande Lanotte**, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 3068.

Question orale de Mme Sémer au secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement sur « le traitement des sans-abri par les C.P.A.S. ».

Orateurs : **Mme Sémer, M. Vande Lanotte**, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 3068.

Question orale de M. Boutmans au vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur « le projet d'arrêté royal du 30 mai relatif aux conditions de fabrication et de diffusion des annuaires du téléphone ».

Orateurs : **M. Boutmans, Mme De Galan**, ministre des Affaires sociales, p. 3070.

Question orale de M. Weyts au vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur « la modernisation du secteur belge des télécommunications ».

Orateurs : **M. Weyts, Mme De Galan**, ministre des Affaires sociales, p. 3070.

Question orale de M. Devolder au ministre des Affaires sociales sur « le financement par enveloppe des maisons de repos qui viennent de s'ouvrir ou de s'agrandir ».

Orateurs : **M. Devolder, Mme De Galan**, ministre des Affaires sociales, p. 3071.

Question orale de M. Chantraine au ministre de la Politique scientifique sur « la situation du personnel scientifique, administratif et technique aux Archives de l'État à Eupen ».

Orateurs : **M. Chantraine, M. Ylief**, ministre de la Politique scientifique, p. 3073.

Question orale de M. Hatry au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur « les modifications fréquentes de la législation fiscale relative aux sociétés de reconversion ».

Orateurs : **M. Hatry, Mme De Galan**, ministre des Affaires sociales, p. 3073.

GEHEIME STEMMING OVER DE VOORDRACHT VAN EEN DRIETAL VAN KANDIDATEN VOOR ELK VAN DE VIER OPENSTAANDE AMBTEN VAN STAATSRAADEN :

Bladzijden 3065 en 3077.

Uitslag van de geheime stemming, blz. 3076 en 3085.

MONDELINGE VRAGEN (Bespreking) :

Mondelinge vraag van de heer Jonckheer aan de eerste minister over « de wenselijkheid om de beslissingen van de IGC uit te stellen ».

Sprekers : **de heer Jonckheer, de heer Dehaene**, eerste minister, blz. 3066.

Mondelinge vraag van de heer Anciaux aan de eerste minister over « de sluiting van Renault-Vilvorde en de gewijzigde politieke situatie in Frankrijk ».

Sprekers : **de heer Anciaux, de heer Dehaene**, eerste minister, blz. 3067.

Mondelinge vraag van de heer Foret aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « de vervanging van verhinderde burgemeesters ».

Sprekers : **de heer Foret, de heer Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 3068.

Mondelinge vraag van mevrouw Sémer aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu over « de behandeling van de daklozen door de OCMW's ».

Sprekers : **mevrouw Sémer, de heer Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 3068.

Mondelinge vraag van de heer Boutmans aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over « het ontwerp van koninklijk besluit van 30 mei over de voorwaarden tot vervaardiging en verspreiding van telefoongidsen ».

Sprekers : **de heer Boutmans, mevrouw De Galan**, minister van Sociale Zaken, blz. 3070.

Mondelinge vraag van de heer Weyts aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over « de modernisering van de Belgische telecommunicatiesector ».

Sprekers : **de heer Weyts, mevrouw De Galan**, minister van Sociale Zaken, blz. 3070.

Mondelinge vraag van de heer Devolder aan de minister van Sociale Zaken over « de enveloppefinanciering voor rusthuizen die pas opgestart zijn of uitgebreid hebben ».

Sprekers : **de heer Devolder, mevrouw De Galan**, minister van Sociale Zaken, blz. 3071.

Mondelinge vraag van de heer Chantraine aan de minister van Wetenschapsbeleid over « de toestand van het wetenschappelijk, administratief en technisch personeel bij het Rijksarchief te Eupen ».

Sprekers : **de heer Chantraine, de heer Ylief**, minister van Wetenschapsbeleid, blz. 3073.

Mondelinge vraag van de heer Hatry aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over « de herhaalde wijzigingen in de fiscale wetgeving met betrekking tot de reconversievennootschappen ».

Sprekers : **de heer Hatry, mevrouw De Galan**, minister van Sociale Zaken, blz. 3073.

Question orale de M. Vergote au ministre de la Justice sur «le casino flottant au départ d'Ostende».

Orateurs: **M. Vergote, M. De Clerck**, ministre de la Justice, p. 3074.

Question orale de M. Mahoux au ministre de la Justice sur «le surpeuplement des prisons».

Orateurs: **M. Mahoux, M. De Clerck**, ministre de la Justice, p. 3075.

Question orale de M. Bourgeois au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises sur «l'importation de viandes américaines traitées aux hormones».

Orateurs: **M. Bourgeois, M. Pinxten**, ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises, p. 3076.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 3077.

PROJET DE LOI (Vote):

Projet de loi modifiant la loi du 16 juillet 1948 créant l'Office belge du Commerce extérieur (Évocation), p. —.

Explications de vote: *Orateurs*: **MM. Verreycken, Anciaux, Vautmans, Hatry**, p. 3078.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de Mme Dardenne au ministre de l'Emploi et du Travail et au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur la «sécurité des centrales nucléaires et la gestion de la maintenance».

Orateurs: **Mme Dardenne, M. Vande Lanotte**, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 3079.

Demande d'explications de M. Anciaux au ministre de la Défense nationale sur «le comportement inadmissible des paras belges et le rôle de l'armée belge».

Orateurs: **MM. Anciaux, Ceder, Hostekint, M. Poncelet**, ministre de la Défense nationale, p. 3081.

Mondelinge vraag van de heer Vergote aan de minister van Justitie over «het drijvend casino met vertrekpunt Oostende».

Sprekers: **de heer Vergote, de heer De Clerck**, minister van Justitie, blz. 3074.

Mondelinge vraag van de heer Mahoux aan de minister van Justitie over «de overbevolking in de gevangenissen».

Sprekers: **de heer Mahoux, de heer De Clerck**, minister van Justitie, blz. 3075.

Mondelinge vraag van de heer Bourgeois aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen over «de invoer van Amerikaans hormonen vlees».

Sprekers: **de heer Bourgeois, de heer Pinxten**, minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen, blz. 3076.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 3077.

WETSONTWERP (Stemming):

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 16 juli 1948 tot oprichting van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel (Evocatie), blz. —.

Stemverklaringen: *Sprekers*: **de heren Verreycken, Anciaux, Vautmans, Hatry**, blz. 3078.

VRAGEN OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van mevrouw Dardenne aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid en aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de veiligheid van de kerncentrales en de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden».

Sprekers: **mevrouw Dardenne, de heer Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 3079.

Vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de minister van Landsverdediging over «de wandaden van de Belgische para's en de rol van het Belgisch leger».

Sprekers: **de heren Anciaux, Ceder, Hostekint, de heer Poncelet**, minister van Landsverdediging, blz. 3081.

SÉANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. MOENS, VICE-PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MOENS, ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 11 h 10.
De vergadering wordt geopend om 11.10 uur.

CONGÉ — VERLOF

M. Busquin, en mission à l'étranger, demande un congé.
Verlof vraagt: de heer Busquin, met opdracht in het buitenland.
— Ce congé est accordé.
Dit verlof wordt toegestaan.

EXCUSÉ — VERONTSCHULDIGD

M. De Decker, pour raison de santé, demande d'excuser son absence à la réunion de ce jour.
Afwezig met bericht van verhindering: de heer De Decker om gezondheidsredenen.
— Pris pour information.
Voor kennisgeving aangenomen.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
16 JULI 1948 TOT OPRICHTING VAN DE BELGISCHE
DIENST VOOR DE BUITENLANDSE HANDEL (EVOCA-
TIE)*Algemene bespreking*PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 16 JUILLET 1948
CRÉANT L'OFFICE BELGE DU COMMERCE EXTÉ-
RIEUR (ÉVOCATION)*Discussion générale*

De voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Overeenkomstig het reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie document nr. 1-587/4 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1996-1997.*)

Conformément à notre règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-587/4 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session de 1996-1997.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Bourgeois (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, het is mij een genoegen verslag te mogen uitbrengen van de besprekingen in de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van het wetsontwerp 587 tot wijziging van de wet van 16 juli 1948 tot oprichting van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel.

Dit is een belangrijk ontwerp. Bij de staats hervorming van 1993 werd de voornaamste bevoegdheid inzake buitenlandse handel overgeheveld naar de gewesten, onder meer het afzet- en uitvoerbeleid. De federale overheid behoudt echter een aantal belangrijke bevoegdheden. Naast de traditionele bevoegdheden, namelijk de minnelijke schikking in handelsgeschillen en de informatieverstrekking, gaat het om bepaalde bevoegdheden inzake handelsbevordering, samenwerking en coördinatie. In dit licht was een wijziging van de rol van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel dan ook noodzakelijk. Dit wetsontwerp strekt ertoe de statuten van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel aan te passen aan de nieuwe institutionele realiteit en een coördinatie-orgaan tussen de federale overheid en de gewesten op te richten.

Het wetsontwerp geeft de BDBH de belangrijke rol haar eigen acties af te stemmen op die van de gewesten ten einde overlappenden en nutteloze concurrentie te voorkomen. De Belgische Dienst heeft niet tot taak de acties van de gewesten te coördineren. Deze werken in dit kader immers volledig autonoom.

Het te volgen beleid wordt zowel door de gewestelijke als door de federale overheden bepaald. In deze nieuwe context worden de samenstelling en de werking van de raad van bestuur en van het bestuurscomité herzien. Het aantal leden van de raad van bestuur wordt teruggebracht van 32 naar 24 met het oog op het waarborgen van een grotere dynamiek. Bij het aanwijzen van de leden wordt het principe van de pariteit gehanteerd, zowel tussen de federale overheid en de gewesten, tussen de gewesten zelf, en tussen de vertegenwoordigers van de privé-sector en de vertegenwoordigers van de federale en gewestelijke overheden.

In het coördinatiecomité, dat wordt opgericht ter vervanging van het bestaande bestuurscomité, zetelen de leidende verantwoordelijken van alle diensten die bevoegd zijn voor de

exportpromotie, namelijk Export Vlaanderen voor het Vlaamse Gewest, AWEX voor het Waalse Gewest en de Dienst voor de Buitenlandse Handel van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

Het coördinatiecomité zal de taken van het vroegere bestuurscomité overnemen en wordt het coördinatieforum bij uitstek. Naast de opvolging van de door de raad van bestuur behandelde dossiers staat het coördinatiecomité namelijk in voor de coördinatie van de door de raad van bestuur bepaalde richtlijnen tussen de federale en de gewestelijke overheden, enerzijds, en de openbare en de privé-sector, anderzijds. De leidende ambtenaren zelf — niet hun vertegenwoordigers — moeten in dit coördinatiecomité zetelen om aan de beslissingen een bindend karakter te verlenen, zowel voor de leidende ambtenaren als voor hun diensten.

De commissieleden uitten hun bezorgdheid omtrent talrijke aspecten, waaronder de samenstelling van de nieuwe raad van bestuur waarin de vertegenwoordiging van de privé-sector wordt teruggeschroefd. Bepaalde commissieleden vroegen zich af of dit geen verzwakking betekent van de privé-sector, die nochtans hard moet meewerken aan ons uitvoerbeleid.

De minister legde in zijn antwoord de nadruk op de noodzaak aan een efficiënte werking van de dienst en aan respect voor de pariteit, zowel in de raad van bestuur als in het coördinatiecomité, waar dit vroeger niet het geval was.

Verskillende leden hadden ook vragen met betrekking tot de goodwill van de gewesten om vertegenwoordigers aan te duiden. De eerste versie van het wetsontwerp dat hen verplichtte vertegenwoordigers aan te duiden, kreeg van de Raad van State een negatief advies. De Raad van State was van oordeel dat op die manier de autonomie van de gewesten enigszins werd miskend.

De vraag is dan ook of de gewesten wel zullen willen meewerken en vertegenwoordigers zullen aanstellen. Bovendien heeft het Vlaams Gewest geweigerd formeel zijn akkoord te geven met de inhoud van het wetsontwerp. Het gevaar bestaat dat een niet-werkbaar orgaan zou worden gecreëerd.

De minister verzekerde dat deze vrees ongegrond is en dat hij met de gewesten een «bonafide-akkoord» heeft gesloten. Ondanks het voorbehoud van het Vlaams Gewest met betrekking tot de inhoud, zal het zich zodra de wet goedgekeurd is, niet verzetten tegen de uitvoering ervan. Dat de Duitstalige Gemeenschap niet vertegenwoordigd is, heeft als oorzaak dat de buitenlandse handel een exclusieve gewestelijke bevoegdheid is en dus niet tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoort.

Er werd ook gesproken over de coördinatie van de verschillende initiatieven. De minister bevestigde dat de toewijzing van de standplaatsen van de handelsattachés en de coördinatie ervan niet tot de federale bevoegdheden behoort. Het wetsontwerp respecteert derhalve deze exclusieve bevoegdheid van de gewesten, zoals bepaald in artikel 6, § 1, VI, 3°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen.

Het coördinatie- en samenwerkingsbeleid is echter wel een federale bevoegdheid. De minister vermeldde naast het coördinatiecomité ook volgende initiatieven: de rondetafelconferentie over Azië die heeft plaatsgehad en een succes was, de voorbereiding van een rondetafelconferentie over Zuid-Amerika, consulaire conferenties, waarvan er reeds talrijke hebben plaatsgevonden en waarop in principe eveneens de gewestelijke ministers of hun kabinetcheefs aanwezig zijn.

Een andere zorg betrof de bevoegdheden van de directeur-generaal en zijn verhouding tot het coördinatiecomité. Bepaalde commissieleden hadden vragen bij de verzwakte positie van de directeur-generaal als louter uitvoerder van de beslissingen van het coördinatiecomité. De minister wees er echter op dat de directeur-generaal integendeel een volwaardig lid is, met stemrecht, van het coördinatiecomité.

Tal van deze bemerkingsen — ook andere dan deze die ik heb toegelicht — werden door de commissieleden, de heer Hatry en mevrouw Mayence, in amendementen omgezet. Ingevolge de besprekingen hierover in de commissie en ingevolge de uitleg verstrekt door de minister, werden alle amendementen hetzij ingetrokken, hetzij bij de stemming verworpen.

Het wetsontwerp werd in zijn geheel en ongewijzigd aangenomen met zeven stemmen tegen twee, bij één onthouding.

M. le président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, le projet de loi qui nous est soumis est, en sorte, une séquelle inéluctable d'une réforme institutionnelle malencontreuse. Dans cette optique, on pourrait considérer que ce projet est un moindre mal.

Mais d'emblée, je tiens à souligner qu'il ne mettra pas fin aux interrogations anxieuses des ministres et des professionnels à l'étranger qui reçoivent, à jet continu, des délégations fédérales, régionales flamandes, régionales wallonnes et régionales bruxelloises qui s'inquiètent de savoir qui est le véritable Premier ministre. Faut-il leur répondre *Het is diegene met de bril?*, «Celui avec les lunettes», comme du temps des gouvernements Martens.

Si on avait voulu faire œuvre utile, ce type de problème aurait été éliminé. Malheureusement, le présent projet de loi n'y répond pas. C'est la raison pour laquelle je le considère comme une conséquence inéluctable d'une réforme institutionnelle mal pensée et mal réalisée. En effet, on a attribué aux régions l'ensemble — ou presque — du commerce extérieur. Le niveau fédéral — et donc l'Office belge du commerce extérieur — n'a conservé qu'une fonction d'accompagnement.

Je voudrais féliciter notre rapporteur M. Bourgeois pour la qualité de son rapport qui a parfaitement mis en évidence les réticences et les critiques qui se sont fait jour au cours de la discussion en commission, discussion qui a cependant abouti à l'approbation globale du texte.

Dans le cadre de l'exportation, il faut d'abord noter le rôle essentiel des entreprises. Elles constituent le support du commerce international et plus particulièrement de notre exportation. L'O.B.C.E. ne peut avoir en la matière qu'un rôle d'accompagnement, de stimulation. Mais dans cette optique, sa fonction est essentielle. D'abord, cette organisation a le mérite d'avoir à sa tête des fonctionnaires de grande qualité. De plus, pour les missions importantes qu'elle organise à l'étranger, elle a la chance d'être souvent dirigée par une très haute personnalité du royaume dont la présence ouvre très souvent des portes qui ne le seraient pas autrement. L'O.B.C.E. joue un rôle inestimable de soutien, d'accompagnement et parfois de leader pour nos exportations. Il est donc important de mettre en place une structure performante et non un organe qui risque d'être étouffé par les querelles internes et les difficultés, et d'être paralysé par l'action éventuelle des régions.

En tant que Bruxellois, j'ajouterai que la régionalisation du Commerce extérieur n'a pas été particulièrement favorable à l'exportation de biens et aux prestations de services à l'extérieur pour la Région bruxelloise. En effet, la masse critique y fait défaut pour soutenir un plein effort. Cela résulte malheureusement des données chiffrées qui figurent au rapport et dont j'aurai l'occasion de rappeler l'un ou l'autre aspect.

La réforme institutionnelle aurait pu judicieusement analyser dans quelles parties du monde le niveau régional ou le niveau fédéral s'indiquait le plus.

À mon avis, si une proposition avait, à l'époque, accompagné les réformes, elle aurait été la bienvenue. Elle aurait réservé au gouvernement fédéral et à l'O.B.C.E. l'ensemble de l'exportation à longue distance vers d'autres continents, tandis que le commerce extérieur concernant l'Europe aurait pu parfaitement être assumé avec efficacité et talent par les prospecteurs régionaux.

Il est bien dommage que cette orientation, notamment défendue par le secteur privé, n'ait pas été retenue et que l'on soit passé à une orientation privilégiant uniquement les régions. Le résultat ne me paraît pas être, à l'heure actuelle, à la hauteur des ambitions que nous avions.

Notre principale préoccupation quant à l'efficacité de l'O.B.C.E. vise essentiellement la façon dont fonctionnera le comité de coordination, dont le rôle est un rôle clé, un rôle central dans la structure nouvelle que nous mettons en place.

Ce comité peut être la meilleure, mais aussi la pire des choses. Si les hauts fonctionnaires, délégués au sein de ce comité, représentant les régions veulent plutôt jouer un rôle paralysant à l'égard de

l'O.B.C.E. ils pourraient y parvenir et faire de cette réforme « un flop », une catastrophe. Aussi, la réforme que nous allons voter tout à l'heure devrait-elle être remise sur le métier et modifiée.

C'est là évidemment que réside notre critique principale; elle n'est pas basée seulement sur une attente ou une inquiétude quant à l'avenir. Mais je me permets de signaler que, par le passé, déjà le rôle des dirigeants, des directeurs généraux des organisations régionales de promotion de l'exportation et de l'investissement, n'a pas toujours été favorable — c'est un euphémisme — au bon fonctionnement de l'O.B.C.E. Certains d'entre-eux ont mis des bâtons dans les roues à l'égard de toute initiative émanant de l'O.B.C.E. en organisant au préalable, des missions régionales dans le pays, dont on savait que l'O.B.C.E. allait y envoyer une mission fédérale, en essayant d'anticiper et de créer des confusions, voire d'empêcher la mission fédérale.

Il conviendra, monsieur le vice-Premier ministre, de surveiller de très près le fonctionnement de l'O.B.C.E. et de ne pas laisser s'installer les dérives auxquelles je fais allusion et dont je crains la paralysie du fonctionnement de l'institution. J'ajouterai que le long développement que le rapport consacre à la place géographique des attachés commerciaux et qui décrit, en tout cas, la situation existant avant la conférence consulaire que vous avez organisée en Amérique du Sud, me paraît révélateur de ce que l'on pourrait craindre: la grande exportation, la position des attachés commerciaux dans les pays lointains à forte croissance économique est singulièrement faible par rapport à la place de ces mêmes attachés commerciaux dans les pays proches.

Je ne reprendrai pas toutes les données chiffrées que j'ai fournies pour la discussion en commission, mais il me semble indicatif que de nombreux pays d'Europe, hors Union européenne, parmi lesquels la Norvège, la Suisse, les pays d'Europe centrale et orientale, la Russie, l'Ukraine, etc. ne sont gratifiés en tout et pour tout que de six attachés commerciaux néerlandophones, sept Wallons et un Bruxellois. Prenons aussi l'exemple de l'Amérique latine. Notre présence est d'une pauvreté insigne: cinq néerlandophones, deux Wallons et deux Bruxellois pour un continent, dont les taux de croissance nous font rêver, parce qu'ils atteignent, certaines années, en grandeur réelle cinq, six ou sept pour cent. Cela signifie que ce sont des marchés à explorer de façon continue pour pouvoir bénéficier de cette croissance.

L'Asie de l'Est, plus particulièrement les pays de l'ASEAN, est gratifiée, alors que là aussi les taux de croissance sont énormes, de trois attachés néerlandophones, un Wallon et un Bruxellois.

À nouveau, c'est d'une très grande pauvreté. Enfin, l'Océanie — c'est-à-dire essentiellement l'Australie et la Nouvelle-Zélande — voit une absence totale de Wallons et de Bruxellois; seuls deux attachés commerciaux flamands sont en poste sur ce continent.

En vérité, à défaut d'avoir structuré le commerce extérieur en réservant la grande exportation à l'État fédéral et l'Europe aux régions, ainsi que nous le recommandions, votre tâche sera avant tout incitative. Sur ce plan, il conviendra que vous vous concertiez avec vos collègues titulaires des départements concernés car, dans la mesure où la Belgique reste une entité — ce que certains déplorent — il faudra éviter de concentrer les forces exportatrices dans les villes les plus agréables.

Ainsi, je recense actuellement quatre attachés à Londres, quatre à Milan, trois à Lyon, trois à Paris, trois à Madrid, trois à New York, trois à Montréal, un à Québec, sans oublier trois postes pour le seul Vietnam alors que ce pays est l'un des plus pauvres du monde et qu'il possède un taux de croissance encore très réduit.

À cet égard, il est impératif d'être vigilant en dépit du pouvoir de coordination limité de l'O.B.C.E. Un travail de persuasion doit être mené pour garantir la couverture de l'ensemble du globe et, surtout, permettre à nos exportateurs de conquérir une place importante dans les régions présentant un taux de croissance élevé.

Par ailleurs, nous constatons une diminution du nombre total de représentants du secteur privé nonobstant l'équivalence globale entre secteurs public et privé dans les organes décisionnels. Au sein des représentations du secteur privé, il est nécessaire d'avoir à la fois des représentants des grandes fédérations — je songe aux administrateurs délégués de Fabrimétal, de Féchimie, de la Fédération des industries alimentaires... — et des chefs

d'entreprises dynamiques passionnés par l'exportation. Les premiers sont des porte parole et des acteurs représentatifs de professions importantes; grâce à leur position, ils peuvent répercuter les informations dont ils bénéficient auprès de leurs membres. Quant aux seconds, ils sont susceptibles d'apporter une valeur ajoutée considérable aux efforts des responsables de fédérations. Il devient malheureusement difficile de faire place à la fois à des « fonctionnaires » de fédérations et à de véritables dirigeants d'entreprises dans un organisme où le nombre de sièges dévolus au secteur privé est fortement réduit par rapport à la structure antérieure. C'est tout à fait regrettable car représentants de fédérations et chefs d'entreprises devraient se compléter dans la gestion de l'O.B.C.E.

En outre, le nombre de représentants syndicaux a été ramené à un nombre pair — alors qu'il était impair antérieurement —, ce qui a eu pour conséquence — peut-être involontaire, mais néanmoins regrettable — que le seul représentant syndical libéral est évincé. Le sénateur PRL-FDF que je suis ne pouvait passer le fait sous silence. Quoiqu'il en soit, j'espère fermement que la sensibilité libérale continuera à être présente parmi les représentants officiels des pouvoirs publics — et parmi ceux du privé.

Je voudrais encore évoquer ce handicap terrible qui nous frappe depuis le 1er janvier 1993, lorsque le commerce d'exportation et d'importation avec nos partenaires de l'Union européenne est devenu un commerce qualifié de « livraisons » et de « réceptions » au lieu d'exportations et d'importations et a été soustrait à la qualification de commerce extérieur. Il en résulte, à certains moments, un retard dans la communication des informations statistiques sur l'évolution de ces marchés qui restent malgré tout, pour nous, les plus importants. La Belgique a en effet été, plus que d'autres pays de l'Union européenne, un pays qui s'est replié sur ces marchés européens.

M. le vice-Premier ministre peut-il nous dire si, à l'heure actuelle, le rattrapage a été réalisé et si le retard dans l'information relative au commerce extérieur a pu être ramené à trois ou quatre mois au lieu de quinze à seize mois, pendant la période 1993 à 1995, pour les destinations les plus importantes de nos produits. Je pense à nos voisins directs, l'Allemagne, la France, les Pays-Bas ou la Grande-Bretagne qui sont nos principaux clients et fournisseurs. Il n'est pas possible de mener une politique de promotion du commerce extérieur si l'on ne peut mesurer la détérioration — ou je l'espère, l'amélioration — de notre position sur de tels marchés ou si l'on ne peut la mesurer qu'après quinze ou seize mois. Dans de telles conditions, une politique de promotion des échanges est impossible.

En terminant, je vous signalerai que je n'ai pas représenté les amendements que j'avais déposés parce que je considère que ceci est une loi d'exécution d'une réforme institutionnelle qui n'est pas des meilleures et que des réponses figurent au rapport pour des questions qui avaient suscité des amendements en commission.

Il était probablement difficile, à l'issue de cette réforme institutionnelle, de proposer quelque chose de bon par rapport à un texte qui, fondamentalement, ne l'était pas. Je pense donc que nous allons nous abstenir lors du vote de ce projet de loi, qui aura lieu cet après-midi.

M. le président. — La parole est à M. Maystadt, vice-Premier ministre.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Monsieur le président, mon intervention sera fort brève puisque tous les éléments de réponse figurent dans le rapport de M. Bourgeois. Lorsque je dis que ce rapport est excellent, il ne s'agit pas d'une clause de style de ma part. J'estime en effet que l'on y trouve nombre d'informations qui n'avaient pas encore été publiées dans d'autres documents parlementaires. Sur ce point, la discussion au Sénat a apporté une certaine valeur ajoutée aux travaux antérieurs.

Je ne reviendrai pas sur un certain nombre de questions évoquées par M. Hatry. En effet, la question des attachés commerciaux régionaux est, je le confirme, une compétence purement régionale. Le ministre fédéral du Commerce extérieur n'a strictement rien à dire quant à la désignation et à la localisation des atta-

chés commerciaux régionaux. La seule chose que nous puissions faire, et que nous avons faite au cours des trois dernières conférences consulaires, c'est susciter la coordination entre les régions. Elles viennent d'agir ainsi pour l'Amérique latine, où elles ont décidé ensemble d'augmenter le nombre des attachés commerciaux.

Elles sont également convenues de discuter entre elles de la localisation la plus efficace de ces attachés pour éviter, par exemple, de les concentrer tous dans la même ville du Brésil et pour tenter de les répartir efficacement dans différentes villes de cet immense pays.

Je veux simplement souligner un point évoqué par M. Hatry et sur lequel il a parfaitement raison. Il s'agit de l'importance, pour le succès de cette réforme, du comité de coordination. C'est évidemment la pièce essentielle et son fonctionnement dépendra des personnes qui en font partie. Si les membres présents au comité de coordination veulent vraiment jouer le jeu, je suis convaincu que nous pourrions améliorer l'efficacité de nos instruments de promotion des exportations, dans le strict respect des compétences de chacun. Le fédéral ne peut en aucune manière prétendre imposer des lignes directrices aux régions; il s'agit d'une véritable coordination où chacun vient avec ses propres initiatives, tout en se rendant compte qu'elles seront plus efficaces si elles sont mieux coordonnées avec celles des autres. Le succès de cette réforme dépend donc essentiellement de l'esprit dans lequel les responsables participeront à ce comité de coordination.

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close.

Daar niemand meer het woord vraagt is de algemene bespreking gesloten.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. HATRY AU PREMIER MINISTRE SUR «LES DÉLAIS MIS PAR LE GOUVERNEMENT À ASSURER LA PARTICIPATION FINANCIÈRE DES TRAVAILLEURS À LEUR ENTREPRISE»

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER HATRY AAN DE EERSTE MINISTER OVER «HET UITBLIJVEN VAN EEN WETSONTWERP DAT DE FINANCIËLE DEELNEMING VAN WERKNEMERS IN HUN BEDRIJF MOGELIJK MAAKT»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la demande d'explications de M. Hatry au Premier ministre.

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, cette demande d'explications vise essentiellement à assurer, plus rapidement et plus efficacement que par le passé, la participation financière des travailleurs à leur entreprise et à ses résultats.

Alors que ma demande a été déposée le 15 mai 1997, le Conseil des ministres a approuvé, le 30 mai 1997, un projet ou un avant-projet de loi tendant vers le même objectif. Sans nécessairement établir de liaison entre l'un et l'autre élément — je ne suis pas la mouche du coche — je me réjouis de constater qu'après des années d'inaction, ce dossier progresse.

Nous sommes bien entendu favorables à la participation des travailleurs. La philosophie politique de la famille libérale implique une coopération entre le travail et le capital. En outre, depuis plusieurs générations, nous avons joué un rôle de «stimulant» en la matière notamment dans le développement des coopératives. Je pense aussi à notre organisation syndicale, qui prend également

des initiatives dans le sens de la coopération travail-capital. Le syndicat libéral est présent non seulement en Belgique mais aussi dans d'autres pays comme la Suisse, où son rôle est beaucoup plus important que dans notre pays. Son action se fonde sur la coopération entre le travail et le capital.

Je me suis personnellement impliqué dans cette orientation. En effet, dès 1988, j'ai déposé des propositions de loi visant à modifier les dispositions de la loi du 27 décembre 1984 qui permet d'attribuer au personnel des options sur actions.

La création de la Confédération nationale des cadres et son rôle dans les conseils d'entreprise, à laquelle j'ai eu l'occasion de participer voici une douzaine d'années, s'inscrit dans cette même tendance. Je tiens à rappeler le rôle important, en cette période de crise, de la participation des cadres aux résultats de leur action en matière de sauvetage d'entreprises. Cette participation active est une règle à laquelle on ne souscrit pas suffisamment en Belgique alors qu'elle est courante dans les pays anglo-saxons, aux États-Unis et en Allemagne, où les dirigeants d'entreprise qui sauvent des entreprises participent au résultat de leur action. Cette voie me semble très positive.

Enfin, en ce qui concerne la législation belge, je rappelle que l'article 52septies des lois coordonnées sur les sociétés commerciales, voté en 1991 par le Parlement, a vu le jour dans le cadre d'une commission que j'ai présidée au sein du Sénat, et ce malgré l'opposition — à l'époque — des organisations syndicales. Cet article permet, dans certaines conditions, d'attribuer, des actions aux travailleurs et a donc constitué un progrès par rapport au vide qui existait auparavant.

Cependant, il a fallu combattre une large opposition au sein des commissions du Sénat, plus particulièrement parmi les représentants proches du mouvement syndical, lesquels ne souhaitaient pas entendre parler de cette mesure consistant à accorder aux travailleurs une participation aux bénéfices de l'entreprise, sous prétexte qu'elle tuait l'âme militante des travailleurs.

Monsieur le Premier ministre, je vous félicite de l'orientation que vous avez choisie. Cependant, celle-ci me paraît tardive et peut-être — je ne puis l'affirmer, car le projet de loi en question ne nous a pas encore été transmis — un peu timide.

En effet, dans votre déclaration gouvernementale, vous vous engagez à déposer un projet de loi en cette matière avant fin 1995. Deux ans plus tard, celui-ci n'est pas encore prêt. Or, au moment de l'élaboration de la déclaration gouvernementale, les bases légales de la participation des travailleurs au fruit financier de leur travail au sein de l'entreprise, étaient totalement insuffisantes en Belgique, malgré les efforts déployés par les précédents gouvernements à participation libérale dans ce domaine.

Je rappelle que l'article 45 de la loi du 27 décembre 1984 portant des dispositions fiscales mettait en place un dispositif opérationnel, bien qu'insuffisant à ce niveau. J'ai essayé, par des propositions de loi, d'améliorer celui-ci, et, dans un cas, de le rendre permanent, ce qui a été accepté par le gouvernement en 1994. Il a fallu instaurer le capital autorisé dans les entreprises, afin de permettre le développement de la participation.

Enfin, la réforme de 1991 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales a introduit la possibilité d'attribuer aux travailleurs, par une convention collective portant sur l'ensemble de ceux-ci, des participations financières avec une réduction maximale de 20 % sur la valeur intrinsèque des titres en cause.

Certaines entreprises ont également pris des initiatives particulières et occasionnelles en la matière, mais celles-ci ont été combattues par les pouvoirs publics et, essentiellement, par l'O.N.S.S. Je pense notamment aux initiatives prises par de grands groupes comme Gevaert et B.A.S.F. à l'occasion de certains anniversaires, par exemple, ou aux mesures appliquées de façon plus continue par des groupes tels que Petrofina. Mais d'une façon générale, ces actions sont occasionnelles; en outre, elles n'ont pas été stimulées par les pouvoirs publics, car l'O.N.S.S. a systématiquement poursuivi les responsables de ces entreprises et les bénéficiaires de telles participations, prétendant que celles-ci constituaient des salaires déguisés. C'est ainsi qu'en réalité, le nombre annuel des cas

d'application de l'article 45 de la loi du 27 décembre 1984 peut se compter sur les doigts d'une main. À titre d'illustration, durant la législature 1991-1994, 45 levées d'option portant sur 3 401 titres ont été réalisées, ce qui est loin de constituer un réel succès en la matière.

Monsieur le Premier ministre, vous nous proposez, en 1997, des modifications qui ne seront certainement pas applicables avant 1998. Vous vous êtes basé sur le rapport Pepper établi par la Commission européenne ainsi appelé en raison de son titre: Promotion de la participation des salariés aux bénéficiaires et aux résultats des entreprises.

Dans le rapport élaboré en octobre 1996 par la Commission européenne, la Belgique apparaît pratiquement comme une terre vierge à cet égard. Je vous en livre un extrait: «Les positions officielles des gouvernements des différents pays de l'Union européenne vont toujours du soutien franc ou nuancé à Pepper jusqu'à l'absence de position sur la question.» La Belgique figure parmi ces derniers pays.

«Dans tous les autres États membres» y compris la Belgique «les régimes Pepper ont fait l'objet de discussions pendant les années 80, mais le soutien du gouvernement est resté limité, voire inexistant. Les régimes Pepper rencontrent une plus grande opposition de la part des partenaires sociaux dans les pays où ces régimes sont moins développés.» La Belgique fait partie de ces pays.

J'en viens à un passage plus spécifique en ce qui concerne les réalisations de la Belgique: «Depuis l'adoption de la recommandation de l'Union européenne de 1992» — donc sous la précédente législature — «relative aux régimes Pepper, le gouvernement belge n'a pris aucune initiative nouvelle visant à promouvoir la participation financière des salariés. La croissance de la participation financière est toujours entravée en Belgique par l'absence d'un cadre législatif spécifique et cohérent et par l'absence d'avantages fiscaux, notamment pour ce qui est de la participation aux bénéficiaires. De 1994 à 1996, le gouvernement belge a même empêché toute croissance des régimes en interdisant l'instauration de nouveaux plans de participation financière dans le contexte du blocage général des salaires. Depuis le nouvel accord gouvernemental de juin 1995, la question a fait l'objet de discussions intenses dans le cadre de l'examen, par le gouvernement, de nouvelles mesures législatives.»

La conclusion du rapport est la suivante: «La discussion avec les partenaires sociaux se déroule avec une perspective de voir cette attitude négative se modifier.»

Un peu plus loin, on peut également lire: «Jusqu'à l'année passée» — à ce moment, nous sommes en 1996 — «le gouvernement belge est resté très passif en ce qui concerne la promotion des régimes Pepper participatifs. L'expérience engrangée dans d'autres pays de l'Union européenne a tout au plus inspiré quelques projets de loi déposés au cours des années 90.»

Ici, le texte est erroné, monsieur le Premier ministre, puisque ce sont mes propositions de loi qui ont été déposées en la matière — et non des projets. Le tableau comparatif indique que l'attitude générale est en Belgique défavorable à la participation. Qu'en est-il à l'heure actuelle?

J'ai essayé — en vain, je le reconnais volontiers — de faire modifier la disposition de 1984 permettant d'attribuer des options sur participation aux travailleurs. J'ai déposé la proposition en 1988, je l'ai redéposée en 1992 et, une dernière fois, en 1995, avec l'espoir que l'on puisse enfin en discuter au Sénat.

En commission des Finances, nous avons entamé un examen approfondi mais, sur injonction de votre part, le ministre des Finances s'est opposé à toute discussion à ce sujet en 1995, puis en 1996, sous prétexte que vous vouliez en faire un élément de votre politique salariale et en débattre avec les partenaires sociaux. Je dois bien constater que, trois ans plus tard, rien n'en a résulté. Aujourd'hui, c'est par un projet de loi dont j'ignore le contenu que cette matière va être traitée.

En 1994, le seul progrès intervenu est une mesure que j'appellerai «définitive» puisque le régime de 1984 n'ayant qu'une durée de dix ans a été rendu permanent. Malheureusement, si l'on considère le caractère trop restrictif de la loi de 1984, on se rend immédiatement compte que les entreprises pouvant faire appel à

ces mesures sont très peu nombreuses. La réalité confirme cette considération. Le pourcentage de détention du capital d'un bénéficiaire ne peut pas dépasser 5%; pour notre part, nous voulions fixer le seuil à 10%. Au lieu de voir limité à cinq ans le délai pendant lequel une option peut être exercée, nous aurions préféré que la société fixe elle-même ce délai. Dans la loi de 1984, un plafond de 500 000 francs est repris pour les options; nous voulions le remplacer par un plafond de 25% des rémunérations, mais notre proposition n'a pas été non plus suivie jusqu'à présent, étant donné l'interdiction que vous avez imposée au ministre des Finances.

Enfin, nous voulions également modifier l'obligation de déposer à la Banque nationale de Belgique, pendant une longue période, la totalité des options et des titres acquis par ce procédé, cette disposition nous paraissant de nature à décourager les initiatives en la matière.

Le second dispositif en vigueur à l'heure actuelle, c'est la loi du 18 juillet 1991 qui a abouti à l'article 52septies. Dans la pratique j'ignore combien d'entreprises se sont insérées dans ce processus. Je vous rappelle que cette disposition doit être mise en œuvre par une convention collective puisqu'elle s'applique à l'ensemble des travailleurs, même s'il faut y apporter certaines nuances quant au volume de ce qu'ils peuvent acheter en fonction de la catégorie à laquelle ils appartiennent. Le seul élément intéressant de cet article, c'est qu'une décote de 20 % maximum peut être accordée sans que cet écart ne donne lieu à une perception fiscale dans le chef du bénéficiaire.

Je rappelle toutefois que le vote de cet article 52septies s'est heurté, notamment ici, au Sénat, à une opposition farouche de la part des parlementaires proches des mouvements syndicaux. Il a été voté par une majorité quasi alternative dans laquelle figuraient, en particulier, les parlementaires PRL et VLD.

Après l'échec des tentatives de concertation, et alors que nous sommes presque arrivés à la fin de l'année 1997, on nous dit que vous allez déposer un projet de loi en juillet. Espérons qu'une telle mesure pourra enfin être mise sur pied en Belgique, vu la pauvreté du paysage en ce domaine.

À la lecture du communiqué, nous relevons un certain nombre d'écueils qu'il conviendrait d'éviter.

Le premier point, c'est l'O.N.S.S. Si toutes les participations à un capital ou à des résultats d'entreprises sont systématiquement soumises à des cotisations de sécurité sociale, vous n'aurez pas plus de succès avec cette mesure qu'avec celles qui ont déjà été prises antérieurement. Il faut que le comité de gestion de l'O.N.S.S. et sa direction cessent de citer devant les tribunaux du travail les travailleurs et les entreprises qui s'orienteraient dans cette direction. J'espère que votre projet de loi apportera des apaisements en cette matière.

Deuxième point: il ne faut pas que votre projet fasse l'objet de salves tirées à blanc par les organisations syndicales, pourtant très proches de certains partis de votre majorité. Cette attaque vigoureuse contre toute participation, nous l'avons ressentie lors du vote de la loi de 1991. Si vous n'obtenez pas de ce côté une neutralité bienveillante, vous courez à nouveau vers l'échec. La technique est bien au point: on demande l'avis du Conseil national du travail, du Conseil central de l'économie, du Conseil supérieur du revisor. Je peux vous citer d'autres écueils si vous souhaitez réaliser le dépôt d'un projet conforme au plan gouvernemental, et ce jusqu'à la fin de la législature.

J'en viens au troisième point. En cette matière, la fiscalisation — en dehors de l'aspect social — doit être écartée. Si cet aspect fiscal ne va pas au-delà des 20% du 52septies, je crains que la disposition soit insuffisamment attrayante pour constituer un stimulant.

Le quatrième et dernier point m'amène à vous interroger sur le but que vous poursuivez. Vous êtes un homme pratique; manifestement, vous souhaitez agir maintenant puisque vous avez soumis votre projet au Conseil des ministres du 30 mai. Toutefois, je m'interroge. Vous reprochez à l'O.C.D.E. son langage doctrinaire et brouillon, comme vous l'avez dit lors de la réunion de Fabrimétal. L'O.C.D.E. a estimé que la législation qui vous permet de modérer les négociations salariales n'est pas bonne. Il est exact qu'elle ne peut durer indéfiniment. Un taux maximum de

majoration sur les deux années d'une période de programmation sociale comme les 6,1% ne permettra jamais d'octroyer un certain degré de liberté aux secteurs qui peuvent payer plus, dont la rentabilité est tout à fait satisfaisante et dont la productivité est en croissance largement supérieure aux 6 %, alors que ce même pourcentage est probablement beaucoup trop élevé pour un certain nombre de secteurs en déclin.

Vous considérez probablement que votre projet permet la diversification des rémunérations. Personnellement, je trouve l'idée satisfaisante pour le très court terme mais, à long terme, il est impossible de continuer à enfermer les négociations dans un carcan aussi étroit que celui que vous avez calculé par la moyenne du salariat belge pour 1997 et 1998.

Dans la mesure où cela peut constituer un exutoire, sans conduire à l'explosion de la loi et sans la vider de sa substance pour les deux années de son existence, je pense que cela peut servir de base — je suppose que c'est le but poursuivi —, beaucoup mieux, d'ailleurs, que comme application des considérations de principe que j'ai émises au départ.

Il convient d'établir un programme réaliste de participation des salariés aux bénéfices de leur entreprise en écartant, dans la mesure du nécessaire, les contraintes sociales et fiscales. Il faut faire en sorte que les objections syndicales soient levées et que les organisations syndicales soient sensibilisées davantage à la coopération travail-capital.

Enfin — cela répond probablement à une nécessité socio-économique imposée par la loi — je partage les vues de l'O.C.D.E. Lorsqu'elle estime qu'une telle loi d'airain ne peut pas être maintenue indéfiniment et que la participation n'est pas le seul élément modérateur qu'il faudra apporter à cette loi. Cette dernière, je le répète, est trop généreuse pour certains secteurs et certains travailleurs et pas assez pour d'autres.

Toutefois, cela ne peut être considéré comme une réponse à la critique de l'O.C.D.E. en question. Elle peut sans doute ôter une part de la pression actuelle mais, à terme, la solution ne se trouve pas là.

Pour conclure, je me réjouirai de la direction prise. Si le projet nous paraît satisfaisant, nous pourrions le soutenir. Cela dit, la critique de l'O.C.D.E. sur le caractère trop rigoureux de votre norme me paraît fondée et ce n'est pas par cette technique, monsieur le Premier ministre, que vous pourrez y porter remède. Il conviendra de trouver d'autres solutions à l'issue de la période de validité de votre objectif de « maximisation » des majorations salariales dans notre pays. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à M. Dehaene, Premier ministre.

M. Dehaene, Premier ministre. — Monsieur le président, je remercie le sénateur Hatry de la possibilité qu'il me donne ici de préciser les intentions du gouvernement en la matière.

D'une part, la constatation établie par le rapport Pepper de l'Union européenne est objective. Même si elle n'est pas inexistante, la législation belge, en ce qui concerne la participation financière des travailleurs à leur entreprise, est légèrement « sous-développée ». D'autre part, je ne contredis pas les propos tenus par M. Hatry sur la loi concernant la position concurrentielle de la Belgique, et plus particulièrement sur la norme salariale. Je précise toutefois — à cet égard, je suis quelque peu plus nuancé que la constatation abstraite que fait l'O.C.D.E. — qu'il était essentiel d'avoir un système qui permette de maîtriser l'évolution salariale à la fin du blocage des salaires.

Au vu des accords conclus dans les secteurs, j'estime que nous sommes parvenus à notre objectif. Cependant, cela ne peut être un élément structurel *sine die*, car effectivement, il est de nature trop rigide. Lorsque l'on légifère, on ne peut travailler qu'avec une norme générale pour tous.

L'alternative réside dans un consensus, mais nos tentatives en ce domaine se sont révélées jusqu'à présent infructueuses. Aux Pays-Bas, un tel consensus quant à l'approche globale de l'évolution des coûts salariaux, de la répartition du travail et de l'organisation du marché du travail, a été atteint. Comme je l'ai indiqué récemment lors d'une interview, constatant qu'au niveau

des secteurs, l'on s'inscrit dans le cadre de la loi sur la compétitivité et du contrat pour l'avenir — objectif que nous n'étions pas parvenus à atteindre — j'estime que l'on pourra, à la fin de l'année après une évaluation des accords sectoriels, tenter de reformuler un accord entre les partenaires sociaux et le gouvernement.

Mon analyse rejoint celle du gouverneur de la Banque nationale des Pays-Bas qui, lors de sa dernière déclaration avant de rejoindre l'Institut monétaire européen, a avoué que ce que d'aucuns appelaient le « miracle hollandais » trouvait en fait son origine dans le consensus qui prévalait depuis le début des années 80.

Après avoir apporté ces deux remarques, j'en viens aux intentions du gouvernement.

Le projet de loi que nous avons approuvé récemment ne constitue qu'un élément d'un double volet. Il se limite à organiser des participations aux résultats financiers de l'entreprise. Il trouve son origine dans le projet de contrat pour l'avenir, dans lequel nous avons prévu, en vue d'obtenir une certaine souplesse par rapport à la norme salariale, que des participations aux résultats de l'entreprise ne tombent pas dans les limites de la marge. Il ne s'agit donc pas d'un coût: le résultat est connu et variable.

Ces participations seront « hors normes », pour permettre une certaine souplesse, mais payées immédiatement et assimilées à un salaire, avec les implications que cela comporte en matière de lois sociales et de fiscalité.

Ce projet, récemment approuvé par le Conseil des ministres sera complété par un second actuellement en préparation. J'espère que nous pourrions soumettre incessamment ce dernier au Conseil d'État et le présenter au Parlement à la rentrée.

Ce dernier projet concerne la participation au capital de l'entreprise. Cette autre forme de participation devra être maintenue durant cinq ans au moins. Dès lors, elle ne sera pas considérée comme un salaire.

Les modalités d'application seront précisées dans le texte. Néanmoins, je puis d'ores et déjà vous signaler que nous nous sommes inspirés du système volontaire — distinct du système obligatoire — en vigueur en France. L'ensemble des travailleurs sera concerné, à des degrés différents, par des participations regroupées au sein de sociétés coopératives. Ce procédé permettra d'éviter l'écueil de la sélection catégorielle, souvent paternaliste, à laquelle procèdent les entreprises. L'avant-projet prévoit d'affecter au maximum 10 % de la masse salariale annuelle à la réalisation de cette mesure, par le biais de l'intervention des sociétés coopératives auxquelles je viens de faire allusion.

En conclusion, le projet de loi organisant la participation aux bénéfices de l'entreprise, sous forme de « soupape » à la norme salariale, sera prochainement déposé.

Le second projet, relatif à la participation au capital de l'entreprise est, quant à lui, d'essence structurelle. Il ne comporte aucun lien direct avec la politique salariale. Il s'agit de permettre aux travailleurs de participer aux résultats de l'entreprise et, à terme, de favoriser de manière intelligente, l'ancrage de l'activité économique dans notre pays. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, je remercie le Premier ministre pour ces précisions particulièrement utiles.

Le projet de loi sur lequel le gouvernement s'est penché le 30 mai matérialise effectivement une soupape de sécurité, conforme à ses vœux, destinée à établir une certaine différenciation entre les entreprises prospères et celles qui ne le sont pas.

Je me réjouis surtout de l'annonce d'un autre projet sur lequel nous nous pencherons à l'automne et qui me paraît plus fondamental à long terme.

Je pense que la commission que j'ai l'honneur de présider au Sénat pourra l'examiner avec beaucoup de célérité. Je souhaiterais qu'il soit déposé au Sénat en premier lieu, mais c'est bien sûr le Premier ministre qui est maître de la manœuvre. Je me réjouis de pouvoir l'examiner au sein de cette commission tout en traitant d'ailleurs en même temps toutes les propositions déjà déposées sur le même thème. Je crois que c'est effectivement un objectif très important que le Premier ministre poursuit, ce faisant.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mesdames, messieurs, notre ordre du jour est ainsi épuisé.

Onze agenda van deze ochtend is afgewerkt.

Le Sénat se réunira cet après-midi à 15 heures.

De Senaat vergadert opnieuw vanmiddag om 15 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 12 h 15.)

(De vergadering wordt gesloten om 12.15 uur.)

SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 10.
De vergadering wordt geopend om 15.10 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mme Cornet d'Elzcius, pour d'autres devoirs, MM. De Decker et Van Houthem, pour raison de santé, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Cornet d'Elzcius, wegens andere plichten, de heren De Decker en Van Houthem, om gezondheidsredenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MESSAGES

Chambre des représentants

BOODSCHAPPEN

Kamer van volksvertegenwoordigers

M. le président. — Par messages du 22 mai 1997, reçus le 23 mai 1997, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance du 22 mai 1997, les projets ci-après :

1° modifiant l'article 320 du Code des impôts sur les revenus 1992 en vue d'interdire aux dispensateurs de soins de détacher la souche fiscale des attestations de soins;

2° modifiant l'article 164 du Code des impôts sur les revenus 1992.

Ces projets de loi règlent des matières visées à l'article 78 de la Constitution. La date limite pour l'évocation est le lundi 9 juin 1997.

Bij boodschappen van 22 mei 1997, ontvangen op 23 mei 1997, heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals ze ter vergadering van 22 mei 1997 werden aangenomen, de volgende wetsontwerpen:

1° tot wijziging van artikel 320 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 betreffende de onafscheurbaarheid van de fiscale strook door de zorgverleners;

2° tot wijziging van artikel 164 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.

Deze wetsontwerpen regelen aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet. De uiterste datum voor evocatie is maandag 9 juni 1997.

Par messages du 29 mai 1997, reçus le 30 mai 1997, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance du 29 mai 1997, les projets ci-après :

1° modifiant l'article 7, § 1er, 2°, *b)bis*, du Code des impôts sur les revenus 1992;

2° modifiant l'article 180 du Code des impôts sur les revenus 1992.

Ces projets de loi règlent des matières visées à l'article 78 de la Constitution. La date limite pour l'évocation est le lundi 16 juin 1997.

Bij boodschappen van 29 mei 1997, ontvangen op 30 mei 1997, heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals ze ter vergadering van 29 mei 1997 werden aangenomen, de volgende wetsontwerpen:

1° tot wijziging van artikel 7, § 1, 2°, *b)bis*, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992;

2° tot wijziging van artikel 180 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.

Deze wetsontwerpen regelen aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet. De uiterste datum voor evocatie is maandag 16 juni 1997.

D'autre part, par message du 29 mai 1997, la Chambre des représentants a fait connaître au Sénat qu'elle a amendé, le projet de loi, transmis par le Sénat, modifiant la loi provinciale, la loi du 1er juillet 1860 apportant des modifications à la loi provinciale et à la loi communale en ce qui concerne le serment et la loi du 19 octobre 1921 organique des élections provinciales.

Ce projet de loi règle des matières visées à l'article 78 de la Constitution. Le délai d'examen s'expire le 16 juin 1997.

Anderzijds heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers, bij boodschap van 29 mei 1997, aan de Senaat laten weten dat zij heeft geamendeerd, het haar door de Senaat overgezonden wetsontwerp tot wijziging van de provinciewet, de wet van 1 juli 1860 tot wijziging van de provinciewet en de gemeentewet wat betreft de eedaflegging en de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen.

Dit ontwerp regelt aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet. De onderzoekstermijn verstrijkt op 16 juni 1997.

Ensuite, par message du 22 mai 1997, la Chambre des représentants a fait connaître au Sénat qu'elle a adopté, tel qu'il lui a été transmis par le Sénat, le projet de loi modifiant l'article 104, 8°, du Code des impôts sur les revenus 1992 en vue de protéger le patrimoine culturel immobilier.

Vervolgens heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers, bij boodschap van 22 mei 1997, aan de Senaat laten weten dat zij heeft aangenomen, zoals het haar door de Senaat werd overgezonden, het wetsontwerp tot wijziging van artikel 104, 8°, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, met het oog op de bescherming van het onroerend cultureel erfgoed.

COMMUNICATIONS

Transmission d'arrêtés royaux

MEDEDELINGEN

Overzending van koninklijke besluiten

M. le président. — En vertu de l'article 3bis des lois coordonnées sur le Conseil d'État, le ministre des Affaires sociales transmet au Sénat, avant leur publication au *Moniteur belge* :

1. l'arrêté royal du 25 avril 1997 portant des mesures visant à généraliser et assouplir l'accès au régime de l'assurance soins de santé en particulier pour les groupes socio-économiques défavorisés, en application des articles 11, 2°, 41 et 49, de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions;

2. l'arrêté royal du 26 mai 1997 modifiant les lois relatives à la réparation des dommages résultant des maladies professionnelles, coordonnées le 3 juin 1970, en application de l'article 3, § 1er, 4°, et § 2, de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions.

En vertu de l'article 3bis des lois coordonnées sur le Conseil d'État, le vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur transmet au Sénat, avant leur publication au *Moniteur belge* :

1. l'arrêté royal modifiant le Code de la taxe sur la valeur ajoutée, en application des articles 2, § 1er, et 3, § 1er, 2° et 3°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne;

2. l'arrêté royal du 30 mai 1997 relatif au renforcement de l'efficacité des instruments de soutien financier de l'exportation, en application de l'article 3, § 1er, 1° et 6°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne.

Pour chacun de ces arrêtés royaux sont également transmis, l'avis du Conseil d'État, le rapport au Roi ainsi que le texte du projet d'arrêté qui ont été soumis à l'avis de la section de législation du Conseil d'État.

Met toepassing van artikel 3bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zendt de minister van Sociale Zaken aan de Senaat over, vóór de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* :

1. het koninklijk besluit van 25 april 1997 houdende maatregelen om de toegang tot de regeling, inzake verzekering voor geneeskundige verzorging te veralgemenen en te versoepelen, in het bijzonder voor de sociaal-economisch achtergestelde groepen, met toepassing van de artikelen 11, 2°, 41 en 49, van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels;

2. het koninklijk besluit van 26 mei 1997 tot wijziging van de wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten, gecoördineerd op 3 juni 1970, met toepassing van artikel 3, § 1, 4°, en § 2, van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

Met toepassing van artikel 3bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zendt de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel aan de Senaat over, vóór de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* :

1. het koninklijk besluit tot wijziging van het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde, met toepassing van de artikelen 2, § 1, en 3, § 1, 2° en 3°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie;

2. het koninklijk besluit van 30 mei 1997 houdende de versterking van de doeltreffendheid van de instrumenten voor financiële steun aan de export, met toepassing van artikel 3, § 1, 1° en 6°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie.

Voor elk van deze koninklijke besluiten worden tevens overgezonden, het advies van de Raad van State, het verslag aan de Koning alsmede de tekst van het ontwerpbesluit die voor advies aan de afdeling wetgeving van de Raad van State werden voorgelegd.

— Distribution.

Ronddeling.

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le président. — En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat le recours en annulation totale ou partielle du décret de la Communauté flamande du 24 juillet 1996 fixant le statut du sportif amateur, introduite par l'A.S.B.L. Union royale belge des sociétés de football-association et par l'A.S.B.L. Koninklijke Sportklub Tongeren (numéro du rôle 1059).

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van het beroep tot de gehele of gedeeltelijke vernietiging van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 24 juli 1996 tot vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar, ingesteld door de V.Z.W. Koninklijke Belgische Voetbalbond en de VZW Koninklijke Sportklub Tongeren (rolnummer 1059).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat la question préjudicielle relative à l'article 57, alinéa 2, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, tel que modifié par l'article 65 de la loi du 15 juillet 1996, posée par le Tribunal du travail à Anvers (numéro du rôle 1091).

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van de prejudiciële vraag betreffende het artikel 57, tweede lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, zoals gewijzigd bij artikel 65 van de wet van 15 juli 1996, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Antwerpen (rolnummer 1091).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. l'arrêt n° 29/97, rendu le 21 mai 1997, en cause de la question préjudicielle concernant l'article 8 du Code pénal militaire, posée par la Cour militaire (numéro du rôle 1000);

2. l'arrêt n° 30/97, rendu le 21 mai 1997, en cause des demandes de suspension des articles 133 et 148 du décret de la Communauté flamande du 8 juillet 1996 relatif à l'enseignement VII, introduites par J. Baets et autres (numéros du rôle 1063, 1064 et 1065);

3. l'arrêt n° 32/97, rendu le 27 mai 1997, en cause des demandes de suspension du décret de la Communauté flamande du 24 juillet 1996 modifiant le décret du 12 juin 1991 relatif aux universités dans la Communauté flamande (numéros du rôle 1070 et 1072);

4. l'arrêt n° 33/97, rendu le 29 mai 1997, en cause le recours en annulation de l'article 123 de la loi du 29 avril 1996 portant des dispositions sociales remplaçant l'article 211 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, introduit par l'A.S.B.L. Fédération belge des chambres syndicales de médecins et autres (numéro du rôle 996).

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van :

1. het arrest nr. 29/97, uitgesproken op 21 mei 1997, in zake de prejudiciële vraag betreffende artikel 8 van het Militaire Strafwetboek, gesteld door het Militair Gerechtshof (rolnummer 1000);

2. het arrest nr. 30/97, uitgesproken op 21 mei 1997, in zake de vorderingen tot schorsing van de artikelen 133 en 148 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII, ingesteld door J. Baets en anderen (rolnummers 1063, 1064 en 1065);

3. het arrest nr. 32/97, uitgesproken op 27 mei 1997, in zake de vorderingen tot schorsing van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 24 juli 1996 houdende wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap (rolnummers 1070 en 1072);

4. het arrest nr. 33/97, uitgesproken op 29 mei 1997, in zake het beroep tot vernietiging van artikel 123 van de wet van 29 april 1996 houdende sociale bepalingen, dat artikel 211 vervangt in de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, ingesteld door de VZW Belgisch Verbond der Syndicale Artsenkamers en anderen (rolnummer 996).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le président. — Par lettre du 27 mai 1997, le président du Parlement européen a transmis au Sénat :

a) une résolution sur les rapports de la Commission au Conseil européen :

— sur l'application du principe de subsidiarité en 1994,

— sur l'application des principes de subsidiarité et de proportionnalité, sur la simplification et la codification «Mieux légiférer» 1995,

— sur l'application des principes de subsidiarité et de proportionnalité, sur la simplification et la codification «Mieux légiférer» 1996 et

— sur le rapport d'étape sur l'application des principes de subsidiarité et de proportionnalité;

b) une résolution sur le Livre vert de la Commission «Éducation-Formation-Recherche: les obstacles à la mobilité transnationale»;

c) une résolution sur le développement de perspectives pour la politique de sécurité commune de l'Union européenne;

d) une résolution sur les accords internationaux de pêche;

e) une résolution sur la suspension de la procédure de règlement des litiges à l'Organisation mondiale du commerce à propos de la loi Helms-Burton;

f) une résolution sur les mesures discriminatoires de la Chine à l'encontre d'États membres de l'Union européenne;

g) une résolution sur la communication de la Commission relative à la mise en œuvre de la politique régionale de l'Union européenne en Autriche, en Finlande et en Suède;

h) une résolution sur la coopération transfrontalière et interrégionale;

i) une résolution sur une politique intégrée adaptée à la spécificité des régions insulaires de l'Union européenne;

j) une résolution législative portant avis du Parlement européen sur la proposition de décision du Conseil approuvant l'adhésion de la Communauté européenne au protocole relatif à l'arrangement de Madrid concernant l'enregistrement international des marques, adopté à Madrid le 27 juin 1989,

adoptées au cours de la période de session du 12 au 16 mai 1997.

Bij brief van 27 mei 1997 heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden :

a) een resolutie over de verslagen van de Commissie van de Europese Gemeenschappen aan de Europese Raad :

— over de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel — 1994,

— «De wetgeving verbeteren» over de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit, over vereenvoudiging en codificatie — 1995,

— «De wetgeving verbeteren» over de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit, over vereenvoudiging en codificatie — 1996 en

— over het tussentijds verslag over de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit;

b) een resolutie over het Groenboek van de Commissie «Onderwijs-opleiding-onderzoek: de belemmeringen voor transnationale mobiliteit»;

c) een resolutie over de ontwikkeling van de vooruitzichten van een gemeenschappelijk veiligheidsbeleid van de Europese Unie;

d) een resolutie over internationale visserijovereenkomsten;

e) een resolutie over de opschorting van de WTO-geschillenregeling met betrekking tot de Helms-Burtonwet;

f) een resolutie over discriminatoire maatregelen van China jegens de Lid-Staten van de Europese Unie;

g) een resolutie over de mededeling van de Commissie inzake de tenuitvoerlegging van het regionale beleid van de Europese Unie in Oostenrijk, Finland en Zweden;

h) een resolutie over grensoverschrijdende en interregionale samenwerking;

i) een resolutie over een geïntegreerd beleid dat is aangepast aan het specifieke karakter van de eilandgebieden van de Europese Unie;

j) een wetgevingsresolutie houdende advies van het Europees Parlement inzake het voorstel voor een besluit van de Raad tot goedkeuring van de toetreding van de Europese Gemeenschap tot het Protocol bij de Schikking van Madrid betreffende de internationale inschrijving van merken aangenomen te Madrid op 27 juni 1989,

aangenomen tijdens de vergaderperiode van 12 tot en met 16 mei 1997.

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Entreprises publiques économiques

Economische overheidsbedrijven

M. le président. — En application de l'article 27, § 3, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, le vice-Premier ministre et ministre de l'Économie

et des Télécommunications a transmis au président du Sénat, par lettre du 4 juin 1997, les comptes annuels de l'exercice 1996 de l'entreprise publique autonome Belgacom, ainsi qu'un exemplaire du rapport annuel et du rapport du collège des commissaires.

Met toepassing van artikel 27, § 3, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, heeft de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, bij brief van 4 juni 1997, aan de voorzitter van de Senaat overgezonden, de jaarrekening over het boekjaar 1996 van het autonome overheidsbedrijf Belgacom, evenals een exemplaar van het jaarverslag en van het verslag van het college van commissarissen.

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Expiration du délai d'examen

Verstrijken van de onderzoekstermijn

M. le président. — Par message du 3 juin 1997, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, le projet de loi relative au régime général, à la détention, à la circulation et aux contrôles des produits soumis à accise, le Sénat n'ayant pas statué dans le délai imparti.

Bij boodschap van 3 juni 1997 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het wetsontwerp betreffende de algemene regeling voor accijnsproducten, het voorhanden hebben en het verkeer daarvan en de controles daarop, waarover de Senaat zich niet binnen de voorgeschreven termijn heeft uitgesproken.

Voor kennisgeving aangenomen.

— Pris pour notification.

PROJETS DE LOI — WETSONTWERPEN

Dépôt — Indiening

M. le président. — Le gouvernement a déposé les projets de loi ci-après :

1° portant assentiment à l'Accord de siège entre le Royaume de Belgique et l'Autorité de surveillance de l'Association européenne de Libre Echange, signé à Bruxelles le 22 décembre 1994;

2° portant assentiment au Protocole portant modification de la loi uniforme Benelux en matière de dessins ou modèles, fait à Bruxelles le 8 mars 1995;

3° portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République Kirghize, d'autre part, les Annexes I et II, le Protocole et l'Acte final, faits à Bruxelles le 9 février 1995;

4° portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République d'Azerbaïdjan, d'autre part, les Annexes I à V, le Protocole et l'Acte final, faits à Luxembourg le 22 avril 1996.

De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend :

1° houdende instemming met het Zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Toezichhoudende Autoriteit van de Europese Vrijhandelsassociatie, ondertekend te Brussel op 22 december 1994;

2° houdende instemming met het Protocol houdende wijziging van de eenvormige Beneluxwet inzake tekeningen of modellen, gedaan te Brussel op 8 maart 1995;

3° houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Kirgizstan, anderzijds, de Bijlagen I en II, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Brussel op 9 februari 1995;

4° houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Azerbeïdzjan, anderzijds, de Bijlagen I tot V, het Protocol en de Slotakte, gedaan te Luxemburg op 22 april 1996.

Ces projets de loi seront imprimés et distribués.

Deze wetsontwerpen zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Ils sont envoyés à la commission des Affaires étrangères.

Ze worden verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Dépôt — Indiening

M. le président. — Les propositions de loi ci-après ont été déposées :

1° par Mme Merchiers, interprétative de l'article 77 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers;

2° par M. Nothomb et Mme Milquet, modifiant la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État, en vue de supprimer l'effet dévolutif de la case de tête et les listes de suppléants aux élections pour les Parlements wallon et flamand;

3° par M. Nothomb et Mme Milquet, modifiant la loi du 12 janvier 1989 réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, en vue de supprimer l'effet dévolutif de la case de tête et la liste des suppliants;

4° par MM. Ph. Charlier et Delcroix, modifiant l'article 23 de la loi du 26 décembre 1956 sur le Service des postes;

5° par MM. Lallemand et Mahoux, visant à octroyer le droit de vote et d'éligibilité aux non-belges pour les élections communales et provinciales;

6° par M. Moens, portant régularisation des membres contractuels du personnel de la Régie des bâtiments.

D'autre part, Mme Sémer a déposé une proposition de résolution concernant la solidarité entre le Nord et le Sud.

Enfin, Mme de Bethune a déposé une proposition de déclaration de révision des articles 99 et 104 de la Constitution en vue d'insérer des dispositions nouvelles relatives à l'égalité de représentation des femmes et des hommes.

De volgende wetsvoorstellen werden ingediend :

1° door mevrouw Merchiers, tot interpretatie van artikel 77 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° door de heer Nothomb en mevrouw Milquet, tot wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 ter vervollediging van de federale staatsstructuur, met het oog op de afschaffing van de devolutive werking van de lijststem en de lijsten van kandidaat-opvolgers bij de verkiezingen van het Vlaamse en het Waalse Parlement;

3° door de heer Nothomb en mevrouw Milquet, tot wijziging van de wet van 12 januari 1989 tot regeling van de wijze waarop de Brusselse Hoofdstedelijke Raad wordt verkozen, met het oog op de afschaffing van de devolutive werking van de lijststem en de lijsten van kandidaat-opvolgers;

4° door de heren Ph. Charlier en Delcroix, tot wijziging van artikel 23 van de wet van 26 december 1956 op de Postdienst;

5° door de heren Lallemand en Mahoux, houdende toekenning van het actief en het passief kiesrecht bij gemeente- en provincieraadsverkiezingen aan niet-Belgen;

6° door de heer Moens, houdende regularisatie van de contractuele personeelsleden van de Regie der Gebouwen.

Anderzijds heeft mevrouw Sémer ingediend een voorstel van resolutie inzake de solidariteit tussen Noord en Zuid.

Ten slotte heeft mevrouw de Bethune ingediend, een voorstel van verklaring tot herziening van de artikelen 99 en 104 van de Grondwet om nieuwe bepalingen in te voegen betreffende de gelijke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen.

Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.

Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

DEMANDES D'EXPLICATIONS — VRAGEN OM UITLEG

Dépôt — Indiening

M. le président. — Le bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes :

1. de M. Anciaux au ministre de la Défense nationale sur «le comportement inadmissible des paras belges et le rôle de l'armée belge»;

— Envoi à la séance plénière.

2. de M. Hatry au Premier ministre sur «les délais mis par le gouvernement à assurer la participation financière des travailleurs à leur entreprise»;

— Envoi à la séance plénière.

3. de Mme Dardenne au ministre de l'Emploi et du Travail et au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «la sécurité des centrales nucléaires et la gestion de la maintenance»;

— Envoi à la séance plénière.

4. de Mme Lizin au ministre de la Défense nationale et au ministre des Affaires étrangères sur «la situation au Congo»;

— Envoi à la séance plénière.

5. de M. Jonckheer au Premier ministre sur «la position du gouvernement belge à la veille du Conseil européen d'Amsterdam»;

— Envoi à la séance plénière.

6. de M. Hatry au ministre de l'Emploi et du Travail sur «la politisation de son administration et notamment les conciliateurs sociaux»;

— Envoi à la séance plénière.

7. de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur «l'orientation du gouvernement à l'égard du Burundi»;

— Envoi à la séance plénière.

8. de Mme Lizin au ministre des Affaires étrangères sur «l'orientation du gouvernement à l'égard de la Yougoslavie».

— Envoi à la séance plénière.

Het bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen :

1. van de heer Anciaux aan de minister van Landsverdediging over «de wandaden van de Belgische para's en de rol van het Belgisch leger»;

— Verzending naar de plenaire vergadering.

2. van de heer Hatry aan de eerste minister over «het uitblijven van een wetsontwerp dat de financiële deelneming van werknemers in hun bedrijf mogelijk maakt»;

— Verzending naar de plenaire vergadering.

3. van mevrouw Dardenne aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid en aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de veiligheid van de kerncentrales en de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden»;

— Verzending naar de plenaire vergadering.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1996-1997
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1996-1997

4. van mevrouw Lizin aan de minister van Landsverdediging en aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de situatie in Kongo»;

— Verzending naar de plenaire vergadering.

5. van de heer Jonckheer aan de eerste minister over «het standpunt dat de Belgische regering zal innemen tijdens de Europese Raad van Amsterdam»;

— Verzending naar de plenaire vergadering.

6. van de heer Hatry aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid over «de politisering van haar administratie, meer bepaald de sociale bemiddelaars»;

— Verzending naar de plenaire vergadering.

7. van mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de houding van de regering ten aanzien van Burundi»;

— Verzending naar de plenaire vergadering.

8. van mevrouw Lizin aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de houding van de regering ten aanzien van Joegoslavië».

— Verzending naar de plenaire vergadering.

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Prise en considération — Inoverwegingneming

M. le président. — L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions.

Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van voorstellen.

La liste des propositions à prendre en considération, a été distribuée, avec indication des commissions auxquelles le bureau envisage de les envoyer.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler, de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions comme prises en considération et envoyées aux commissions indiquées par le bureau.

De lijst van de in overweging te nemen voorstellen met opgave van de commissies waarnaar het bureau van plan is ze te verzenden, is rondgedeeld.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven mij die voor het einde van de vergadering te doen kennen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het bureau zijn aangeduid.

PRÉSENTATION DE CANDIDATS
AU CONSEIL D'ÉTAT

Premier tour de scrutin

VOORDRACHT VAN KANDIDATEN
VOOR DE RAAD VAN STATE

Eerste stemburt

M. le président. — Mesdames, messieurs, il va être procédé au scrutin pour la présentation de trois candidats à la première, la quatrième, la cinquième et la huitième place de conseiller au Conseil d'État, actuellement vacantes.

Le sort désigne MM. Desmedt et Olivier pour remplir les fonctions de scrutateurs.

Pour chacune de ces quatre places, trois tours de scrutin devront avoir lieu, afin de désigner successivement le premier, le deuxième et le troisième candidat, sauf ballottage.

Afin d'accélérer les opérations de vote, il n'y aura qu'un seul appel nominal pour la présentation des premiers candidats aux quatre places, ensuite, vers 16 h 30, un appel nominal pour la présentation des deuxième candidats aux quatre places, et, finalement, pendant la séance plénière du jeudi 12 juin après-midi, un appel pour la présentation des troisième candidats aux quatre places.

Pour chacune de ces quatre places, les bulletins de vote, qui mentionnent les noms des candidats, ont une couleur distincte, respectivement:

- blanc pour la première place vacante;
- jaune pour la quatrième place vacante;
- vert pour la cinquième place vacante;
- bleu pour la huitième place vacante.

Vous avez reçu une enveloppe contenant les bulletins de vote requis pour le premier tour de scrutin. Vous recevrez à chaque fois une nouvelle enveloppe pour les votes suivants.

Je vous rappelle que vous ne pouvez voter valablement que pour les personnes qui ont introduit leur candidature auprès du Sénat.

Nous allons procéder d'abord à la présentation du premier candidat à chacune des quatre places.

À l'appel de leur nom, les sénateurs auront donc à déposer dans l'urne un bulletin de vote de chaque couleur.

Le vote commence par le nom de Mme Van der Wildt. (*Appel nominal.*)

Wij moeten nu overgaan tot de geheime stemming voor de aanwijzing van drie kandidaten voor het eerste, het vierde, het vijfde en het achtste ambt van Staatsraad, die thans vacant zijn.

Het lot wijst de heren Desmedt en Olivier aan om de functie van stemopnemers te vervullen.

Voor elk van die vier ambten moeten drie stembeurten worden gehouden om achtereenvolgens de eerste, de tweede en de derde kandidaat aan te wijzen, behoudens herstemming.

Teneinde de stemverrichtingen te bespoedigen zal er slechts één naamafroeping worden gehouden voor de voordracht van de eerste kandidaten voor de vier ambten, vervolgens, rond 16.30 uur, één naamafroeping voor de voordracht van de tweede kandidaten voor de vier ambten, en ten slotte tijdens de plenaire vergadering van donderdag 12 juni 's namiddags, één naamafroeping voor de derde kandidaten voor de vier ambten.

Voor elk van die vier vacatures hebben de stembriefjes, die de namen van de kandidaten vermelden, een verschillende kleur, respectievelijk:

- wit voor het eerste vacante ambt;
- geel voor het vierde vacante ambt;
- groen voor het vijfde vacante ambt;
- blauw voor het achtste vacante ambt.

U hebt een omslag ontvangen die de nodige stembriefjes bevat voor de eerste stembeurt. U zult telkens een nieuwe omslag ontvangen voor de volgende stemmingen.

Ik herinner u er aan dat u slechts geldig kunt stemmen voor de personen die hun kandidatuur hebben ingediend bij de Senaat.

Wij gaan eerst over tot de voordracht van de eerste kandidaat voor elk van de vier ambten.

Bij de afroeping van hun naam dienen de senatoren dus één stembriefje van elke kleur in de stembus te deponeren.

De stemming begint met de naam van mevrouw Van der Wildt. (*Naamafroeping.*)

- Il est procédé au scrutin.

Er wordt overgegaan tot geheime stemming.

M. le président. — Le scrutin est clos.

De geheime stemming is gesloten.

Il conviendra sans doute au Sénat de poursuivre son ordre du jour pendant que les scrutateurs dépouillent les bulletins.

De Senaat zal waarschijnlijk zijn agenda verder willen afhandelen terwijl de stemopnemers de stembiljetten nazien. (*Instemming.*)

Il en sera donc ainsi.

Dan is hiertoe besloten.

QUESTION ORALE DE M. JONCKHEER AU PREMIER MINISTRE SUR «L'OPPORTUNITÉ DE POSTPOSER LES CONCLUSIONS DE LA C.I.G.»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER JONCKHEER AAN DE EERSTE MINISTER OVER «DE WENSELIJKHEID OM DE BESLISSINGEN VAN DE IGC UIT TE STELLEN»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Jonckheer au Premier ministre.

La parole est à M. Jonckheer.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le président, l'état actuel des négociations au sein de la C.I.G. laisse présager des résultats absolument insuffisants pour ceux qui souhaitent corriger les traités sur l'Union européenne dans le sens d'une Europe plus solidaire et plus démocratique, corrections également nécessaires pour assurer le succès de la monnaie unique. Je pense notamment à l'évolution de la fiscalité sur le travail.

Dans les matières du premier pilier, c'est-à-dire la politique économique, sociale et de l'emploi, les innovations telles qu'elles sont transcrites dans le document de la présidence néerlandaise du 30 mai sont, soit inexistantes, soit faibles et limitées, soit de pure procédure.

*M. Moens, vice-président,
prend la présidence de l'assemblée*

Pour ce qui concerne la prise de décision, les désaccords subsistent sur l'extension de la majorité qualifiée au Conseil, et le renforcement envisagé du rôle du Parlement européen est très limité quand il ne régresse pas. Je pense à la communautarisation des politiques d'asile, d'immigration et de libre-circulation dans le cadre de laquelle le Parlement sera uniquement consulté.

Ainsi, au vu, d'une part, des exigences contenues dans la note de politique du gouvernement fédéral et, d'autre part, de la nouvelle donne politique en Europe, créée par les élections britannique et française, le Premier ministre n'estime-t-il pas opportun de «rebattre les cartes» et de prolonger les négociations d'ici au Conseil européen de Luxembourg, afin de se donner une nouvelle chance de convaincre nos partenaires?

S'il en formule la demande, le gouvernement français serait en droit d'attendre une attitude positive de la part du gouvernement belge.

M. le président. — La parole est à M. Dehaene, Premier ministre.

M. Dehaene, Premier ministre. — Monsieur le président, nous aurons probablement d'autres occasions d'établir un bilan des travaux en la matière. Je ne partage pas l'évaluation que M. Jonckheer vient de faire de la situation.

Selon moi, le compromis qui devra être trouvé ne pourra certainement pas rencontrer tous les souhaits exprimés par la Belgique, lesquels étaient parmi les plus ambitieux.

Pour le moment, aucun élément ne justifie, à mes yeux, le report éventuel des travaux de la Conférence intergouvernementale à Amsterdam. Les résultats électoraux auxquels M. Jonckheer a fait allusion, ne révèlent pas des changements radicaux — l'expérience a démontré qu'il en était souvent ainsi — par rapport aux tendances qui caractérisaient le paysage politique avant les élections, notamment en Grande-Bretagne, où l'on retrouve les mêmes positions de fond.

Dans le cadre d'une telle négociation, nous devons, à un moment donné, créer un « effet entonnoir ». Etant donné que tous les pays membres doivent marquer leur accord sur les conclusions, une position telle que la vôtre risque de déboucher sur une situation de blocage. À partir du moment où l'on refuse de faire avancer les choses en la matière, on se place du côté de ceux qui ne veulent aucun changement. Or, à mes yeux, telles que je les évalue actuellement, les conditions restent réunies pour tenter de conclure à Amsterdam.

M. le président — La parole est à M. Jonckheer pour une réplique.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le président, je remercie le Premier ministre de sa réponse.

J'aurais tout de même souhaité savoir, monsieur le Premier ministre, si vous et votre gouvernement auriez une attitude favorable à l'égard d'une demande éventuellement exprimée par le gouvernement français et son Premier ministre, M. Jospin, de reporter de quelques semaines la conclusion des négociations.

M. Dehaene, Premier ministre. — Comme vous le savez, monsieur Jonckheer, je n'essaye jamais de régler un problème qui ne se pose pas encore.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ANCIAUX AAN DE EERSTE MINISTER OVER «DE SLUITING VAN RENAULT-VILVOORDE EN DE GEWIJZIGDE POLITIEKE SITUATIE IN FRANKRIJK»

QUESTION ORALE DE M. ANCIAUX AU PREMIER MINISTRE SUR LA FERMETURE DE RENAULT-VILVOORDE ET LE CHANGEMENT DE LA SITUATION POLITIQUE EN FRANCE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Anciaux aan de eerste minister.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, Lionel Jospin beloofde het dossier-Renault terug op tafel te brengen indien links de verkiezingen zou winnen. Wij moeten Jospin vandaag aan deze belofte herinneren. Eens te meer staat immers de geloofwaardigheid van de politiek op het spel.

De ontmoeting van gisteren tussen de vakbondsafgevaardigden van Renault-Vilvoorde en PS-topman en nationaal secretaris Jean-Louis Cottigny, doet de hoop weer toenemen dat de sluiting van Renault-Vilvoorde wordt geannuleerd. Het blijft de bedoeling van de Franse PS om Renault open te houden en bijgevolg is het nu aan de Belgische regering om deze intentie in daden te doen omzetten. Ik wil de eerste minister daarom volgende vragen voorleggen.

Zal de eerste minister, premier Jospin confronteren met zijn verkiezingsbelofte en vanaf nu wel de nodige diplomatieke druk uitoefenen? Welke initiatieven neemt de regering om premier Jospin te overtuigen van de economische en sociale noodzaak Renault-Vilvoorde open te houden? Heeft de eerste minister al contact gehad met premier Jospin of met een ander lid van de Franse regering en zo ja, wat was het antwoord? Komt er een onderhoud met premier Jospin? Welke initiatieven worden door de regering overwogen om naar de Franse minister van Industrie te richten?

Worden er stappen gedaan in de richting van de coalitiepartners van de Franse PS? Heeft de eerste minister gereageerd op de uitspraken van secretaris-generaal Michel Davy de Virville die op de Europese Ondernemingsraad de sluiting onvermijdelijk noemde? Welke strategie zal de Belgische regering ontwikkelen om de Franse regering ertoe te bewegen in de eerste plaats de slui-

ting van Renault-Vilvoorde te laten annuleren en, in de tweede plaats, een duurzame toekomst voor de Renault-werknemers af te dwingen? Wat zal de regering doen om in de toekomst soortgelijke sociale drama's te voorkomen? Het algemeen gekend devies van de eerste minister om de problemen pas op te lossen op het ogenblik dat zij zich voordoen, heeft ook hier zeker zijn belang. Welke aanwijzingen bestaan er dat de Franse regering deze sluiting heeft gebruikt om straffeloosheid van Pinot-Valencienne en Dassault te bekomen?

De voorzitter. — Het woord is aan de eerste minister Dehaene.

De heer Dehaene, eerste minister. — Mijnheer de voorzitter, ik wil beginnen met een antwoord op de laatste vragen van de heer Anciaux.

Ten eerste heb ik geen enkele aanwijzing noch enige reden om uit te gaan van de hypothese dat er een verband zou bestaan tussen het dossier-Renault en de dossiers-Pinot-Valencienne en Dassault. Trouwens, de beslissing over de sluiting van Renault is niet genomen door de Franse regering, maar door de bedrijfsleiding. Er kan dus moeilijk een verband worden gelegd tussen een regeringsstrategie en een bedrijfsstrategie. Ik ga daar niet verder op in, aangezien ik deze hypothese niet onder ogen wens te nemen.

Wat betreft het vermijden van dergelijke drama's in de toekomst, moet een onderscheid worden gemaakt tussen het algemeen beleid van een onderneming dat haar moet toelaten zich aan te passen aan de nieuwe technologische- en marktrevolutie en de manier waarop de leiding van Renault de beslissing heeft genomen om de vestiging in Vilvoorde te sluiten.

Ik heb daarnet nog in de Kamer op een vraag van volksvertegenwoordiger Bonte geantwoord dat één van de problemen van Renault wellicht is geweest dat het te lang een staatsbedrijf is gebleven en zich niet soepel genoeg heeft aangepast aan de nieuwe marktsituatie. Over de manier waarop de beslissing werd genomen — die trouwens door iedereen werd afgekeurd — hebben wij het advies gevraagd van de Nationale Arbeidsraad aangezien de regeling terzake in België het voorwerp uitmaakt van een collectieve arbeidsovereenkomst. Wij kregen van de Nationale Arbeidsraad een unaniem advies waarvan een deel in wet moet worden omgezet. Dit zal binnenkort gebeuren. Anderzijds ijveren wij in het kader van de Intergouvernementele Conferentie om inzake de regelgeving op het vlak van de arbeidsvoorwaarden te voorzien in de mogelijkheid om beslissingen met bijzondere meerderheid te kunnen nemen.

Welke stappen gaan wij doen naar aanleiding van de regeringswisseling in Parijs? Ik heb eerst en vooral mijn collega Jospin per brief gefeliciteerd met zijn benoeming tot premier en aangekondigd dat ik hem zo snel mogelijk wens te ontmoeten om een aantal Europese aangelegenheden en enkele bilaterale problemen met hem te bespreken. Twee dagen daarna heb ik hem een tweede brief gestuurd om hem te zeggen dat ik, wat de bilaterale dossiers betreft, in de eerste plaats het dossier-Renault wou bespreken, aangezien hij toch had verklaard dat hij dit dossier opnieuw zou bekijken indien hij in de regering zou komen. Ik sprak daarbij de hoop uit dat die nieuwe evaluatie van het dossier-Renault zou leiden tot het behoud van de assemblage-afdeling in Vilvoorde. Tegelijkertijd gaf ik aan onze ambassade de opdracht om, in overleg met het kabinet van premier Jospin, zo snel mogelijk een afspraak vast te leggen.

Ik hoop dat de heer Anciaux er begrip voor heeft dat ik de kersverse premier Jospin niet wou storen bij de vorming van zijn regering. Ik onderhandel ook liever met een gesprekspartner die al over een regering beschikt, omdat er dan gemakkelijker beslissingen kunnen worden genomen.

Ik ben ook van plan op de partijpolitieke en functionele contacten in te spelen. Vandaag en morgen organiseert de socialistische partij een vergadering waarop ook leden van de regering aanwezig zullen zijn en contacten zullen leggen. Begin volgende week is er een vergadering van Ecofin waarop de Franse minister van Economie, Financiën en Industrie aanwezig zal zijn. Onze minister van Financiën zal hem daar over dit dossier aanspreken. Op 10 juni heeft een belangrijke algemene vergadering van de aandeelhouders plaats. Ik heb daarstraks in de Kamer gezegd dat

ik zou trachten premier Jospin vóór 10 juni in Parijs te ontmoeten. Indien dit niet mogelijk zou zijn, zal ik hem in elk geval vóór 10 juni telefonisch contacteren om hem te wijzen op het belang dat wij aan dit dossier hechten, en hem vragen wat hij in de komende weken wil ondernemen, rekening houdend met de beloften die hij heeft gedaan in zijn verkiezingscampagne.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux voor een repliek.

De heer Anciaux (VU). — Ik dank de eerste minister voor zijn volledig antwoord op alle vragen die ik heb gesteld. De bezorgdheid rond Renault leeft heel sterk bij de bevolking. Wij mogen geen defensieve houding aannemen. Ondanks opmerkingen over het gebrek aan aanpassing aan gewijzigde economische marktsituaties, moeten wij toch besluiten dat het openhouden van Renault en van de assemblage-afdeling in Vilvoorde een prioriteit moet zijn. Indien de Franse eerste minister zich niet aan zijn belofte zou houden, moeten wij, de federale en ook de Vlaamse regering, alles in het werk stellen om diplomatieke druk uit te oefenen op Frankrijk. Ik hoop de volgende dagen even hoopvol te kunnen blijven.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. FORET AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LE REMPLACEMENT DES BOURGMESTRES EMPÊCHÉS»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER FORET AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE VERVANGING VAN VERHINDERDE BURGEMEESTERS»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Foret au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur.

La parole est à M. Foret.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le président, l'article 14 de la nouvelle loi communale prévoit qu'«en cas d'absence ou d'empêchement du Bourgmestre, ses fonctions sont remplies par l'échevin, le premier dans l'ordre des scrutins, à moins que le Bourgmestre n'ait délégué un autre échevin.» Cet article est donc clair et non limitatif.

Pourtant, monsieur le vice-Premier ministre, dans votre circulaire datée du 2 décembre 1996, publiée dans la livraison du *Moniteur belge* du 21 décembre de la même année, vous estimez que «la possibilité pour un bourgmestre de déléguer un autre échevin que le premier dans l'ordre des scrutins, n'est pas applicable si le bourgmestre n'exerce pas effectivement ses fonctions. Ainsi en est-il lorsqu'en application de l'article 14bis, à la suite d'une élection pour le renouvellement du conseil communal, le bourgmestre sortant qui était empêché est reconduit dans ses fonctions. Dans ce cas, c'est nécessairement l'échevin élu en premier qui assure les fonctions.»

Votre interprétation s'écarte radicalement du prescrit légal qui ne prévoit aucune restriction de ce type. D'ailleurs, il semble que votre administration elle-même conteste une telle interprétation restrictive du prescrit légal.

Pourriez-vous m'indiquer, monsieur le vice-Premier ministre, les éléments sur lesquels vous vous êtes basé pour parvenir à une telle interprétation et si vous n'estimez pas préférable de revenir à l'interprétation usuelle de cet article 14 de la loi communale?

M. le président. — La parole est à M. Vande Lanotte, vice-Premier ministre.

M. Vande Lanotte, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur. — Monsieur le président, M. Foret vient de citer l'article 14 de la nouvelle loi communale et c'est, je pense, précisément là que réside l'erreur.

En effet, l'article 14 règle l'absence ou l'empêchement du bourgmestre de façon générale, alors que l'article 14bis concerne spécifiquement le bourgmestre ayant une charge de ministre.

Votre interprétation de l'article 14, monsieur Foret, est donc correcte mais ne s'applique pas à l'article 14bis. En effet, dans l'article 14bis le bourgmestre est censé ne pas pouvoir exercer sa fonction et ne peut dès lors pas désigner son remplaçant. Il ne peut même pas présider la séance d'ouverture du conseil communal. Par contre, l'article 14 concerne le bourgmestre en fonction mais absent ou empêché.

Vous dites que mon administration elle-même semble contester cette interprétation restrictive. Or, ce n'est nullement le cas. Cette interprétation nous a été quasiment imposée par l'administration dans un but de cohérence. En effet, bon nombre de ministres risquaient de devenir bourgmestres et, soyons clairs, cet argument ne les aurait pas réjouis. C'est l'administration elle-même qui a estimé que l'article 14bis devait s'appliquer puisqu'il s'agissait d'une réglementation spécifique. Le directeur général, M. Barthélémy, a été très clair sur ce point. Je pense qu'il avait raison car il existe manifestement une différence entre les articles 14 et 14bis de la loi communale. Une autre interprétation de cette disposition impliquerait une modification de la loi.

Le fait que le bourgmestre nommé par le Roi ne préside pas la réunion d'installation du conseil communal n'est pas une bonne chose à mes yeux. Je serais d'avis que le bourgmestre, même s'il est ministre, puisse présider l'installation du nouveau conseil communal, car il a été élu par la population, mais la loi étant ce qu'elle est, son interprétation doit être stricte et correcte.

M. le président. — La parole est à M. Foret pour une réplique.

M. Foret (PRL-FDF). — J'en prends acte, monsieur le président.

M. le président. — L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW SÉMER AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VEILIGHEID EN STAATSSECRETARIS VOOR MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE EN LEEFMILIEU OVER «DE BEHANDELING VAN DE DAKLOZEN DOOR DE OCMW'S»

QUESTION ORALE DE MME SÉMER AU SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA SÉCURITÉ ET SECRÉTAIRE D'ÉTAT À L'INTÉGRATION SOCIALE ET À L'ENVIRONNEMENT SUR «LE TRAITEMENT DES SANS-ABRI PAR LES C.P.A.S.»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Sémer aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu.

Vice-eerste minister Vande Lanotte antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan mevrouw Sémer.

Mevrouw Sémer (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik dank minister Vande Lanotte voor zijn aanwezigheid, alhoewel ik het betreurt dat de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu hier zelf niet kan zijn.

De organisaties van de daklozen klaagden tijdens de recentste zitting van de interparlementaire werkgroep tegen de armoede ATD Vierde Wereld aan, dat zij bij de OCMW's nog steeds onvoldoende antwoord krijgen voor hun problemen. Daklozen vinden hun weg niet in het bureaucratische labyrint van diensten, documenten en regels.

Voor velen is de psychologische drempel te hoog. Zij ervaren dat het personeel vaak niet op de hoogte is van de wetgeving en dat zij het probleem van de daklozen enkel kennen «van achter

een bureau.» Zij klagen de ongelijke toepassing van de wet in de verschillende OCMW's aan, evenals het feit dat verwezen wordt naar het OCMW van de vorige woonplaats. De beroepsprocedure duurt te lang waardoor de dakloze gedurende maanden zonder bestaansmiddelen blijft.

Wat doet de regering om te verzekeren dat de daklozen hun rechten bij het OCMW beter kunnen afdwingen?

Het bekomen van een referentieadres bij het OCMW biedt voor een deel van de daklozen helemaal geen oplossing.

Waarom werd door de regering geen maatregel voorgesteld waardoor het referentieadres kan worden genomen bij erkende VZW's, zoals opvangtehuizen? Bestaansminimumtrekkers die een dakloze onderdak verschaffen, lopen het risico dat hun uitkering wordt verminderd tot het niveau van samenwonenden.

Overweegt de staatssecretaris maatregelen die ertoe leiden dat de OCMW's rekening houden met de mogelijkheid dat twee personen ook uit noodzaak kunnen samenwonen en niet omwille van een relatie?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, alvorens te antwoorden op de concrete vragen van mevrouw Sémer, wens ik eerst een algemene opmerking te maken.

De regering heeft de jongste maanden heel wat pogingen gedaan om het probleem van de armoede te verhelpen. De inhoud van het rapport over de armoede en de verwezenlijkingen in dat verband kunnen toch wel indrukwekkend worden genoemd. We moeten echter deemoedig aanvaarden dat de toegangsdrempel tot de hulpverlening, zij het op officiële zij het op privé-basis, waarschijnlijk juist een element is van armoede en vaak ook de kern van het probleem. De onmogelijkheid om de hulpverlening en de bestaande rechten uit te putten, ligt voor heel wat mensen waarschijnlijk aan de basis van de armoede. Dat we daarop moeten inwerken is evident, maar ik vrees dat dit een werk is van lange adem waarbij het niet zeker is of het probleem ooit helemaal kan worden opgelost.

De vraag hoe die mensen hun rechten kunnen doen gelden, is een essentiële vraag. Wij kunnen proberen een aantal voorwaarden te creëren, maar wij stuiten daarbij op heel wat problemen. Een groot probleem is het persoonlijkheidsprobleem van de betrokkenen.

Wij hebben beslist aan daklozen een referentieadres te geven bij het OCMW en niet bij VZW's. Wij hadden immers vastgesteld dat een aantal VZW's daarvan reeds hadden geprofiteerd. Zij verkochten hun adres. Daklozen stapelen vaak het ene probleem na het andere op. Daarom hebben wij beslist dat zij hun adres bij een OCMW moeten hebben. Het is eventueel mogelijk dat ze bij een VZW wonen en dat er een afspraak wordt gemaakt tussen het OCMW en de VZW. Wij willen echter vermijden dat deze mensen op een of andere manier afhankelijk zouden zijn van een privé organisatie die vrij zou kunnen beslissen het adres al dan niet toe te kennen.

In het urgentieprogramma voor een meer solidaire samenleving hebben wij enkele specifieke maatregelen opgenomen. De voorzitter van een OCMW is verplicht om dringende hulpverlening toe te kennen, wanneer een dakloze een beroep doet op de maatschappelijke diensten van het OCMW van de gemeente waarin hij zich bevindt. Het probleem van de mogelijke bevoegdheidsverschillen wordt vermeden door de invoering van artikel 57bis waarin omschreven wordt welk OCMW bevoegd is. Verder is nu de arbeidsrechtbank bevoegd om te bepalen welk OCMW moet optreden. Vroeger kon men een OCMW enkel veroordelen omdat het hulpverlening had geweigerd of kon men alleen vaststellen dat een bepaald OCMW niet bevoegd was. Men nam echter nooit een positieve beslissing. Tevens mogen wij niet vergeten dat dakloze personen die de hoedanigheid van dakloze verliezen door een woning te betrekken als hoofdverblijfplaats, een installatiepremie krijgen.

Naast het referentieadres bij het OCMW werden, dikwijls in nauw overleg met de daklozenorganisaties zelf, nog andere maatregelen genomen. De toekenning van het bestaansminimum werd beter afdwingbaar gemaakt. Dit was inderdaad soms een probleem omdat de OCMW's, naar eigen zeggen, over te weinig controlemiddelen beschikten. Om te vermijden dat de OCMW's zo zouden redeneren, heeft de afdeling Maatschappelijk Welzijn van de Administratie Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu een beperkte registratie ingevoerd van daklozen die het bestaansminimum krijgen. Via dit register kunnen de OCMW's onmiddellijk nagaan of een dakloze elders een aanvraag heeft gedaan. Men kan zich dus niet meer beroepen op het controleprobleem.

De installatiepremie is uitgebreid tot alle dakloze personen en geldt dus niet langer alleen voor mensen uit vroegere landloperskolonies. Zij krijgen nu een verhoogd bedrag van 27 341 frank. Ook permanente woonwagenbewoners, kunnen een dergelijk bedrag krijgen. Wij hebben principieel beslist om de toegang tot de gezondheidszorg voor deze groepen te verbeteren zowel wat betreft de bijdrage, als wat de terugbetalingen betreft.

Tevens hebben wij een «Gids voor daklozen» massaal verspreid waarin daklozen de weg wordt gewezen in de OCMW-wetgeving opdat zij hun rechten beter zouden kennen.

Ten slotte is er het ontwerp van koninklijk besluit dat de procedure inzake het opeisingsrecht van leegstaande woningen zal vergemakkelijken.

De staatssecretaris is, net als ik, van mening dat deze belangrijke maatregelen de situatie van de daklozen zullen verbeteren op voorwaarde dat de OCMW's hun sociale taak ernstig nemen. De gemeenschappen zullen daar nauwlettend op toezien. Dit belet niet dat wij hier en daar met problemen zullen worden geconfronteerd, aangezien wij moeten werken met 589 verschillende organisaties.

Wat de laatste vraag van mevrouw Sémer met betrekking tot het samenwonen betreft, moet worden opgemerkt dat het Hof van Cassatie heeft bepaald, dat aan twee voorwaarden moet worden voldaan eer men kan spreken over samenwonen. In de eerste plaats moet men onder hetzelfde dak wonen, in de tweede plaats moet men een gemeenschappelijke huishouding hebben. Hieronder verstaat men dat de samenwonenden hun huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen. Omdat ook in andere systemen geen onderscheid wordt gemaakt en dus om geen nieuwe discriminatie te creëren, acht de staatssecretaris het niet opportuun om aan deze voorwaarden die samen moeten vervuld zijn, iets te wijzigen.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Sémer voor een repliek.

Mevrouw Sémer (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik dank vice-eerste minister voor zijn antwoord.

De daklozen zijn het erover eens dat deze regering veel positieve maatregelen heeft genomen. Zij klagen echter vooral over de uitvoering van die maatregelen. Ik vraag mij af of het niet nuttig zou zijn de situatie van een aantal van deze mensen te laten onderzoeken door een maatschappelijk werker om na te gaan wat er precies verkeerd loopt, want dat het vaak verkeerd loopt, staat vast. Ik heb de indruk dat wij de marginale bevolking nog meer in de marginaliteit drijven.

Voorts is het onaanvaardbaar dat de procedure van hoger beroep zo lang aansleept, aangezien deze mensen het dan gedurende een lange periode zonder inkomen moeten stellen.

Tijdens de auditie die door ons werd georganiseerd, hebben wij zeer schrijnende verhalen gehoord. Ik pleit toch voor een meer humane benadering van de daklozen door de OCMW's.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BOUTMANS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE OVER «HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT VAN 30 MEI OVER DE VOORWAARDEN TOT VERVAARDIGING EN VERSPREIDING VAN TELEFOONGIDSEN»

QUESTION ORALE DE M. BOUTMANS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS SUR «LE PROJET D'ARRÊTÉ ROYAL DU 30 MAI RELATIF AUX CONDITIONS DE FABRICATION ET DE DIFFUSION DES ANNUAIRES DE TÉLÉPHONE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Boutmans aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie.

Minister De Galan antwoordt namens haar collega.

Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, jaren geleden, ik denk dat het in 1989 was, heb ik in Antwerpen actie gevoerd bij de zetel van het bedrijf dat toen de Gouden Gids en de gewone telefoonboeken uitgaf en verspreidde. Dit bedrijf weigerde immers een inspanning te doen om die gidsen weer terug te nemen en voor de recycling van het papier te zorgen. Een vlugge berekening had mij toen geleerd, dat de telefoongidsen in één klap een kwart procent van het Belgische papierafval voorstelden. Ik heb nu vernomen dat het zelfs meer zou zijn. Wij hebben toen een paar duizend telefoonboeken voor de deur van dit bedrijf gedeponeerd.

Sindsdien is er al op heel wat meer plaatsen tegen die papierovervloed geprotesteerd, maar er is weinig beterschap. Integendeel, er zijn nu al twee telefoongidsen en misschien komen er in de toekomst nog meer. Sommige gemeenten hebben intussen een heffing opgelegd op de verspreiding van telefoongidsen en ook het Vlaams Gewest heeft plannen in die zin.

Op de Ministerraad van 30 mei werd een ontwerp van koninklijk besluit goedgekeurd over de voorwaarden tot vervaardiging en verspreiding van de telefoongidsen. Ik lees in het persbericht dat daarbij ook rekening is gehouden «met de noodzaak van een garantie van een efficiënt beheer van de natuurlijke hulpbronnen».

Kan de vice-eerste minister hierover gegevens verschaffen? Worden er maatregelen genomen om te vermijden dat gigantische papierhopen onder de bevolking worden verspreid? De extra telefoongidsen leveren geen enkel bijkomend nut op aangezien in twee telefoonboeken niet meer staat dan in één en het zoeken er alleen maar door wordt bemoeilijkt. Voorkomen is ook in dit geval beter dan genezen: recycling is goed, maar minder papier verspillen is beter. Is het besluit in die richting opgevat?

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, het ontwerp van koninklijk besluit werd opgesteld met de bedoeling de belangen van de consumenten te verzoenen met een duurzaam beheer van de natuurlijke rijkdommen. Deze hervorming werd gerealiseerd in het kader van de Europese regelgeving die in de vrijheid van uitgave van telefoongidsen voorziet.

De uitgave van telefoongidsen zal in België dan ook vrij blijven en elke persoon zal een telefoongids kunnen uitgeven na een aangifteprocedure bij het BIPT.

Luidens het besluit van juli 1994 betreffende de telefoongidsen is elke uitgever van een handsgids — gele bladzijden — verplicht ook een gewone gids — witte bladzijden — uit te geven.

Deze verplichting valt nu weg waardoor de uitgevers van handsgidsen geen witte gids meer moeten uitgeven.

Het ontwerp bepaalt dat het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie, Belgacom kan verplichten een witte gids uit te geven voor de zones waarvoor dit niet gebeurt door de

uitgevers van telefoongidsen. Het ontwerp verzoent aldus twee doelstellingen, enerzijds het vrijwaren van de uitgave van een algemene witte telefoongids en anderzijds het duurzaam beheer van de natuurlijke rijkdommen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een repliek.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor haar antwoord. De uitgevers niet meer verplichten om naast een gouden gids ook een witte gids uit te geven, is een stap vooruit, maar onvoldoende.

Om de woorden «in het belang van de consument» moet ik lachen. Ik hoor de bevolking alleen maar klagen over de hoeveelheid papier die in de brievenbus terecht komt.

Eén telefoongids is nuttig en noodzakelijk, maar verschillende exemplaren van hetzelfde zullen de zaken er niet op verduidelijken.

Als Europa in een van zijn gekten beslist dat de bevolking meer dan één telefoongids moet krijgen, moet bijvoorbeeld een terugnameplicht worden overwogen, want op het ogenblik betaalt de consument immers voor de verwerking van dat overtollig papier.

Ik hoop dan ook dat de regering iets meer doet dan de toename van het aantal gidsen proberen te halveren. Ik pleit voor een vermindering van het aantal gidsen.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, deze problematiek werd onderzocht in de Ministerraad. Terugnameplicht is een mogelijke denkrichting.

De grote hoeveelheden papier vaak in gescheurde zakken, geven aan vele straten in onze steden een vervuild uitzicht. Bovendien zijn de gemeenten dan nog verplicht dit vuil op te ruimen. Wij zijn ons er van bewust dat aan dit probleem iets moet worden gedaan.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER WEYTS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE OVER «DE MODERNISERING VAN DE BELGISCHE TELECOMMUNICATIESECTOR»

QUESTION ORALE DE M. WEYTS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS SUR «LA MODERNISATION DU SECTEUR BELGE DES TÉLÉCOMMUNICATIONS»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Weyts aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie.

Minister De Galan antwoordt namens haar collega.

Het woord is aan de heer Weyts.

De heer Weyts (CVP). — Mijnheer de voorzitter, in het recent OESO-rapport over de Belgische economie wordt duidelijk gesteld dat, ondanks de liberaliseringsmaatregelen in de telecommunicatiemarkt, de Belgische regelgeving nog steeds een rem vormt op de ontwikkeling van een efficiënte en klantgerichte dienstverlening in de telecomsector, die van vitaal belang is voor een dynamische ontwikkeling van onze informatiemaatschappij. De huidige telecomwetgeving in ons land zou nog steeds gestoeld zijn op een historische logica en te weinig stimulansen inhouden voor effectieve concurrentie.

Onderzoek door de OESO heeft uitgewezen dat de telecommunica-tarieven dalen in de meeste landen waar een effectieve concurrentie op pro-actieve wijze wordt gestimuleerd en dat de bestedingen

in informatie- en communicatietechnologieën in die landen aanzienlijk hoger liggen. Effectieve mededinging blijkt een belangrijke voorwaarde te zijn voor de ontwikkeling van de kenniseconomie.

Aan de vice-eerste minister zou ik volgende vragen willen stellen.

Ten eerste, hoe reageert hij op de OESO-kritiek?

Ten tweede, is hij zich bewust van de concrete problemen bij het garanderen van een volledig vrije en eerlijke mededinging, van de behoefte aan marktgerichte benadering van de universele dienstverlening en aan het creëren van een eerlijk juridisch kader voor de interconnectie en de nummering?

Ten derde zal hij inderdaad werk maken van een offensief telecomebeleid dat verdergaat dan wat de Europese richtlijnen opleggen?

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, ik zal lezing geven van het antwoord dat vice-eerste minister Di Rupo mij heeft bezorgd.

Collega Di Rupo heeft zijn fundamentele kritiek op het OESORapport verduidelijkt. De OESO zou inderdaad willen dat de Lid-Staten opteren voor identieke middelen, zonder onderscheid van eigen cultuur, eigen geschiedenis, eigen gevoeligheden en maatschappelijke keuzes.

In het gedeelte «beoordeling» van het verslag van de OESO wordt vastgesteld wat volgt: «De aanpassing van het regelgevende kader aan de telecommunicatiesector die nog steeds volop evolueert, is onvolledig en het zou niet verwonderlijk zijn dat de nieuwe bijstellingen van de maatregelen die reeds zijn genomen, noodzakelijk lijken te zijn in de toekomst.»

Het OESO-verslag werd gepubliceerd lang vóór de regering ter gelegenheid van de themaraad van de ministers over de informatiemaatschappij enige beslissing had genomen. Het regulerende kader dat daartoe werd bepaald, omvat volgende principes: de opening van de markt met invoering van de universele dienst als sociale omkadering, de universele dienstverlening verzekerd door Belgacom in mogelijke samenwerking met andere operatoren en de grotere rol van het BIPT als regulerend orgaan inzake nummering en interconnectie.

Het federale telecomebeleid beperkt zich gelukkig niet tot de omzetting van de Europese richtlijnen. Het actieplan voor de informatiemaatschappij dat op initiatief van collega Di Rupo door de Ministerraad van 30 mei 1997 werd goedgekeurd, voorziet in volgende acties.

Ten eerste, het toekennen van vergunningen koppelen aan een inspanning voor het wetenschappelijk onderzoek op het vlak van telecommunicatie. Onder andere ook, met het oog op het ter beschikking stellen van informatietechnologieën aan KMO's, jongeren en sociaal minder begunstigden.

Ten tweede, de toegang tot de informatiemaatschappij aan iedereen tegen een betaalbare prijs waarborgen. De basisprestaties zullen dus tegen een degressieve prijs moeten worden aangeboden.

Ten derde zal Belgacom, naast de universele dienst, ook een lijn moeten leveren tegen een betaalbare prijs die de interactiviteit met ziekenhuizen, scholen en bibliotheken mogelijk maakt.

*De heer Swaelen treedt opnieuw
als voorzitter op*

De vice-eerste minister zal alle betrokken sectoren uitnodigen om in overleg met de gemeenschappen en de gewesten dit actieplan verder aan te vullen. Dit overleg zal dienen na te gaan welke stimulansen de burgers en de bedrijven het best kunnen aanmoedigen om zich vertrouwd te maken met de informatiemaatschappij.

Op het einde van dit jaar zal de vice-eerste minister ook discussiefora organiseren over de informatiemaatschappij en wel rond de vijf volgende thema's: de informatiemaatschappij en de leve-

ranciers van materiaal, diensten en netwerken, de nieuwe organisatievormen van de bedrijven en van de arbeid, de informatiemaatschappij en de consumenten, de informatiemaatschappij en de culturen en de opvoeding, de informatiemaatschappij en de democratie.

Vanuit deze invalshoek blijven alle mogelijkheden open om de toekomst creatief voor te bereiden.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DEVOLDER AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE ENVELOPPE-FINANCIERING VOOR RUSTHUIZEN DIE PAS OPGESTART ZIJN OF UITGEBREID HEBBEN»

QUESTION ORALE DE M. DEVOLDER AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LE FINANCEMENT PAR ENVELOPPE DES MAISONS DE REPOS QUI VIENNENT DE S'OUVRIRE OU DE S'AGRANDIR»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Devolder aan de minister van Sociale Zaken.

Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik kan mij voorstellen dat de minister blij is dat ze eens een vraag krijgt die behoort tot haar specifieke bevoegdheidsdomein, maar het verheugt mij dat ze er vandaag zoveel bevoegdheden bij heeft gekregen.

De nieuwe financiering voor de rusthuizen heeft onverwachte gevolgen voor pas opgestarte projecten en voor rusthuizen in uitbreiding. In de koninklijke besluiten van 16, 23, 24 en 30 december 1996, die werden gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 31 december 1996, wordt voor deze rusthuizen een budget toegekend dat gebaseerd is op het aantal rechthebbenden per categorie. Dit betekent voor categorie O 25%, voor A 18%, B 18% en C 23%. Dit budget kan maximaal 84% van een volledige budget bedragen. Deze 84% is namelijk de nationale gemiddelde bezettingsgraad van de rusthuizen.

Hierbij werden twee belangrijke zaken over het hoofd gezien.

Ten eerste wordt door het nationale gemiddelde als norm te nemen, geen rekening gehouden met de concrete verschillen die er in deze sector bestaan. Door dit blinde gemiddelde worden vele rusthuizen met een bezettingsgraad die hoger is dan 84%, onterecht financieel begrensd.

Ten tweede gaat de maatregel voorbij aan het feit dat het nodig kan zijn de forfaits gradueel te verhogen. De werkingskosten van de rusthuizen die op 1 oktober niet de volledige forfaits kregen, maar waarvan het bewonersbestand groeide of de samenstelling van de bewoners onlangs sterk evolueerde, worden door de nieuwe berekeningsmethode immers sterk onderschat.

Deze financieringsmethode zal de sector zwaar treffen. Op het budget, dat door een onrealistisch lage schatting reeds van bij aanvang ontoereikend was, werd al eens 2% bespaard. Daarnaast wordt het de sector financieel onmogelijk gemaakt in de reële noden, die blijken uit de hogere bezettingsgraad dan het nationale gemiddelde of uit de rechtmatige vraag naar hogere forfaits, te voorzien door nieuwe rusthuizen op te richten en andere uit te breiden.

Aangezien de verrekening in het derde kwartaal gebeurt, kan het dat sommige rusthuizen voor dit kwartaal niets wordt uitgekeerd. Hierdoor zal verplegend, verzorgend en paramedisch personeel in sommige gevallen niet kunnen worden uitbetaald. Dit is een onaanvaardbare situatie aangezien deze financieringsmethode post factum aan de rusthuizen werd opgelegd.

Daarom kreeg ik graag een antwoord op volgende vragen.

Hoeveel rusthuizen hebben een bezettingsgraad van meer dan 84%? Kan voor hen op basis van de reële bezettingsgraad in de kwartalen 4, 1 en 2 geen uitzondering worden gemaakt? Deze

hogere bezettingsgraad is bewezen door de voorlopige budgetten van de zojuist vermelde kwartalen aan de hand van vragenlijsten. Administratief kan het dan ook geen probleem zijn om op basis van dezelfde vragenlijsten een adequaat budget op te maken voor kwartaal 3, aangevuld met correcties betreffende de vorige kwartalen.

Wanneer men het RIZIV vraagt naar eventuele oplossingen voor dit probleem, geeft het een zeer bureaucratisch antwoord en verwijst het naar de geciteerde koninklijke besluiten. Dit is geen coöperatieve houding. Werden deze problemen aan de minister gesignaleerd?

In de praktijk resulteert deze financieringsmethode in een onwettige bescherming van de bestaande rusthuizen. Hoe zal de minister deze discriminerende reglementering in de toekomst verbeteren en liefst nog ongedaan maken?

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, het onderwerp van de vraag van de heer Devolder is zo ingewikkeld en onderhevig aan wijzigingen dat wij een hele namiddag nodig zouden hebben om over deze materie te discussiëren.

Terwijl ik hier antwoord, staan er voor dezelfde reden driehonderd betogers voor mijn kabinet. Ik kan ze echter niet ontvangen omdat ik hier aanwezig moet zijn om te antwoorden op de vraag van de heer Devolder.

Mijn kabinet en de overeenkomstencommissie zijn zich bewust van het probleem dat de heer Devolder heeft aangehaald en beraden zich hierover. Vooraf wil ik opmerken dat slechts 338 bedden worden getroffen of 0,3% van de instellingen. Er bestaat thans geen mogelijkheid om af te wijken van het koninklijk besluit betreffende de modaliteiten in verband met het budget per instelling.

Bovendien herinner ik eraan dat de voorlopige enveloppe werd berekend vooraleer de gegevens van het vierde kwartaal 1996 en het eerste kwartaal 1997 bekend waren. Objectiviteit moest worden nagestreefd en alle instellingen moesten gelijk worden behandeld, namelijk door voor de bezettingsgraad een nationaal gemiddelde als referentie te nemen. Nu pas stellen wij vast, dat sommige instellingen problemen hebben met de bezettingsgraad.

Aangaande de door het RIZIV verstrekte antwoorden wens ik toch te verduidelijken dat het de taak is van de administratie de wetgeving te doen naleven. Zij kan daar niet buiten.

Ten slotte wil ik aanstippen dat 1997 een overgangsjaar is wat betreft de financiering van rustoorden. Verschillende maatregelen die vóór 1997 in de sector van de rustoorden werden getroffen en die betrekking hebben op het budget per instelling, werden ingegeven door belangrijke budgettaire overschrijdingen die niet enkel door de demografische evolutie konden worden verklaard. Ik wacht reeds sinds november op voorstellen van de Overeenkomstencommissie. Die moeten het mogelijk maken de lineaire maatregelen op te heffen of de financiering per budget aan te passen.

De onderhandelingen die maandenlang met de gewesten en de gemeenschappen werden gevoerd, hebben geleid tot een protocolakkoord dat al is goedgekeurd door de Ministerraad en dat eerlang van kracht wordt. Hierdoor zullen er 25 000 nieuwe RVT-bedden worden erkend. De betrokken instellingen zullen in het kader van een vijfjarenplan geleidelijk een verhoging krijgen, meer bepaald de optrekking van het C-plus-forfait, dat het hoogste forfait is voor een gewoon rustoordbed, tot het forfait van een RVT-bed. Dit betekent een supplement van 500 frank per bed, maar impliceert natuurlijk dat de betrokken instelling moet zorgen voor een betere personeelsomkadering.

De gemeenschappen en gewesten hebben zich ertoe geëngageerd voorlopig geen nieuwe bedden te erkennen. De federale regering van haar kant zal één miljard per jaar meer besteden aan deze reconversie.

Ik benadruk ook dat de controle zal worden aangescherpt. Vandaag wordt de enveloppe vaak onderschat, niet omdat de aantallen patiënten verkeerd worden geteld, maar omdat er zich verschuivingen voordoen tussen de verschillende toegekende forfaits. Een betere controle moet dat in de toekomst uitsluiten.

Daarnaast zijn wij ook bezig met de herziening van de KATZ-schalen, waarmee de graad van afhankelijkheid wordt vastgelegd. Nieuwe bevindingen in dit domein wijzen echter uit dat deze KATZ-schalen niet meer beantwoorden aan de moderne manieren waarop de afhankelijkheidsgraad en de zorgenbehoeftegraad worden gemeten. Dat is de denkrichting voor volgend jaar. Ik herhaal dat 1997 een overgangsjaar is. Ik heb bij de conventiecommissie nogmaals aangedrongen op voorstellen om de situatie te verbeteren.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Devolder voor een repliek.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor haar antwoord.

Toch wil ik haar erop wijzen dat, zoals ik in mijn vraag zelf reeds heb gezegd, de nieuwe rusthuizen of de rusthuizen in uitbreiding met een haast onmogelijke financiële situatie worden geconfronteerd. De minister zegt dat op het ogenblik slechts 338 bedden, of 0,3% van het totaal van de instellingen wordt getroffen. Dat is inderdaad zo, maar als een rusthuis met een klein bestand 10% van die 338 bedden voor zijn rekening heeft, dan betekent dit een zware financiële dobber. Bovendien volgt er meestal een cascade-effect: de rusthuizen zijn dan bijna verplicht de meerkost te verhalen op de zorgbehoevenden of hun familie.

Voorts wil ik de aandacht van de minister vestigen op de regionale verschillen. De cijfers tonen zeer duidelijk aan dat Wallonië veel meer rusthuizen telt met een bezettingsgraad onder of gelijk aan het nationaal gemiddelde van 84%, terwijl in Vlaanderen veel meer rusthuizen een hogere bezettingsgraad kennen. De minister wacht op voorstellen van de conventiecommissie voor vele domeinen. Waarom vraagt zij de commissie niet zich ook hierover uit te spreken? Een van haar voorgangers, haar huidige partijvoorzitter, heeft ooit als minister van Sociale Zaken een beroep gedaan op het historisch forfait. Ik erken dat dit toen een heel realistische aanpak was, maar dat forfait speelde toen wel in het voordeel van Wallonië. Misschien is nu het ogenblik gekomen om dit in omgekeerde richting te laten werken.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, ik kan onmogelijk ingaan op al de bijkomende vragen en opmerkingen van de heer Devolder.

Wat betreft de eventuele scheeftrekkingen tussen de gemeenschappen en gewesten wijs ik erop dat dit niet onder de opdracht valt van de Overeenkomstencommissie. Hierover zijn wel veel gegevens vermeld in het rapport-Jadot.

Voorts wil ik meedelen dat de Waalse minister Taminiaux voor Wallonië een decreet heeft voorgesteld inzake de kwaliteit en de normering van de rusthuizen. Toch is het probleem het acuutst in de Brusselse regio waar het aanbod voor het grootste deel bestaat uit kleine privé-rusthuizen. Alle instellingen van de openbare sector vallen onder de bevoegdheid van de Gemengde Gemeenschapscommissie.

Wat betreft de eventuele betalingen door zorgbehoevenden of hun familie, werd aan Economische Zaken opdracht gegeven enerzijds de prijzen te blokkeren in afwachting van de hervorming, anderzijds inspecties uit te voeren in de rusthuizen om na te gaan of bijkomende prestaties zoals kapper, manicure enzovoort niet kunstmatig worden opgeblazen. Natuurlijk zal men hiermee het probleem niet oplossen, daarom dring ik erop aan dat alle betrokkenen een coherent beleid zouden voeren waarbij de zorgbehoevenden in hun cultuur en tradities worden gerespecteerd. Het ruim opgevatte protocol maakt dit mogelijk. De federale regering is bereid deze hervorming te financieren, maar de gemeenschappen en de gewesten moeten meewerken.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. CHANTRAINE AU MINISTRE DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE SUR «LA SITUATION DU PERSONNEL SCIENTIFIQUE, ADMINISTRATIF ET TECHNIQUE AUX ARCHIVES DE L'ÉTAT À EUPEN»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER CHANTRAINE AAN DE MINISTER VAN WETENSCHAPSBELEID OVER «DE TOESTAND VAN HET WETENSCHAPPELIJK, ADMINISTRATIEF EN TECHNISCH PERSONEEL BIJ HET RIJKSARCHIEF TE EUPEN»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Chantraine au ministre de la Politique scientifique.

La parole est à M. Chantraine.

M. Chantraine (PSC). — Monsieur le président, par arrêté ministériel du 2 août 1996, une section des Archives générales du royaume et Archives de l'État dans les provinces a été fixée à Eupen. Le ressort de cette section comprend l'arrondissement judiciaire d'Eupen qui coïncide avec le territoire de la communauté germanophone.

Monsieur le ministre, vous n'êtes pas sans connaître la situation d'une extrême précarité dans laquelle se trouve depuis trop longtemps le personnel scientifique, administratif et technique des Archives de l'État à Eupen. Le fait d'être détachées par d'autres institutions — qu'il s'agisse de la Communauté germanophone, pour quatre des personnes travaillant aux Archives, ou de la Vlaamse Gemeenschap, pour la cinquième — les condamne à subir au quotidien le stress inhérent à l'incertitude de leur statut.

Il est bien entendu que la procédure de nomination nécessite l'avis préalable du ministre du Budget comme celui du ministre de la Fonction publique. Sachant qu'à l'heure actuelle, les traitements du personnel travaillant aux Archives de l'État d'Eupen sont déjà inscrits dans la dotation pour les Archives reprise dans le budget des Affaires communautaires, je m'étonne que la procédure de nomination prenne autant de temps.

Aussi aimerais-je recevoir à ce sujet quelques explications.

En premier lieu, je souhaiterais savoir si, dans un avenir proche, nous pourrions, comme vous nous l'avez, à plusieurs reprises, laissé entendre, espérer une régularisation de la situation du personnel scientifique, administratif et technique des Archives de l'État d'Eupen. Dans l'affirmative, dans quels délais ?

Dans le cas où il serait procédé, à cette fin, à des recrutements de personnel, les candidats germanophones pourront-ils présenter des examens dans leur langue maternelle ?

M. le président. — La parole est à M. Ylief, ministre.

M. Ylief, ministre de la Politique scientifique. — Monsieur le président, il est exact que l'arrêté ministériel du 2 août 1996, a prévu la création d'une section des Archives générales du Royaume et des Archives de l'État dans les provinces, à Eupen, pour les archives intéressant la région de langue allemande. Je confirme également que le personnel, qui y est occupé, est détaché de l'enseignement germanophone, ce qui donne lieu à remboursement à la communauté par l'État.

Par ailleurs, une autre contrainte pèse sur l'affectation du personnel. Il s'agit de l'arrêté royal du 6 août 1995 fixant le cadre du personnel des Archives et de l'arrêté royal du 22 septembre 1995 fixant son cadre linguistique. Ces cadres ont, comme dans tous les autres services de l'État, été établis en reprenant la situation globale au 31 décembre 1994.

La procédure de nomination nécessite donc l'augmentation du nombre de postes de chefs de section au cadre, étant de plus entendu que c'est le Conseil scientifique des Archives qui propose, en fonction des priorités qu'il détermine dans l'affectation de ces postes.

L'intégration dans le cadre du personnel actuellement détaché nécessite donc une modification du cadre lui-même, ce qui appelle la mise en œuvre d'une procédure relativement longue.

Si, à première vue, il pourrait apparaître qu'il s'agit d'une opération blanche, sur le plan budgétaire, il n'en va pas nécessairement ainsi dans la mesure où le personnel intégré dans les cadres pourrait bénéficier de barèmes plus élevés. Je citerai, par exemple, le barème attaché à la fonction de chef de section — ce qui serait le cas pour Eupen, lequel correspond au barème de conseiller général, rang 15 de la fonction publique, et est supérieur au barème d'enseignant. Tel est bien le cas à l'heure actuelle, s'agissant d'enseignants détachés de la Communauté germanophone qui remplissent la fonction aux Archives à Eupen.

Par ailleurs, tout élargissement du cadre assure au personnel des possibilités de promotion dont il ne bénéficie pas actuellement: du personnel détaché ne peut pas faire acte de candidature pour une promotion. Or tel ne serait pas le cas si ce personnel devenait statutaire.

Je suis donc lié, avant de concrétiser cette opération de nomination ou de régularisation, par les dispositions relatives au contrôle administratif et budgétaire et donc, à l'accord commun des ministres du Budget et de la Fonction publique pour lesquels cette opération de nomination et d'extension de cadre s'intègre dans le plus vaste ensemble de la révision périodique des cadres de tous les départements ministériels.

Je ne puis dès lors, unilatéralement, vous fixer le terme de l'opération.

En ce qui concerne la langue d'éventuels examens, votre question, monsieur Chantraine, ne se pose pas pour le personnel scientifique, dont le recrutement s'opère sur la base d'un classement établi par un jury ou par le Conseil scientifique qui examine les dossiers écrits présentés par les candidats.

Le personnel statutaire administratif et technique est, quant à lui, recruté par l'intermédiaire du S.P.R., ce qui permet de fixer des modalités d'examen tenant compte des capacités linguistiques requises pour l'exercice de la fonction. Un concours de recrutement organisé partiellement ou totalement en allemand est donc parfaitement possible, eu égard au profil des fonctions qu'établiront les Archives.

En résumé, je puis vous dire qu'ayant, par arrêté ministériel, officialisé le dépôt, à Eupen, des Archives générales du royaume, j'ai l'intention de poursuivre la procédure et de veiller à ce que le personnel actuellement en fonction et attaché puisse obtenir la régularisation de sa situation et être nommé à titre définitif.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE M. HATRY AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR SUR «LES MODIFICATIONS FRÉQUENTES DE LA LÉGISLATION FISCALE RELATIVE AUX SOCIÉTÉS DE RECONVERSION»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HATRY AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN EN BUITENLANDSE HANDEL OVER «DE HERHAALDE WIJZIGINGEN IN DE FISCALE WETGEVING MET BETREKKING TOT DE RECONVERSIEVENNOOTSCHAPPEN»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Hatry au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur.

Mme la ministre des Affaires sociales répondra en lieu et place de son collègue.

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, lorsque j'ai introduit ma demande de question orale, j'ai commis une erreur: je n'ai pas doté ma question d'un titre. Aussi ne puis-je faire grief

aux services qui l'ont intitulée: «Les modifications fréquentes de la législation fiscale relatives aux sociétés de reconversion», d'autant que cela traduit la réalité! Mais j'aurais préféré lui donner ce libellé: «Le gouvernement a-t-il l'intention de respecter les arrêts des tribunaux?» car c'est là que réside le véritable problème et c'est bien dans cette optique que je voulais interroger le vice-Premier ministre.

Le Tribunal de première instance de Bruxelles a décidé, par un arrêt du 17 mars 1997, que l'État, en l'occurrence le pouvoir législatif — orienté, certes, par l'exécutif — avait commis une faute à l'égard des sociétés de reconversion en modifiant à quatre reprises — en 1989, 1990, 1993 et 1994 — la loi de 1984 accordant un certain nombre d'avantages aux sociétés dites de reconversion en matière d'exonération d'impôt sur les dividendes distribués.

Le tribunal assortit la condamnation de l'État du commentaire suivant: «Oui, les citoyens peuvent exiger de l'État qu'il répare les fautes qu'il a commises par la voie de son pouvoir législatif, car aucune disposition ne prévoit le contraire.» Je ne me permettrai pas de porter un jugement à ce sujet mais cette décision mérite, me semble-t-il, réflexion.

Le ministre des Finances accepte-t-il ce jugement ou ira-t-il en appel? S'il l'accepte, rétablira-t-il, à l'égard des 35 sociétés de reconversion qui ont entamé cette action, la législation initiale ou indemnisera-t-il ces sociétés pour les pertes encourues à la suite des modifications incessantes de la législation qui, d'ailleurs, a été purement et simplement supprimée en 1994?

J'espère que les citoyens obtiendront la réponse positive qu'ils peuvent légitimement attendre de la part d'un État de droit.

M. le président. — La parole est à Mme De Galan, ministre.

Mme De Galan, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le président, à défaut de pouvoir remplacer correctement le ministre des Finances, je vous transmets la réponse que ce dernier, retenu par d'autres devoirs, m'a demandé de bien vouloir communiquer à l'honorable membre.

En date du 7 mars 1997, le tribunal de première instance a prononcé un jugement avant dire droit — cela signifie avant de trancher sur le fond — par lequel il a décidé de rouvrir les débats le 16 décembre 1997, relativement à une requête qui avait pour objet la condamnation de l'État à la réparation du dommage qu'il aurait causé à des sociétés de reconversion en modifiant, à plusieurs reprises, la législation leur applicable afin de: «*De mogelijkheid geven aan partijen om te concluderen over de vraag of de Belgische Staat zich in het recht op vrijstelling in hoofde van eiseres kon innemen op grond van het algemeen belang of op grond van andere weerhouden criteria... op basis van het eerste protocol bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en de verdragen van de Europese Unie*».

Le ministre des Finances ne peut que prendre acte de la décision du tribunal. Tout commentaire est actuellement prématuré puisque le tribunal n'a pas tranché quant au fond.

Cette réponse ne donne pas satisfaction quant à ce dernier point mais, de toute façon, comme le tribunal n'a prononcé qu'un jugement avant dire droit, monsieur Hatry, il convient d'attendre la suite des événements.

M. le président. — La parole est à M. Hatry pour une réplique.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, je remercie la ministre de sa réponse qui pouvait difficilement aller dans un autre sens.

Madame la ministre, je puis vous assurer — et je vous demande de bien vouloir transmettre ce message au ministre des Finances — que je serai particulièrement attentif en date du 17 décembre, puisque c'est à ce moment que devrait intervenir le jugement final en la matière. Le cas échéant, je poserai alors une question écrite à ce sujet ou je déposerai une demande d'explications. En effet, ce thème est extrêmement préoccupant, car l'État de droit, dont tous les membres de cette assemblée devraient s'inquiéter, est ici mis en cause.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELIGE VRAAG VAN DE HEER VERGOTE AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «HET DRIJVEND CASINO MET VERTREK PUNT OOSTENDE»

QUESTION ORALE DE M. VERGOTE AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LE CASINO FLOTTANT AU DÉPART D'OOSTENDE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vergote aan de minister van Justitie.

Het woord is aan de heer Vergote.

De heer Vergote (VLD). — Mijnheer de voorzitter, net nu de Ministerraad het ontwerp van wet op de kansspelen heeft goedgekeurd en er in Brussel een negende casino bijkomt, krijgen de vier bestaande kustcasino's er zeer waarschijnlijk een nieuwe concurrent bij.

Volgende zomer zal er in Oostende een cruiseschip aanleggen dat plaats zal bieden aan 500 gokkers en dat daarna naar de internationale wateren zal varen, waar het voor anker zou gaan. Dit casinocruissschip zou onder Griekse vlag varen om de Belgische wetgeving te kunnen omzeilen. Goklustigen zullen er niet alleen op de black-jack of de roulette kunnen spelen, maar ook op de in België verboden jackpot. Het is meer dan duidelijk dat dit drijvend casino, naast het casino te Brussel, een concurrent zal worden voor onze kustcasino's, er de bestaande tewerkstelling in het gedrang zal brengen en de financiële opbrengsten van onze kuststeden fel zal doen verminderen.

Welke maatregelen zal de minister nemen om deze ontduiking van de Belgische wetgeving tegen te gaan?

Zal de minister dit probleem aanhangig maken op de eerstvolgende interministeriële conferentie van de EU-ministers en welke maatregelen zal hij er desgevallend voorstellen?

De voorzitter. — Het woord is aan minister de Clerck.

De heer De Clerck, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, de heer Vergote haalt een aantal elementen aan die in de media zijn verschenen over een drijvend casino dat, onder Griekse vlag, in Oostende zou aanmeren ten einde gokkers aan boord te nemen om dan in internationale wateren casinospelen te organiseren.

Ik weet niet of dit krantebericht juist is. Mijn antwoord zal bijgevolg ook kort zijn.

De nieuwe wet op de kansspelen is inderdaad goedgekeurd door de Ministerraad en is nu voor advies bij de Raad van State. De wet van 24 oktober 1902 op het spel is dus nog altijd van toepassing. Zij is dus ook van toepassing op schepen van vreemde nationaliteit die zich in de Belgische territoriale wateren bevinden of op weg zijn naar de Belgische binnenwateren.

Artikel 1 van de wet van 1902 verbiedt uitdrukkelijk voordeel te trekken uit kansspelen en voorziet in gevangenisstraffen en boetes.

Artikel 2 van de wet van 1902 stelt strafbaar met een gevangenisstraf en boete: «Zij die een voor het publiek toegankelijk lokaal houdende en willens en wetens er gewoonlijk spelen toelaten die aanleiding geven tot overdreven inzetten of weddenschappen, zelfs dan wanneer zij hoegenaamd geen toegangsprijs heffen noch enig ander voordeelaanbrengend feit bedrijven.»

Artikel 3 bepaalt dat met dezelfde straffen worden gestraft: «Zij die een door de wet verboden inrichting voor spelen of een gelijksoortige inrichting in een vreemd land gelegen doen kennen door berichten, aankondigingen, plakbrieven of door enig ander middel van bekendmaking en ook zij die voor een dergelijke inrichting in een vreemd land gelegen zich bezig houden met het werven van spelers.» Dus ook publiciteit voor de activiteiten is strafbaar.

De bestaande wetgeving wordt in essentie niet gewijzigd alleen maar wat betreft de modaliteiten om bepaalde uitzonderingen toe te staan. Zij geeft dus nog voldoende mogelijkheid om te reageren indien het schip zich in Belgische territoriale wateren zou bevinden. Buiten deze territoriale wateren of in volle zee is de toestand natuurlijk anders.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vergote voor een repliek.

De heer Vergote (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord, maar ik betreur dat hij niet is ingegaan op het tweede aspect van mijn vraag betreffende het internationaal recht. Ik kreeg ook geen antwoord op mijn vraag wat de minister in het kader van de Europese Ministerraad aan dit probleem kan doen.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Clerck.

De heer De Clerck, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, ik wacht op onze nieuwe wetgeving vooraleer na te gaan hoe we deze kunnen coördineren op Europees vlak. Het is niet mijn bedoeling om het Europese kaderwerk in gang te zetten voor een wetgeving met betrekking tot casino's. Er zijn op dit ogenblik andere prioriteiten die op Europees vlak, veel dringender moeten worden aangepakt.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. MAHOUX AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LE SURPEUPLEMENT DES PRISONS»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MAHOUX AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE OVERBEVOLKING IN DE GEVANGENISSEN»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Mahoux au ministre de la Justice.

La parole est à M. Mahoux.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le président, malgré l'ouverture de la prison d'Andenne, le surpeuplement des prisons reste un problème dramatique. À titre d'exemple, la prison de Namur vit un problème de surpeuplement tel que les prévenus se trouvent en cellule à trois et souvent même à quatre. Ces conditions de détention sont contraires à toute dignité; elles constituent un facteur dramatique de développement de la violence, liée à la promiscuité. Par ailleurs, le travail des agents pénitentiaires s'en trouve très fortement perturbé.

Dans le même temps, et dans la même prison, des détenus se trouvent seuls dans leur cellule.

Le ministre peut-il me dire quelles sont les perspectives à court et à moyen termes pour trouver une solution à cette situation contraire à toute éthique?

M. le président. — La parole est à M. De Clerck, ministre.

M. De Clerck, ministre de la Justice. — Monsieur le président, je partage l'avis de M. Mahoux quant au caractère dramatique et inacceptable de la surpopulation dans les prisons.

À ce jour, le nombre de personnes emprisonnées est de 8 176 pour une capacité de plus ou moins 6 700 places.

La nouvelle prison d'Andenne a une capacité de 400 places dont 50 sont déjà occupées; une centaine devraient l'être dès la fin de ce mois. Si l'entrée en fonction de nouveaux agents se déroule suivant le calendrier prévu, ce bâtiment sera entièrement occupé dès la fin de cette année. Le transfert des détenus de certaines prisons vers celle d'Andenne est opéré progressivement en fonction de la disponibilité des agents et de leur organisation interne. Jusqu'à présent, le calendrier est respecté sur ce point.

À moyen terme, la rénovation de la prison de Nivelles, dont l'issue des travaux est prévue pour la fin de l'année 1998, ainsi que la construction d'un nouvel établissement à Ittre-Tubize, décidée l'année passée, devraient contribuer à une diminution de cette surpopulation.

Ces deux réalisations font partie du programme de construction et de rénovation élaboré par le gouvernement pour augmenter de 900 à 1 000 unités le nombre de places.

Cette décision, prise fin de l'année dernière, sera progressivement mise en application dans les années qui viennent. Nous reprenons autant que possible les plans de la construction de la prison d'Andenne, laquelle est remarquablement bien conçue, afin de réaliser un établissement de même envergure à Ittre-Tubize. Ces travaux relèvent de la compétence du ministre Flahaut qui assure avec soin le suivi de ces dossiers.

Pour la prison de Namur, la surpopulation concerne essentiellement l'aile des prévenus. Il faut savoir que c'est principalement le nombre de ces derniers qui augmente; actuellement, ils représentent 40% de l'ensemble.

Dans la mesure du possible, nous nous efforçons de prévoir une seule personne par cellule lorsqu'il s'agit de condamnés à de lourdes peines, afin de leur appliquer un régime adapté.

Nous avons donc conscience du problème actuel de surpopulation dans les prisons. Nous tentons d'y remédier par la construction de nouvelles prisons et par l'élaboration d'une politique de peines alternatives. À cet égard, un vade-mecum sera produit au mois de septembre pour informer des moyens existants, mais qui ne sont pas suffisamment appliqués. Il convient donc de mobiliser les avocats et les magistrats pour essayer de diversifier cette approche.

Une autre problématique est celle de la détention préventive qui, pour Bruxelles, par exemple, concerne près de 90% de la population pénitentiaire alors que, pour l'ensemble de la Belgique, ce taux est de 40%. Selon moi, cette interprétation de la détention préventive n'est pas correcte, et nous essayons, dès lors, de résoudre ce problème.

Comme je l'ai déjà annoncé, je compte organiser un grand débat sur ce thème dès le mois d'octobre. J'ai demandé des informations complémentaires à ce sujet.

M. le président. — La parole est à M. Mahoux pour une réplique.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le président, je remercie le ministre de sa réponse.

Je voudrais lui signaler que ce sont les agents pénitentiaires, et non les détenus, qui attirent mon attention sur ce problème. Ils se demandent, dans de telles conditions, comment ils pourraient développer une approche quelque peu sociale du travail qu'ils doivent accomplir.

Par ailleurs, les mauvaises conditions de détention des prévenus provoquent, en raison de la surpopulation — trois ou quatre personnes par cellule — un climat anxiogène et de violence entraînant une consommation exagérée d'anxiolytiques. Je ne dirais pas qu'on les leur donne à l'entonnnoir, mais l'image est à peine exagérée.

Enfin la nature des délits reprochés aux prévenus qui se côtoient dans une cellule est extrêmement variable. Un autre problème est donc celui de la nature criminogène de ce type de promiscuité.

Il me semble dès lors urgent de prendre des mesures globales — vous en avez cité quelques-unes — pour remédier à cette situation que l'on peut considérer comme contraire aux droits de l'homme.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BOURGEOIS AAN DE MINISTER VAN LANDBOUW EN DE KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN OVER «DE INVOER VAN AMERIKAANS HORMONENVLEES»

QUESTION ORALE DE M. BOURGEOIS AU MINISTRE DE L'AGRICULTURE ET DES PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES SUR «L'IMPORTATION DE VIANDES AMÉRICAINES TRAITÉES AUX HORMONES»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Bourgeois aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen.

Het woord is aan de heer Bourgeois.

De heer Bourgeois (CVP). — Mijnheer de voorzitter, in de landbouw en de veeteelt heerst op het ogenblik grote onrust naar aanleiding van het dreigende gevaar van een mogelijke invoer, onder andere uit de Verenigde Staten, van vlees dat afkomstig is van dieren die werden behandeld met natuurlijke hormonen. In dat land is vetmesting van runderen met natuurlijke hormonen immers toegelaten.

In het kader van de akkoorden van de Uruguay-ronde van de GATT hebben de Verenigde Staten begin 1996 bij de Wereldhandelsorganisatie een klacht ingediend tegen dit Europese invoerverbod. De geschillencommissie van de wereldhandelsorganisatie zou op het punt staan de Verenigde Staten in het gelijk te stellen. Bijgevolg zou de Unie verplicht worden de invoer van behandeld vlees toe te laten.

Voor de Europese rundvleesproducenten dreigt dit een nieuwe zware tegenslag te worden na de dalende consumptie veroorzaakt door de BSE-crisis. Elk verder verlies van het vertrouwen van de consument zal een verdere aftakeling van de rundvleesmarkt tot gevolg hebben. De vorige Franse minister van Landbouw dreigde reeds met een etikettering van alle rundvlees uit de Verenigde Staten.

Zal in de Commissie en in de Ministerraad van de Unie voldoende politieke wil zijn om het invoerverbod te handhaven van rundvlees afkomstig van dieren behandeld met hormonale stoffen? Welke alternatieven zijn er voor de Unie ingeval van een ongunstige beslissing van de Wereldhandelsorganisatie? Is er overleg gepland met de Verenigde Staten en met andere landen, zoals Canada en Australië, om tot een oplossing te komen ten einde een nieuwe zogenaamde vleesoorlog te vermijden? Wat zijn de kosten voor de Unie van een eventuele compensatieregeling met de Verenigde Staten? Is er in sommige Europese landen reeds sprake van nationale maatregelen ten einde het vertrouwen van de consument te bewaren en een ineenstorting van de rundvleesmarkt te voorkomen? Wat is het standpunt van België met betrekking tot deze problematiek?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Pinxten.

De heer Pinxten, minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen. — Mijnheer de voorzitter, sinds 1989 verbiedt de Europese Unie het gebruik van hormonale producten bij de vetmesting van rundvee. Dit verbod geldt ook voor het ingevoerde vlees.

Toen de Verenigde Staten begin 1996 in het kader van de Uruguay-ronde klacht indienden bij de Wereldhandelsorganisatie, heeft de Raad een duidelijk standpunt ingenomen ten opzichte van dit dossier. Dit standpunt werd bevestigd tijdens de vergadering van de Raad van 20 mei jongstleden. De politieke wil om het invoerverbod van hormonen vlees afkomstig uit de Verenigde Staten te handhaven, blijft bestaan in de Europese Landbouwrapraad.

Op 20 mei 1996 besliste de Wereldhandelsorganisatie om dit dossier door een geschillencommissie te laten behandelen. Wij verwachten het definitieve verslag van dit onderzoek tegen juli aanstaande. Intussen werd er wel een tussentijds verslag ingediend. Indien dit tussentijdse verslag zou worden bevestigd door het definitieve verslag, bestaan er drie mogelijke scenario's.

Ten eerste, de Europese Unie aanvaardt dit verslag en laat de invoer van met hormonen behandeld Amerikaans vlees toe.

Ten tweede, wij maken gebruik van de beroepsprocedure. Bij een procedure van juridische aard wordt echter niet teruggekomen op de wetenschappelijk standpunten.

Ten derde, de Unie weigert de besluiten van de WHO toe te passen en gaat akkoord met een compensatieregeling met de Verenigde Staten.

Sinds de invoering van het invoerverbod op hormonaal vlees in 1989 werden de Verenigde Staten daarvoor door de Europese Unie gecompenseerd ter waarde van 100 miljoen ecu per jaar. Dit bedrag is de voorbije acht jaar ongewijzigd gebleven.

Mijn voorkeur gaat duidelijk uit naar de derde optie.

Nationale maatregelen die het handelsverkeer tussen de Lid-Staten kunnen belemmeren, zijn in het licht van de eenheidsmarkt niet wenselijk noch aanvaardbaar. Toch is het uiterst belangrijk om, vooral in deze crisisperiode, het vertrouwen van de consument te bewaren en, indien nodig, te herstellen.

De Belgische sector heeft in april van vorig jaar de Interprofessionele Vereniging voor het Belgisch Vlees opgericht. Deze vereniging omvat alle geledingen van de sector. Zowel de federale departementen als de betrokken regionale overheden werken mee.

Het eerste grote initiatief betreft het uitwerken van de herkomstcertificering van het runds- en kalfsvlees. Door middel van Sanitel kan een sluitend systeem worden uitgewerkt voor de etikettering van het vlees, met garantie van de herkomst. Dit initiatief sluit nauw aan bij de beslissing van de Raad in april 1997 om een identificatie- en registratiesysteem voor runderen en een etiketteringssysteem voor rundvlees op te zetten. Het is de bedoeling de etikettering voor rundvlees vanaf 1 januari 2000 in alle Lid-Staten in te voeren. België heeft hierop sterk aangedrongen.

Het standpunt van ons land is duidelijk en ongewijzigd. Wij mogen niet met een dubbele tong spreken en enerzijds een bittere strijd voeren tegen de hormonenmafia en anderzijds de invoer van Amerikaans hormonen vlees toelaten.

Ik herhaal dat ik voorstander ben van de derde optie en heb dit standpunt heel duidelijk kenbaar gemaakt tijdens de Europese Ministerraad van 20 mei jongstleden.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

De voorzitter. — Hier volgt de uitslag van de stemming over de voordracht van de eerste kandidaat voor elk van de vier vacante ambten van staatsraad.

Voici le résultat du scrutin pour la présentation du premier candidat à chacune des quatre places vacantes de conseiller d'État.

1. Pour la première place

1. Voor de eerste plaats

Nombre de votants: 52.

Aantal stemmenden: 52.

Bulletins blancs ou nuls: 4.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 4.

Votes valables: 48.

Geldige stemmen: 48.

Majorité absolue: 25.

Volgstrekte meerderheid: 25.

M. Bovin obtient 38 suffrages.

De heer Bovin bekomt 38 stemmen.

M. Rombaut obtient 7 suffrages.
De heer Rombaut bekomt 7 stemmen.
M. Baert obtient 1 suffrage.
De heer Baert bekomt 1 stem.

M. Bosmans obtient 2 suffrages.
De heer Bosmans bekomt 2 stemmen.

En conséquence, M. Bovin ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

Bijgevolg wordt de heer Bovin die de volstreckte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

2. Pour la quatrième place

2. Voor de vierde plaats

Nombre de votants: 51.

Aantal stemmenden: 51.

Bulletins blancs ou nuls: 3.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 3.

Votes valables: 48.

Geldige stemmen: 48.

Majorité absolue: 25.

Volstreckte meerderheid: 25.

M. Quertainmont obtient 31 suffrages.

De heer Quertainmont bekomt 31 stemmen.

M. Vandernoot obtient 15 suffrages.

De heer Vandernoot bekomt 15 stemmen.

M. Lebrun obtient 2 suffrages.

De heer Lebrun bekomt 2 stemmen.

En conséquence, M. Quertainmont ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

Bijgevolg wordt de heer Quertainmont die de volstreckte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

3. Pour la cinquième place

3. Voor de vijfde plaats

Nombre de votants: 51.

Aantal stemmenden: 51.

Bulletins blancs ou nuls: 4.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 4.

Votes valables: 47.

Geldige stemmen: 47.

Majorité absolue: 24.

Volstreckte meerderheid: 24.

M. Moons obtient 46 suffrages.

De heer Moons bekomt 46 stemmen.

M. Baert obtient 1 suffrage.

De heer Baert bekomt 1 stem.

En conséquence, M. Moons ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

Bijgevolg wordt de heer Moons die de volstreckte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

4. Pour la huitième place

4. Voor de achtste plaats

Nombre de votants: 51.

Aantal stemmenden: 51.

Bulletins blancs ou nuls: 3.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 3.

Votes valables: 48.

Geldige stemmen: 48.

Majorité absolue: 25.

Volstreckte meerderheid: 25.

M. Vanhaeverbeek obtient 28 suffrages.

De heer Vanhaeverbeek bekomt 28 stemmen.

M. Jaumotte obtient 15 suffrages.

De heer Jaumotte bekomt 15 stemmen.

M. Vandernoot obtient 1 suffrage.

De heer Vandernoot bekomt 1 stem.

M. Daout obtient 2 suffrages.

De heer Daout bekomt 2 stemmen.

M. Lebrun obtient 2 suffrages.

De heer Lebrun bekomt 2 stemmen.

En conséquence, M. Vanhaeverbeek ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

Bijgevolg wordt de heer Vanhaeverbeek die de volstreckte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

PRÉSENTATION DE CANDIDATS AU CONSEIL D'ÉTAT

Deuxième tour de scrutin

VOORDRACHT VAN KANDIDATEN VOOR DE RAAD VAN STATE

Tweede stembeurt

M. le président. — Nous allons maintenant procéder à la présentation du deuxième candidat à chacune des quatre places vacantes de conseiller au Conseil d'État.

À l'appel de leur nom, les sénateurs auront à déposer dans l'urne un bulletin de vote de chaque couleur.

Je vous rappelle que les candidats proclamés premier candidat pour une des quatre places ne peuvent plus être présentés valablement comme deuxième candidat à la même place. Leur nom a donc été omis du bulletin de vote correspondant.

Wij gaan nu stemmen over de voordracht van de tweede kandidaat voor elk van de vier vacante ambten van staatsraad.

Bij de afroeping van hun naam dienen de senatoren één stembriefje van elke kleur te deponeren in de stembus.

Ik herinner eraan dat de kandidaten die reeds werden aangewezen als eerste kandidaat voor één van de vier ambten, niet geldig meer kunnen worden voorgedragen als tweede kandidaat voor hetzelfde ambt. Hun naam werd dus weggelaten van de overeenstemmende stembrieven.

De stemming begint met de naam van mevrouw Van der Wildt.

Le vote commence par le nom de Mme Van der Wildt.

— Er wordt overgegaan tot geheime stemming.

Il est procédé au scrutin.

De voorzitter. — De geheime stemming is gesloten.

Le scrutin est clos.

De Senaat zal wellicht zijn agenda willen voortzetten terwijl de stemopnemers de stembiljetten nazien.

Il conviendra sans doute au Sénat de poursuivre son ordre du jour pendant que les scrutateurs dépouilleront les bulletins de vote. (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en sera donc ainsi.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le président. — Mesdames, messieurs, le bureau propose pour la semaine prochaine l'ordre du jour suivant.

Jeudi 12 juin 1997, le matin à 9 h 30.

1. Demande d'explications de M. Jonckheer au Premier ministre sur «la position du gouvernement belge à la veille du Conseil européen d'Amsterdam».

2. Pour mémoire

Procédure d'évocation: projet de loi portant confirmation des arrêtés royaux pris en application de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne, et la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions.

3. Projet de loi modifiant la loi provinciale, la loi du 1er juillet 1860 apportant des modifications à la loi provinciale et à la loi communale en ce qui concerne le serment et la loi du 19 octobre 1921 organique des élections provinciales.

L'après-midi à 15 heures.

1. Prise en considération de propositions de loi.

2. Questions orales.

3. Éventuellement, reprise de l'ordre du jour de la séance du matin.

À partir de 16 h 30:

a) Scrutin secret pour la présentation de listes triples de candidats à quatre places vacantes de conseiller d'État.

b) Vote nominatif sur l'ensemble des projets de loi dont la discussion est terminée.

Dames en heren, het bureau stelt voor volgende week deze agenda voor.

Donderdag 12 juni 1997 's ochtends om 9.30 uur.

1. Vraag om uitleg van de heer Jonckheer aan de eerste minister over «het standpunt dat de Belgische regering zal innemen tijdens de Europese Raad van Amsterdam».

2. Pro memorie.

Evocatieprocedure: wetsontwerp tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, en de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

3. Wetsontwerp tot wijziging van de provinciewet, de wet van 1 juli 1860 tot wijziging van de provinciewet en de gemeentewet wat betreft de eedaflegging en de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen.

's Namiddags om 15 uur.

1. Inoverwegingneming van wetsvoorstellen.

2. Mondelinge vragen.

3. Eventueel hervatting van de agenda van de ochtendvergadering.

Vanaf 16.30 uur:

a) Geheime stemming over de voordracht van een drietal van kandidaten voor elk van de vier openstaande ambten van staatsraad.

b) Naamstemming over het geheel van de afgehandelde wetsontwerpen.

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux ?

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden ? (Instemming.)

Il en est donc ainsi décidé.

Dan is hiertoe besloten.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 16 JULI 1948 TOT OPRICHTING VAN DE BELGISCHE DIENST VOOR DE BUITENLANDSE HANDEL (EVOCATIE)

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 16 JUILLET 1948 CRÉANT L'OFFICE BELGE DU COMMERCE EXTÉRIEUR (ÉVOCATION)

Vote

De voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Het woord is aan de heer Verreycken voor een stemverklaring.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, met het wetsontwerp tot wijziging van de wet op de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel, wordt ter vervanging van de oude raad van beheer een nieuwe raad van bestuur gecreëerd die paritair is samengesteld. Dat is vreemd, vermits de wetswijziging volgens de minister toch tot doel heeft de BDBH aan te passen aan de nieuwe realiteit van de Staat. Deze pariteit weerspiegelt volgens mij echter de realiteit niet. Volgens het VEV gebeurt immers 68,5% van de uitvoer vanuit Vlaanderen. Ik neem dan ook aan dat de raad van bestuur van de BDBH voor 68,5% uit Vlamingen moet bestaan. Een paritaire BDBH zal volgens mij altijd verkeerde impulsen blijven geven, zal altijd instemmen met degenen die de minderheid vormen in het uitvoerpakket en zal dus een vertekende situatie bestendigen. Deze Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel is helemaal niet aangepast aan de reële institutionele situatie van het land.

Wij kunnen dan ook met recht en reden tegen dit ontwerp stemmen, te meer daar wij van mening zijn dat de BDBH wegens flagrant dubbel gebruik het best zou worden afgeschaft. De regionale diensten voor buitenlandse handel zijn inderdaad terzake het meest bevoegd en de Belgische dienst zou zichzelf, gelet op zijn houding in het verleden, het best uit eerlijke schaamte opheffen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux voor een stemverklaring.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, het is duidelijk dat de Volksunie dit wetsontwerp evenmin zal goedkeuren. Het houdt immers helemaal geen rekening met de opmerkingen die het Vlaams Parlement unaniem formuleerde. Alle partijen van het Vlaams Parlement waren van oordeel dat er een belangenconflict was. Indien zij consequent willen zijn, moeten alle Vlaamse partijen na de hele procedure, die uiteindelijk helemaal niets heeft opgeleverd, ook hier tegen het ontwerp stemmen.

Bij de laatste staatshervorming had ik het geluk aan de onderhandelingen te mogen deelnemen, onder meer die over de bevoegdheden inzake buitenlandse handel. Deze aanpassing van de wet op de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel komt evenwel geenszins tegemoet aan de uitdrukkelijke wens de bevoegdheden van buitenlandse handel aan de gewesten toe te vertrouwen. De Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel moet eigenlijk omwille van de jobcreatie voor een belangrijke persoon, behouden blijven. De BDBH kan echter alleen coördineren. De opdrachten die in het wetsontwerp vermeld staan, ontwikkelen evenwel een eigen dynamiek die haaks staat op de beslissingen van de grondwetgever. Ook om die reden kan de Volksunie dit wetsontwerp niet goedkeuren.

De derde reden is reeds door de heer Verreycken uiteengezet. 68% of zelfs meer, van de export gebeurt door Vlaamse bedrijven. Welnu, de Vlaamse bedrijven voelen zich geenszins vertegenwoordigd in de nieuwe structuur van de BDBH. (Applaus.)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vautmans voor een stemverklaring.

De heer Vautmans (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie kan dit wetsontwerp niet goedkeuren. Wij zijn uiteraard verheugd dat men eindelijk, na bijna drie jaar wachten, heeft ingezien dat de bevoegdheden, de werking en de samenstelling van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel aan de gevolgen van de staatshervorming diende te worden aangepast.

De nieuwe raad van bestuur van de BDBH beantwoordt echter niet aan de vergrote bevoegdheid van de gewesten. De SERV stelde trouwens in een advies voor in de bestuursorganen van de BDBH een pariteit in te voeren tussen de vertegenwoordigers van de federale overheid en die van de gewesten en de mandaten van de gewesten te verdelen naar rato van hun exporttaandeel. In de Kamer diende de heer Versnick een amendement in die zin in, maar dit werd verworpen. Zolang deze verdeling echter niet wordt toegepast, blijft Vlaanderen, dat instaat voor bijna 70% van de totale Belgische export, ondervertegenwoordigd in de raad van bestuur van de BDBH. Het wetsontwerp kan, dus in de huidige vorm onze goedkeuring niet wegdragen. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à M. Hatry pour une explication de vote.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, le groupe PRL-FDF s'abstiendra lors du vote de ce projet pour trois motifs.

D'abord, il est la conséquence inéluctable d'une mauvaise réforme constitutionnelle, alors qu'une répartition adéquate des tâches entre l'État fédéral et les régions aurait été préférable. Cela n'a pas été le cas.

Ensuite, nous considérons que l'essentiel, la cheville ouvrière de notre exportation, se trouve au secteur privé. Or, ce dernier voit son rôle réduit dans la nouvelle structure, ses représentants passant de 32 à 24 membres. Cela ne permettra plus une représentation adéquate à la fois des grandes fédérations, dont le caractère est avant tout la représentativité, et des grands chefs d'entreprises, pour lesquels l'initiative commerciale est la raison d'être dans l'organisation.

Enfin, nos doutes les plus sérieux portent sur la possibilité de fonctionner du comité de coordination qui va jouer le rôle clé dans cette structure. Il suffirait de la volonté d'un seul élément au sein de ce comité pour paralyser l'O.B.C.E.

Tels sont les motifs de notre abstention. (*Applaudissements.*)

M. le président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

58 membres sont présents.

58 leden zijn aanwezig.

32 votent oui.

32 stemmen ja.

14 votent non.

14 stemmen neen.

12 s'abstiennent.

12 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Étant donné que le Sénat a adopté ce projet sans modification, il est censé avoir décidé de ne pas l'amender. Le projet sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Aangezien wij dit ontwerp ongewijzigd hebben aangenomen, wordt de Senaat geacht beslist te hebben dit wetsontwerp niet te amenderen. Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op koninklijke bekrachtiging.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

M. Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, M. Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Olivier, Pinoie, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Anciaux, Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, Devolder, Goris, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Vandembroeke, Vergote, Verhofstadt et Verreycken.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Bock, Boutmans, Daras, Mme Dardenne, MM. Desmedt, Destexhe, Mme Dua, MM. Foret, Goovaerts, Hatry, Hazette et Vautmans.

M. le président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer Vautmans (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik ben afgesproken met mevrouw Lizin.

De heer Govaerts (VLD). — Mijnheer de voorzitter ik ben afgesproken met de heer Tobback.

M. Hazette (PRL-FDF). — M. le président, j'ai pairé avec M. Poty.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie was met de andere fracties overeengekomen dat stemafspraken op voorhand zouden worden aangevraagd en dat er maximaal twee per stemming zouden zijn. Dit is ditmaal helemaal zo gebeurd, waarvoor ik de andere fracties wens te bedanken.

Tegelijk wijs ik erop dat, zelfs met de onthoudingen erbij, de meerderheid niet in aantal was.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME DARDENNE AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL ET AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LA SÉCURITÉ DES CENTRALES NUCLÉAIRES ET LA GESTION DE LA MAINTENANCE»

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW DARDENNE AAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID EN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE VEILIGHEID VAN DE KERNCENTRALES EN DE UITVOERING VAN DE ONDERHOUDSWERKZAAMHEDEN»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la demande d'explications de mme Dardenne au ministre de l'Emploi et du Travail et au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur.

La parole est à Mme Dardenne.

Mme Dardenne (Écolo). — Monsieur le président, la revue *Science et Avenir* du mois d'avril 1997 publie un article intitulé: «Nucléaire, rien ne va plus. Les centrales françaises vieillissent, la sûreté se dégrade.»

Certes, nous ne sommes pas en France, mais nos réacteurs sont les mêmes et nous connaissons les liens privilégiés entre Framatome, Cogema, Belgo-Nucléaire et les installations de production de M.O.X.

Science et Avenir fait état d'anomalies en série: les tubes de générateurs de vapeur sont victimes de phénomènes d'usure et de déformations; fissuration de la traversée du couvercle de cuves; fissuration de la pompe primaire des réacteurs; dégradations des butées antisismiques du puits de cuves — à cet égard, il convient de souligner que Tihange est située sur une zone sismique qui n'est pas très «correcte» —; anomalies sur les grappes de commande — alors que ce matériel, particulièrement important, permet d'arrêter l'emballement de la réaction lors d'un accident —; fragilisation de l'acier de la cuve des réacteurs.

Certes il est prévu de remplacer les générateurs de Tihange III. Aurait-on constaté les mêmes anomalies de fonctionnement que chez nos voisins français?

M. le vice-Premier ministre peut-il répondre aux questions suivantes.

Constata-t-on sur les réacteurs belges des différentes tranches les mêmes anomalies que celles énumérées plus haut?

Y a-t-il eu des incidents de fonctionnement concernant ces différents domaines, notamment en ce qui concerne les grappes de commande?

Quelles sont les mesures de remédiation prévues si nécessaire?

Quel sera leur coût?

J'en arrive à des questions s'adressant à Mme la ministre de l'Emploi et du Travail bien que le ministre de l'Intérieur exerce également quelques compétences en ces matières en raison de sa tutelle sur l'Agence de contrôle.

Science et Avenir relate les conditions désastreuses dans lesquelles doivent travailler les personnes qui assurent la maintenance et les réparations. Les intéressés sont toujours recrutés par des entreprises de sous-traitance, toutes plus ou moins liées à la Lyonnaise des Eaux, elle-même impliquée dans Tractebel, ce qui ne va pas, à mon avis, sans poser problème.

Ces intérimaires se voient imposer des conditions de travail telles que leur sécurité, mais aussi la sûreté générale, ne sont plus garanties. L'entreprise qui remet le devis le moins élevé emporte systématiquement le marché et l'accent est mis sur la célérité.

En France, ces intermittents de l'atome encaissent 80% des radiations supportées par l'ensemble du personnel intervenant en centrale nucléaire et leur suivi médical est quasi inexistant.

En outre, ces personnes sont sous la menace constante d'une mise à pied en cas d'exposition trop importante ou de lenteurs jugées excessives.

Dès lors, elles tentent par tous les moyens de tricher pour dissimuler la dose d'irradiation réellement reçue.

On constate que 75% des incidents sont dus à l'erreur humaine.

Les ministres peuvent-ils répondre aux questions suivantes?

Par qui sont assurés les entretiens lors des arrêts de tranche? S'agit-il d'entreprises de sous-traitance? Si oui, lesquelles? Quel est le statut des travailleurs? Sont-ils intérimaires ou non? Comment est assuré leur suivi médical?

Quelle est la durée des arrêts de tranche? C'est important dans la mesure où l'on demande à ces personnes d'aller de plus en plus vite. En France, les arrêts de tranche étaient de huit semaines auparavant et n'en font plus que six actuellement. Cette durée s'est-elle raccourcie dans les dix dernières années et pourquoi?

Quelle est la formation des intérimaires qui sont chargés de ces travaux de réfection? Qui contrôle leur niveau de compétence? Comment contrôle-t-on l'exposition à la radioactivité? Réfléchit-on, au niveau du ministère de l'Emploi et du Travail, à la manière dont on pourrait résoudre les contradictions entre d'une part, les exigences de rendement, et d'autre part, les exigences de la sécurité des personnes qui assurent la maintenance? Celles-ci ne sont-elles pas amenées à travailler trop vite et pas toujours suffisamment consciencieusement, ce qui met par ailleurs en cause la sécurité générale des installations?

M. le président. — La parole est à M. Vande Lanotte, vice-Premier ministre.

M. Vande Lanotte, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur. — Monsieur le président, je vous donne lecture de la réponse très technique qui a été élaborée par mes experts en cette matière. J'ai fourni des explications très détaillées à Mme Dardenne et je me limiterai donc ici aux grandes lignes de la problématique.

La question de Mme Dardenne n'est certainement pas sans importance. Un certain nombre de difficultés existent et nous devons donc nous montrer très vigilants. En effet, notre système présente de nombreuses ressemblances avec le système français étant donné que le matériel répond à la licence originelle Westinghouse. Nous retrouvons donc un tronc commun, même s'il existe certaines différences.

J'aborderai tout d'abord le problème de la dégradation des tubes des générateurs de vapeur, qui est assez général. Il fait l'objet de nombreuses études qui permettent de comprendre le détail des phénomènes constatés, dont la corrosion sous tension dans l'eau pure est le principal.

La rupture d'un tube de générateur de vapeur, dans les conditions normales de fonctionnement du réacteur, entraîne, du fait de la différence de pression entre les circuits primaire et secondaire, une fuite d'eau primaire vers le circuit secondaire, dont les conséquences sont potentiellement sérieuses. Ce problème reçoit évidemment beaucoup d'attention; à ce sujet, je rappellerai que les autorités belges ont accueilli en 1990 une réunion internationale de spécialistes de ces problèmes et les travaux ont été publiés par l'Agence de l'énergie nucléaire de l'O.C.D.E.

En pratique, il a été constaté que les ruptures de tubes de générateur de vapeur déjà observées dans le monde n'ont conduit à aucun rejet radioactif notable; c'est un élément important. Les contrôles effectués lors de chaque arrêt de tranche jouent un rôle important dans la stratégie de prévention des ruptures de tubes.

Les objectifs de ce programme sont donc bien clairs.

Bien que ces objectifs soient restés identiques depuis la mise en service des différentes unités belges, des efforts considérables ont été réalisés pour en améliorer la mise en œuvre. Une attention particulière a été portée au développement des techniques de contrôle et je tiens à souligner qu'il est généralement admis que la Belgique détient le leadership mondial dans ce domaine.

Le remplacement des générateurs de vapeur est une opération qui a déjà été effectuée dans de nombreux pays; en Belgique, elle a déjà été pratiquée dans les tranches 3 et 4 de la centrale de Doel et à Tihange 1 alors que le remplacement des générateurs de vapeur à Tihange 3 est programmé pour 1998.

À la suite des observations effectuées en France, la détection d'amorces de fissuration sur certaines traversées de couvercles de cuves, des inspections spéciales ont été demandées dans les centrales belges. Ces contrôles ont eu lieu lors des arrêts programmés de tranches et n'ont mis en évidence aucune fissure. Ils se poursuivront périodiquement dans le futur, afin de vérifier la non-apparition de défauts.

Par ailleurs, aucune fissure de l'enveloppe des pompes primaires n'a été détectée. Cependant, quelques problèmes ont déjà été identifiés sur l'enveloppe de la barrière thermique de la pompe, d'une part, et sur la bride de cette barrière thermique, d'autre part. Cette barrière thermique n'intervient pas dans la tenue à la pression du corps de pompe; néanmoins, une fissuration complète de cette barrière thermique pourrait conduire à une fuite d'eau du circuit primaire vers le circuit de refroidissement intermédiaire. Après la détection de ces défauts en France, des inspections ont été réalisées en Belgique, qui ont permis de mettre en évidence une amorce de fissuration sur les enveloppes des barrières thermiques de deux pompes de la centrale de Tihange 1. Les inspections qui ont eu lieu dans les autres centrales n'ont mis aucun défaut en évidence.

En ce qui concerne les analyses portant sur les grappes de commande, les problèmes identifiés dans les centrales françaises ne sont pas applicables aux centrales belges. D'autres types de défauts sont cependant apparus, concernant le freinage et la chute

incomplète d'une ou de plusieurs grappes de contrôle. L'origine de ces défauts paraît bien être la déformation de certains assemblages de combustibles. Il faut savoir qu'il n'y a pas réellement eu d'incidents de fonctionnement résultant de ces anomalies, constatées au cours de vérifications de routine lors d'un arrêt d'urgence, en juin 1996. À la suite de cela, les mêmes vérifications ont été demandées à Tihange 3, vu la similitude de conception des deux centrales. Les vérifications qui ont, ensuite, été effectuées dans toutes les unités belges ont confirmé que seules les unités de Doel 4 et Tihange 3 étaient concernées par ces défauts des grappes de contrôle.

La fragilisation des aciers de cuves de réacteurs est un phénomène bien connu qui a été pris en compte dès la conception du réacteur, d'une part, en évaluant l'impact sur les propriétés mécaniques à la fin de la période d'irradiation retenue comme l'hypothèse de calcul à ce stade, d'autre part, en introduisant, conformément aux règles américaines, un programme de suivi des irradiations des aciers de cuves. Ce programme de suivi fait aussi l'objet d'une spécification technique figurant dans le rapport de sûreté de chaque unité.

J'en viens aux conditions de travail dans les centrales nucléaires. Je me référerai, à cet égard, à la note que m'a transmise Mme Smet. Cette note porte sur le suivi médical des travailleurs extérieurs et aborde le problème de l'exposition aux radiations ionisantes.

Les travailleurs extérieurs, c'est-à-dire faisant partie des entreprises externes appelées à exécuter des travaux dans des exploitations de ce type «centrales nucléaires» font l'objet d'un suivi médical strict défini par le Règlement général pour la protection du travail.

Ces travailleurs extérieurs sont obligatoirement soumis aux examens médicaux préalables à l'exposition aux radiations ionisantes et, pour chacune de leurs interventions en zone contrôlée, par les médecins du travail attachés au service médical du travail des centrales nucléaires.

Ces travailleurs extérieurs, pour être autorisés à entrer en zone contrôlée, doivent disposer d'une décision d'aptitude médicale. Cette décision d'aptitude est renouvelée à chaque affectation d'un travailleur.

Pendant la durée de leur intervention, ces travailleurs extérieurs bénéficient du même suivi de surveillance médicale que les travailleurs propres de la centrale, de même que des soins d'urgence et d'éventuelle contamination. Ces traitements d'urgence et de décontamination sont dispensés par le personnel des services médicaux de la centrale.

Lorsqu'un travailleur extérieur a été exposé ou contaminé, une surveillance médicale prolongée peut être décidée par le médecin du travail et comprendre tous les examens nécessités par l'état de santé du travailleur.

Lorsqu'une intervention en zone contrôlée est terminée, le service médical de la centrale communique au service médical de l'entreprise extérieure les résultats des observations effectuées lors du suivi médical du travailleur extérieur.

Dans chaque centrale nucléaire, un service de contrôle physique est chargé de l'organisation et de la surveillance de la détermination de l'intensité du rayonnement. Cette détermination se fait par dosimétrie.

Lors de leur intervention, le travailleur extérieur comme le travailleur intérimaire portent au moins un dosimètre à lecture directe qui évalue la dose journalière opérationnelle et un autre dosimètre qui évalue la dose au cours de l'intervention. La comparabilité des doses est nominative et est effectuée par le service de contrôle physique.

Les doses relevées sont transmises directement au service médical du travail de la centrale et sont prises en considération pour le calcul des limites d'exposition que le service médical peut imposer. Ces doses sont portées dans un tableau d'exposition et de décontamination qui est établi annuellement pour chaque travailleur par le service de contrôle physique et le service médical du

travail. Ces tableaux annuels sont transmis à l'administration de l'Hygiène et de la Médecine du travail ainsi qu'à l'administration de l'Hygiène publique.

La question de Mme Dardenne portant sur une diminution éventuelle des délais n'est pas traitée dans le texte qui m'a été transmis par Mme Smet.

Je vous suggère donc, madame Dardenne, de la lui poser à nouveau.

M. le président. — La parole est à Mme Dardenne.

Mme Dardenne (Écolo). — Monsieur le président, je remercie M. le vice-Premier ministre de la réponse qu'il m'a communiquée et qui contient d'importants éléments.

Selon moi, tous les défauts signalés qui révèlent des anomalies comparables à celles observées en France, sont des précurseurs d'accidents majeurs. À cet égard, je souhaitais attirer l'attention sur l'importance du suivi. Certes, les centrales belges sont un peu moins anciennes que les françaises, ce qui explique une moindre détérioration.

Par ailleurs, monsieur le vice-Premier ministre, pourrions-nous disposer des rapports de suivi établis au niveau des entretiens techniques, notamment en matière de sécurité?

Vous avez parlé des mesures préconisées dans le cadre de la protection du travailleur. J'ose espérer que celles-ci sont effectivement mises en œuvre.

En l'occurrence, le problème qui se pose, et qui a d'ailleurs été dénoncé en France non seulement par un quotidien, mais également par un certain nombre de chercheurs spécialisés dans ce domaine, est celui du non-respect de la réglementation par les travailleurs, lesquels, par exemple, ne sont pas toujours munis de leur dosimètre.

Par ailleurs, le suivi médical est assuré par le service de la centrale auquel les services extérieurs envoient également leurs travailleurs. Dès lors, aucun contrôle extérieur à l'entreprise proprement dite, n'est véritablement exercé. Le contrôlé est donc en quelque sorte son propre contrôleur, ce qui me pose problème, particulièrement dans un domaine aussi sensible.

J'aurais également voulu savoir, monsieur le vice-Premier ministre, de quelle façon les travailleurs intérimaires étaient recrutés et si les arrêts de tranche en Belgique étaient concomitants à ceux qui sont pratiqués en France. En effet, étant donné le grand nombre d'unités des centrales françaises, les cadences se succèdent à un rythme plutôt élevé.

Ces travailleurs font-ils la tournée non seulement des centrales françaises, mais également des centrales belges? Je reconnais que cette question ne figurait pas dans ma demande d'explications. Je la poserai donc à Mme Smet.

M. Vande Lanotte, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur. — Je vous propose de poser vos questions supplémentaires par écrit, madame.

M. le président. — L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER ANCIAUX AAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING OVER «DE WANDADEN VAN DE BELGISCHE PARA'S EN DE ROL VAN HET BELGISCH LEGER»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. ANCIAUX AU MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE SUR «LE COMPORTEMENT INADMISSIBLE DES PARAS BELGES ET LE RÔLE DE L'ARMÉE BELGE»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de minister van Landsverdediging.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, wij hebben allen enige bedenktijd gehad om ons te bezinnen over de recente gebeurtenissen in het leger. De incidenten en wandaden waarbij para's op missie in het buitenland betrokken waren, lijken schering en inslag. Niet alleen in Somalië werden wandaden vastgesteld, maar destijds werden ook para's die gelegerd waren in Rwanda, om disciplinaire redenen naar huis gestuurd. Ook tijdens de laatste missie waren er in Congo-Brazzaville incidenten.

De wantoestanden die in Somalië plaatsvonden, zijn ondertussen genoegzaam bekend. Toch zal ik er enkele aanhalen. Een Somalische jongen werd gedood, andere Somaliërs werden verwond door het sadistische gedrag van de Belgische para's. Twee jaar geleden stonden vijftien Belgische para's terecht op beschuldiging van ernstige schendingen van de mensenrechten tijdens de VN-operaties *Restore Hope* en *Unosom* in 1993. Een militair werd veroordeeld tot vijf jaar effectief wegens doodslag. Hij schoot tijdens de nacht van 16 april 1993 in Kismayo een gewonde Somaliër, die hij kort daarvoor had bestolen, een kogel door het hoofd om te verhinderen dat de man hem zou verklikken. Zwartjes werden voor de lol gefolterd. Belgische para's hielden een jongetje twee nachten en twee dagen lang in een container opgesloten. Het bleef zonder eten en drinken, blootgesteld aan de gloeiend hete zon. Toen de container uiteindelijk werd opengemaakt was het jongetje dood. Men had dat trouwens kunnen weten, want de kreten waren verstomd.

Een ex-para getuigde over nog meer smerige en racistische wandaden. Zo is er de schrijnende getuigenis over een Somalische jongen die van zijn eigen braaksel moest eten en aan de achterkant van een Unimogvrachtwagen werd gehangen. De foto van de jongen die bijna levend werd geroosterd, is op ons netvlies gebrand. Para's groeven lijken op en namen schedels mee naar huis. Hutten werden opzettelijk in brand gestoken.

Is dit het topje van de ijsberg? De legerleiding kneep telkens weer een oogje dicht, terwijl zij heel goed wist waarmee sommige paracommando's bezig waren. De wandaden vormen geen eenmalig incident en staan niet los van de opleiding of van de organisatiestructuur van het leger.

In *De Standaard* legde een ex-para de vinger op de wonde. De opleiding bij de para's is gericht op een licht geraakte eliteira groepsgeest, die ertoe leidt dat anderen, en vooral dan andere militairen en mensen met een andere huidskleur, worden vernederd of mishandeld. Zware fouten van kameraden worden toegekeerd. Vergelding vormt een onderdeel van de groepsgeest. De anekdotes van vele miliciens die de jongste tijd naar boven komen, zijn niet uit de lucht gegrepen. Ze illustreren een geestelijk klimaat bij de para's dat racistische opmerkingen, martelpraktijken en zelfs moord — pas vier jaar na de feiten wereldkundig gemaakt — laat gebeuren.

In de Kamer is er een uitgebreid debat gelanceerd over de doeleinden en de middelen van het leger. Dit debat komt eigenlijk jaren te laat, want reeds in 1992 zette de toenmalige minister van Defensie, de heer Delcroix, een ingrijpende herstructurering op zonder enige voorafgaande grondige maatschappelijke discussie. Ook dit debat zal wellicht zijn doel voorbijschieten. Er zal worden gesproken over de personeelsherstructureringen, over de toeneemende taken van het leger, over de humanitaire opdrachten en vredesmissies, maar de essentie van dit debat zal uiteindelijk draaien rond centen, rond de vraag hoeveel defensie kan en moet kosten in dit land. Zal een echte discussie over het nut en de noodzaak van het leger nog wel een kans krijgen?

*De heer Mahoux, ondervoorzitter,
treedt als voorzitter op*

Onder meer de wreedheden en baldadigheden van onze para's zouden ons tot het besluit kunnen brengen dat het leger moet worden afgeschaft.

Is de minister het ermee eens dat er een debat moet worden gevoerd over de vraag of het Belgisch leger nog wel moet blijven bestaan? Is het organisatorisch en financieel nog wel verantwoord dat elk land in de Europese Unie zijn eigen leger heeft? Moet Bel-

gië in de Europese Unie niet in de eerste plaats ijveren voor een Europese vredesmacht? Kan een Europese vredesmacht die specifiek voor humanitaire opdrachten is opgeleid, de huidige missies van de Belgische para's niet veel beter tot een goed einde brengen? Wat is de mening van de minister hierover?

Voor alle mogelijke vredesoperaties worden er, alsof dit zo vanzelfsprekend is, steeds para's gestuurd. Misschien zijn er nog wel andere eenheden van het leger die hiervoor kunnen worden ingezet. Ook na de debatten in de onderzoekscommissie betreffende de gebeurtenissen in Rwanda kan men vragen stellen over het sturen van para's voor deze «*peace keeping-operatie*».

Moeten de herstructureringen in het Belgisch leger niet gebeuren in het licht van een Europese vredesmacht? Komt er nu een doorlichting en een diepgaand onderzoek naar de aard van de opleiding van de Belgische paracommando's? Zal er aan die opleiding iets veranderen?

Welke initiatieven heeft de minister reeds genomen en zal hij nemen met betrekking tot zowel het wangedrag als de opleiding en opdrachten van de paracommando's?

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Ceder.

De heer Ceder (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, wanneer een volk in oorlog is, is het bereid om de meest grove excessen van zijn eigen troepen door de vingers te zien. Wanneer het daarentegen een leger moet onderhouden waarvan het het nut niet onmiddellijk inziet, is elk argument goed om een dure krijgsmacht door het slijk te halen.

Eind maart publiceerde *Het Laatste Nieuws* een aantal verhalen over wangedrag van para's. De krantenkoppen logen er niet om: «Zwartjes folteren voor de lol», «Para's folterden uit verveling», «Somaliëfoltering door para's». Voor een krant die de oplage even wil verhogen is het natuurlijk zeer mooi meegenomen wanneer men daar ook een aantal schokkende foto's bij kan publiceren. Dezelfde foto's waren trouwens reeds eerder aangeboden aan *Gazet van Antwerpen*, tegen betaling natuurlijk. Die ging hier om deontologische redenen echter niet op in.

Alleen daarom al kunnen wij ons vragen stellen bij de motieven van de persoon die deze foto's verkocht, temeer daar deze persoon bij mijn weten vooraf nooit het gerecht heeft gecontacteerd over de misdrijven waarover hij nochtans informatie had. Wie echt geschokt is over de gedragingen van zijn collega's, stapt niet naar een krant om geld te krijgen, maar wendt zich tot het gerecht. Wij kunnen ons ook afvragen waarom de persoon in kwestie enkele jaren heeft gewacht vooraleer in actie te komen.

Dit alles doet echter niets af aan de inhoud van zijn klacht, ware het niet dat daarbij dan weer andere vragen kunnen worden gesteld. Niemand, ook de para's niet, ook ik niet, keurt het gedrag goed van een para die plast op het hoofd van een al dan niet gedode tegenstander. Het is een afkeuringswaardig, zelfs afgrijpselijk gedrag waarvan zelfs auditeur-generaal Mine op 16 april verklaarde dat hij niet onmiddellijk wist onder welke strafrechtelijke categorie hij dit gedrag moest thuisbrengen.

Men spreekt over para's die een kleine jongen lieten sterven in een container, maar daarvan is nog geen enkel bewijs geleverd. Het enige wat wij weten is dat dergelijke containers werden gebruikt als geïmproviseerde gevangenissen vóór overbrenging naar een meer geschikte locatie. Men spreekt over para's die een jongetje een zoutwateroplossing te drinken geven. Het enige wat wij echter op een foto zien, zijn para's die een jongetje te drinken geven. Men spreekt over para's die een jongen roosterden. Wij kennen allen de foto van twee para's die een Somaliër boven een vuur houden. Het gerecht moet nu uitmaken wat hier precies is gebeurd en welke straf dient te worden opgelegd, voor een gedrag dat op zichzelf al afkeuringswaardig is en moet worden betuigd.

Wij weten dus dat individuele para's zich schuldig gemaakt hebben aan een gedrag waarbij zij zwaar over de schreef zijn gegaan. Wij weten ook dat de para's in Somalië in uiterst moeilijke en gevaarlijke omstandigheden hebben gepoogd om vrede te brengen en humanitaire hulpkonvooien te beschermen in een land waarmee zij niets te maken hadden, ook niet voor de verdediging, waarvoor ze niet hebben bijgetekend. Toch zijn er vijf onder hen gestorven en vijftien werden door kogels of granaatscherven gewond. Dit wordt weleens vergeten.

Het is onverantwoord, zelfs immoreel, dat deze feiten, hoe afkeurenswaardig zij ook zijn, door een ex-militair om reden van geldgewin worden verpatst aan een krant, door een krant omwille van de oplage worden opgeblazen en door politici worden aangehaald om vandaag te pleiten voor de afschaffing van het leger. Ik ben een overtuigd anti-Belgicist.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Vindt de heer Ceder het immoreel dat politici zich daarover vragen stellen en bedenkingen hebben bij het voortbestaan van het Belgisch leger?

De heer Ceder (VI. Bl.). — Ik vind het immoreel dat men deze feiten zolang zij niet bewezen zijn aangrijpt om te pleiten voor de afschaffing van het leger.

De heer Anciaux (VU). — Waarom is het immoreel om, omwille van welke feiten dan ook, een debat te voeren over het nut en de toekomst van het Belgische leger?

De heer Ceder (VI. Bl.). — Ik vind dat op zich niet immoreel.

De heer Anciaux (VU). — U hebt dat juist beweerd.

De heer Ceder (VI. Bl.). — Ik vind het alleen immoreel dat dergelijke feiten door een soort van informant worden verkocht aan een krant, dat een krant ze omwille van de oplage opblaast en dat politici deze feiten aangrijpen, ofschoon er nog geen bewijs van bestaat, om vandaar uit te pleiten voor de afschaffing van het leger. Men kan uiteraard wel pleiten voor de hervorming van de opleiding.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer Ceder, er zijn vijftien para's veroordeeld. U kunt dan toch moeilijk beweren dat dit alles uit de lucht is gegrepen.

De heer Ceder (VI. Bl.). — Dat beweer ik ook niet. Ik zeg enkel dat bepaalde feiten die in dit dossier werden aangehaald, uit hun verband zijn gerukt en niet werden bewezen.

Er zijn intussen vijftien veroordelingen. Ik wil hierbij opmerken dat het niet om para's gaat maar om militairen die tot steundiensten behoren, hoewel men het voortdurend heeft over de misdragingen van de para's.

Ik ben een overtuigd anti-Belgicist, zoals de heer Anciaux het sinds enkele dagen ook is, en ik ben als dusdanig geen vriend van het Belgische leger, maar ik heb respect voor het beroep van soldaat, voor mensen die een schamel loon ontvangen om hun leven te riskeren voor hun volk en vaderland — of wat zij hieronder verstaan — en die beter verdienen dan in een vorm van internationale *public relations* te worden ingezet in een land waar wij niets hebben verloren.

Het is immoreel dat het schandelijke gedrag van enkele para's door *De Nieuwe Gazet* op 29 maart ongegeneerd wordt geklasseerd onder de noemer «Misdrijven tegen de mensheid». Zowel de heer Anciaux als ikzelf weten door onze ervaringen in de Rwandacommissie wel beter wat misdrijven tegen de mensheid zijn.

Natuurlijk heeft iedereen zijn eigen redenen om een amalgaam te maken en vage beschuldigingen tot feiten te verheffen. Naar aanleiding van de zogenaamde onthullingen van Dirk Draulants over de 15e wing durfde *Humo* het aan een foto bij dit artikel te publiceren, geen foto van de 15e wing, maar van para's. Eén van de para's op deze foto, blijkbaar ook behorend tot de kring der misdragende militairen, werd op 7 april 1994, tussen 9 uur en 12.30 uur op gruwelijke wijze vermoord in een Rwandese kazerne in Kigali.

Mijn partij wil de soldaten die zich hebben misdragen of die zich hebben schuldig gemaakt aan misdrijven of misdaden geenszins verontschuldigen, maar vraagt wel dat er rekening wordt gehouden met omstandigheden die wij moeilijk kunnen begrijpen. Wij eisen ook dat beschuldigingen niet voor waar en zeker worden aangenomen vóór ze strafrechtelijk zijn vastgesteld.

Wij vragen aan de minister van Landsverdediging of hij niet voorbarig heeft gereageerd en de mediastorm niet zelf heeft aangewakkerd door de opdoeking van het 3^e bataljon para's in het vooruitzicht te stellen. Is hij niet van mening dat de aangeklaagde feiten in de toekomst moeten worden vermeden door een strengere selectie en opleiding, die moet worden gecompenseerd door een betere vergoeding? Deelt hij ons standpunt, dat para's elitesoldaten zijn die niet mogen worden misvormd tot wijkagenten die bang zijn om zich te verdedigen, zoals dat in Rwanda een jaar later het geval was? Moet uit dit dossier niet worden geconcludeerd dat elitesoldaten, opgeleid om oorlog te voeren ter verdediging van hun land, niet moeten worden ingezet bij UNO-operaties in Afrika? (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, zonder te willen vooruitlopen op de conclusies van de Rwandacommissie, wil ik met betrekking dat het wangedrag aan de Belgisch para's in Saoedië, erop wijzen dat wij onmogelijk kunnen verhinderen dat kranten bepaalde feiten publiceren. In ons land bestaat nu eenmaal persvrijheid.

Uit foto's en getuigenissen blijkt inderdaad dat bepaalde para's zich in Saoedië op een schandelijke manier hebben gedragen, wat wij uiteraard betreuren.

Ook in Rwanda waren er klachten over para's van het 1^e bataljon. De schuldigen werden bestraft en teruggedroepen naar België.

Het is echter verkeerd de schuld bij de militairen te leggen. Over het algemeen zijn dit immers gewone soldaten. In de eerste plaats moet worden opgetreden tegen de leiding van het leger, die verantwoordelijk is voor de opleiding en de training. Bovendien moet ervoor worden gezorgd dat zij hun werk beter doen dan in het verleden het geval was.

De heer Anciaux heeft in een eerste spontane reactie zijn standpunt in de commissie openlijk uiteengezet. Hij vroeg zich af of het leger, gezien de manier waarop het de voorbije jaren functioneerde, niet beter wordt afgeschaft. De vrijgekomen 100 miljard zou nuttiger kunnen worden besteed. Ik denk hierbij aan ontwikkelings samenwerking, waar wij nog steeds beschamend slecht scoren. De norm van 0,7% ligt nog steeds ver af en zal waarschijnlijk pas in een volgende eeuw worden gehaald.

Ik deel persoonlijk die mening van de heer Anciaux. Zoals ik vroeger al heb gezegd, kunnen die niet-onbelangrijke middelen die door de afschaffing van het leger vrijkomen veel beter worden gespenseerd, onder meer ook voor de sociale opvang en begeleiding van de militairen, die voor sociale taken zouden kunnen worden ingezet.

Ik wil niet aan partijpolitiek doen, maar de ministers van Landsverdediging van de jaren 60, 70 en 80 waren alleen geïnteresseerd in de aankoop van materiaal voor het leger, dat goed uitgerust moest zijn tegen de dreiging van het communisme. Alleen in dat aspect van hun opdracht waren zij geïnteresseerd. Wat er met de manschappen gebeurde, was het laatste van hun zorgen.

Ik heb mijn legerdienst in 1974 gedaan als gewoon soldaat. Ik was toen reeds gehuwd en heb gedurende dat jaar «in dienst van het vaderland» mijn tijd verspeeld.

Jonge kerels van 18 heb ik toen tijdens hun legerdienst door het systeem zien kapotmaken. De recruten kwamen in het leger binnen als jongens zonder ervaring, maar door de toestanden die in het leger heersten, werden ze snel bedorven en sommigen van hen verlieten de krijgsmacht als echte alcoholisten. Ik was geleverd in de School van Officieren te Laken, waar de elite van ons leger vertoeft en ik heb daar kolonels en generaals van 's ochtends af in de mess whisky zien zitten drinken. Een en ander is weliswaar meer dan 20 jaar geleden, maar dat was het leger waarop wij fier moesten zijn «uit liefde voor het vaderland, in naam van de strijd tegen het communisme en ook uit gehechtheid aan het Koningshuis». Het leger streefde zogezegd een doelstelling na, die evenwel nooit werd bereikt.

De schuld voor het wangedrag van de para's in Rwanda zal ik bijgevolg zeker niet gaan zoeken bij de gewone soldaten, maar wel bij de legerleiding.

Twintig jaar geleden heb ik de graden in het leger moeten instuderen, de werkzaamheden van de Rwandacommissie hebben mij ertoe verplicht mijn geheugen op te frissen, maar naarmate het aantal sterren en strepen toeneemt, neemt ook de onbekwaamheid toe. Dat is althans mijn indruk.

Het is de opdracht van de minister van Landsverdediging om het tij te keren. Hij heeft reeds verscheidene malen zijn tanden getoond en neen gezegd tegen de legerleiding. Ik hoop dat de minister dat beleid in de toekomst consequent zal verderzetten.

De discussie over de toekomstige opdrachten van het leger wordt op het ogenblik gevoerd in de Kamer van volksvertegenwoordigers. Vooraleer die opdrachten precies worden gedefinieerd, dienen wij ons echter te bezinnen over de vraag wat voor een leger wij nodig hebben, of ons land überhaupt nog een leger moet onderhouden.

België maakt deel uit van de Europese Unie en over een jaar waarschijnlijk zelfs van de Muntunie. Er moet dan ook een Europees leger komen waaraan België dan naar best vermogen kan bijdragen. Ons landje mag dan welvarend zijn, het is met zijn 10 miljoen inwoners niet te vergelijken met Frankrijk, Groot-Brittannië of Duitsland. Onze middelen zijn zeer beperkt. Zou er dan niet beter beslist worden dat het Belgische leger zijn manenschappen, zijn uitrusting en zijn expertise ten dienste stelt van het Europese leger?

Aan het Belgische leger werd gevraagd moeilijke opdrachten uit te voeren in Somalië, ex-Joegoslavië en Rwanda. Het moet dus zijn dat ons leger gereputeerd is voor zijn expertise, misschien niet in militaire opdrachten, maar alleszins in logistieke ondersteuning.

De nieuwe taken van het leger dienen dus precies te worden gedefinieerd. De minister dient orde op zaken te stellen bij de legerleiding.

Ook de legeropleiding dient dan te worden herdacht. De opleiding in het algemeen, en die van het bataljon paracommando's meer in het bijzonder, is te eenzijdig gericht op gevechtsoverdrachten. De para's zijn opgeleid om erop los te slaan en te schieten. Dan is het normaal dat, als zij voor een vredesmissie worden uitgestuurd, hun bewegingsvrijheid daarbij aan banden wordt gelegd en ze niet mogen schieten, en zelfs hun wapen niet mogen tonen, zij gefrustreerd geraken en zich beginnen te vervelen. En verveling leidt doorgaans tot ongelukken.

De heer Poncelet heeft reeds bewezen dat hij zijn taak van minister van Landsverdediging aankan. Ik reken er dan ook op dat hij oog zal hebben voor de belangen van de gewone soldaat en de para. Ze riskeerden immers, zoals de heer Ceder ook heeft gezegd, in Rwanda hun leven voor een hongerloon en ze zijn blij dat ze dat kunnen doen, want zo verdienen ze een extra premie van een paar duizend frank per dag. Ik verwacht van de minister dan ook dat hij, rekening houdend met de discussies die nu in de kamer, met medewerking van de Senaat, aan de gang zijn, orde op zaken zal stellen in het leger en het commando en ook de opleiding van de para's zal aanpassen.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Poncelet.

De heer Poncelet, minister van Landsverdediging. — Mijnheer de voorzitter, de heer Anciaux en zijn twee collega's hebben vragen gesteld over twee thema's: enerzijds over recentelijk aan het licht gekomen feiten uit 1993 in verband met Somalië en anderzijds over het voortbestaan van het Belgisch leger. Mijn antwoord bestaat dan ook uit twee delen.

Eerst ga ik in op het voortbestaan van het Belgisch leger. Ik ben het er niet mee eens dat het voortbestaan van het Belgisch leger op de helling moet worden gezet. Dat kan volgens mij geen discussiepunt zijn. Wel wordt er vandaag de dag in het groot nationaal debat in de Kamer van volksvertegenwoordigers gesproken over de rol van het leger in de toekomst. De senatoren van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden werden trouwens uitgenodigd om aan dit debat deel te nemen.

Tot mijn grote spijt moet ik vaststellen dat een Europees vredesleger nog verre toekomstmuziek is. Er is geen Europese politieke wil om in die richting te werken. België vervult op dat

gebied nochtans een voorttrekkersrol. Ons land heeft niet alleen nagenoeg zijn volledige landmacht toegewezen aan het Eurocorps, een zuiver Europese constructie, het heeft met zijn buurlanden eveneens samenwerkingsverbanden opgestart die als voorbeeld kunnen dienen voor alle Europese partners. Denk maar aan de integratie van de operationele commando's van de Belgische en Nederlandse marine. Denk ook aan het samenwerkingsakkoord tussen de Belgische en de Nederlandse luchtmacht dat geconcretiseerd wordt in een gezamenlijke inzet in het kader van SFOR in ex-Joegoslavië.

Ik vrees dus dat tot nader order elk land in Europa zijn eigen leger zal organiseren en financieren. Dat intussen het Belgisch leger kan worden afgeschaft, zoals de heer Anciaux voorstelt, is waarschijnlijk een standpunt van zijn fractie of partij, waarvan de meer dan 25 000 Vlaamse militairen en burgers bij Defensie en hun families, die ook kiezers zijn, ongetwijfeld akte nemen.

Bij de tweede reeks vragen over de zogenaamde wandaden van de Belgische para's in Somalië, wil ik graag enkele inleidende opmerkingen maken.

Schijnbaar scheert de heer Anciaux alle para's over dezelfde kam. Hij veroordeelt, nog voor het gerecht uitspraak heeft gedaan. Dat is niet alleen unfair, het is tevens een belediging voor het geheel van de paracommando's als eenheid en voor hun families. Laten wij niet vergeten dat vele landgenoten hun leven aan onze paracommando's te danken hebben. Wat zou hij ervan denken als ik alle deelnemers aan de IJzerbedevaart als extreemrechts zou betitelen? Het is niet zo dat een hele mand appels slecht is omdat er een paar rotte tussen liggen.

Ik wens van de gelegenheid gebruik te maken om toelichtingen te geven bij de onthullingen over de acties van de para's in Somalië.

In de eerste plaats is er de context waarin de feiten zich in Somalië hebben afgespeeld. De dagelijkse «hongerbeelden» uit Somalië schudden in 1992 het wereldgeweten wakker. De Verenigde Naties besloten voor deze hongersnood een hulpoperatie op te starten. Eind 1992 werd België gevraagd aan deze operatie deel te nemen. Drie bataljons para-commando's namen samen met een aantal verkennings-, genie- en transmissietroepen en het logistiek steuningschip Zinnia van 11 december 1992 tot 24 december 1993 deel aan de operatie. In totaal werden ongeveer 2 600 Belgische militairen ingezet. De opdracht van de troepen was in 1993 onder meer: gewapend treffen tussen de rivaliserende fracties te voorkomen en de rust in het toegewezen gebied te herstellen. Algemeen mag worden gesteld, en dit wordt ook internationaal aanvaard, dat de Belgische acties in het gebied succesvol verliepen.

Een tweede feit dient te worden beklemtoond. Telkens wanneer een Belgische troepenmacht uitgestuurd wordt, is deze vergezeld van een gerechtelijk detachement, samengesteld uit een krijgsauditeur, een griffier en twee rijkswachters. Dit detachement heeft als taak: de controle op de naleving van de Belgische wetgeving door de Belgische troepen.

In het kader van de operatie in Somalië, in 1992-1993, opende het krijgsauditoraat 63 dossiers waarbij 81 militairen betrokken waren. 56 dossiers werden zonder gevolg geklasseerd, meestal omdat de feiten zich hadden voorgedaan conform de geldende *rules of engagement*, of omdat ze behoorden tot het disciplinair domein.

In 1994 en 1995 is het uiteindelijk tot zeven processen gekomen waarbij 25 militairen werden gedagvaard. Tien militairen werden vrijgesproken, zes kregen een opschorting, twee werden tot geldboetes veroordeeld en zeven kregen gevangenisstraffen gaande van vijftien dagen tot vijf jaar. Er waren dus 25 dagvaardingen voor een operatie waaraan 2 600 manschappen deelnamen.

De feiten uit 1993 brengen het prestige en de geloofwaardigheid van ons land in het gedrang en moeten bijgevolg grondig worden onderzocht en navenant worden gestraft. De eerste actie ligt bij het militair gerecht dat een antwoord moet geven op de vraag of de feiten bewezen zijn en zo ja, of het al dan niet om geïsoleerde gevallen gaat. Bovendien heb ik luitenant-generaal Schoups, de chef van het operationeel commando van de landmacht, gevraagd te onderzoeken of de recrutering en selectie, de opleiding, de training en de operaties voldoende garanties bieden om dergelijke

feiten in de toekomst te vermijden. Ik heb nog maar pas het rapport van de generaal ontvangen. Zodra ik het bestudeerd heb, zal ik niet nalaten het Parlement over de inhoud ervan te informeren en de maatregelen te nemen die zich eventueel opdringen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Ik wil deze repliek beginnen met enkele vaststellingen. Als pacifist bekijk ik sommige zaken anders dan de meeste mensen. Dat is mijn goed recht. Het verheugt mij dat hier enkele scherpe tegenstellingen tussen de Volksunie en het Vlaams Blok duidelijk aan het licht komen. Het Vlaams Blok werpt zich hier op als de verdediger van het Belgisch leger. De heer Ceder zegt zelfs met bevlogen woorden dat hij «respect opbrengt voor het beroep van soldaat, die voor een schamel bedrag zijn leven op het spel zet voor volk en vaderland». Van dat soort veredeld idealisme ben ik gelukkig bevrijd. Het ligt wel helemaal in de lijn van het optreden van het Vlaams Blok. Zelf wangedrag en geweld begaan, en dit bij anderen veroordelen, dat zou inderdaad niet consequent zijn. En dat is het laatste wat van de heer Ceder kan worden gezegd.

Met alle respect voor de minister, maar het is niet aan hem om uit te maken of een debat al dan niet aan de orde mag komen. Ik heb het volste recht om als verkozen senator het debat over het voortbestaan van het Belgisch leger te lanceren. Hij kan dit debat niet weigeren door eenvoudigweg te zeggen dat het niet aan de orde is. Maar goed, ik wil daar nu niet verder op ingaan.

De minister suggereert dat ik te gemakkelijk veralgemeen, dat ik veroordeel voor er een proces is geweest, dat ik de hele mand rot noem omdat er enkele rotte appels inzitten enzovoort. Ik wil hem daarin gelijk geven. Het voorbeeld van de IJzerbedevaart, dat de minister aanhaalt, treft mij zeer sterk. Ik begrijp zeer goed wat hij bedoelt. Toch is zijn kritiek ook weer niet helemaal ernstig.

Ik hoor gelijkwaardige tegenwerpingen wel vaker, wanneer senatoren een of andere kritiek naar voren brengen in verband met de ontwikkelingssamenwerking of een ander beleid. Zij krijgen dan het verwijt dat zij de hele ontwikkelingssamenwerking in gevaar brengen of dat zij aan antipolitiek doen. In deze kwestie heb ik ook niet meer gedaan dan wijzen op feiten die via de pers al bekend waren, zonder wie dan ook met naam te noemen of te veroordelen.

Als ik zeg dat er nogal wat wantoestanden hebben bestaan, beweer ik daarmee niet dat alle para's smeerlappen zijn. Daar zijn zeker mensen bij die het goed menen, hoewel ik zelf nooit para zou willen worden.

Dit mag ons echter niet beletten om grondig na te denken over wat er verkeerd loopt en welke spirit er in het leger wordt gekweekt. Ik ben trouwens niet de enige die daar vragen bij stelt. Ik heb verslagen gelezen van psychologen en oud-officieren die wijzen op de gevaren van de para-opleiding. Wij moeten dat au sérieux nemen. Als para's die ingezet worden voor vredesmissies, de eersten zijn om internationale verdragen te schenden, dan loopt er iets ernstigs mis, dan kunnen wij ze beter niet uitzuren.

Mijn vragen getuigen vooral van mijn bekommernis. Ik vind het beneden het niveau van de minister te dreigen met het kiesdrag van 25 000 personeelsleden. Ik heb toch het recht om mij vragen te stellen bij het nut van het Belgisch leger. Als hij ervan uitgaat dat ik 25 000 mensen in de armoede wil sturen omdat ik hun job wil afnemen, dan is dat zijn persoonlijke interpretatie, al kunnen deze mensen zich misschien wel met nuttiger zaken bezig houden, al is het op de drempel van de 21e eeuw misschien niet zo logisch de militaire en oorlogslogica te blijven volgen, nu zich op het wereldvlak geopolitiek gezien, een algemene ontspanning voordoet. Het wordt tijd hier tegenover een kritische houding aan te nemen.

Overigens ben ik ervan overtuigd dat de 25 000 personeelsleden en hun familie wel kritisch genoeg zullen zijn om in te zien dat het in het leger niet steeds rozegeur en maneschijn is, dat een deel van het legerpersoneel de boel verpest en dat er gelukkig nog een aantal kritische senatoren zijn die geen taboes kennen, en over alles vragen durven stellen.

Voor de rest vind ik het antwoord van de minister bevredigend. Ik hoop dat men grondig zal onderzoeken waar de zaken verkeerd zijn gelopen en ik kan alleen maar hopen dat wij geen angst zullen hebben om indien nodig in te grijpen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

De voorzitter. — Hier volgt de uitslag van de stemming over de voordracht van een eerste kandidaat voor een ambt van staatsraad.

Voici le résultat du scrutin pour la présentation d'un premier candidat à la place de conseiller d'État.

Aantal stemmenden: 48.

Nombre de votants: 48.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 5.

Bulletins blancs ou nuls: 5.

Geldige stemmen: 43.

Votes valables: 43.

Volstreckte meerderheid: 22.

Majorité absolue: 22.

De heer Bosmans bekomt 32 stemmen.

M. Bosmans obtient 32 suffrages.

Mevrouw Rombaut bekomt 7 stemmen.

Mme Rombaut obtient 7 suffrages.

De heer Johan Baert bekomt 2 stemmen.

M. Johan Baert obtient 2 suffrages.

De heer Koen Baert bekomt 1 stem.

M. Koen Baert obtient 1 suffrage.

De heer Dassen bekomt 1 stem.

M. Dassen obtient 1 suffrage.

Bijgevolg wordt de heer Marc Bosmans, die de volstreckte meerderheid der stemmen heeft bekomen, tot eerste kandidaat uitgeroepen.

En conséquence, M. Marc Bosmans, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé premier candidat.

2. Pour la quatrième place

2. Voor de vierde plaats

Nombre de votants: 50.

Aantal stemmenden: 50.

Bulletins blancs ou nuls: 4.

Blanco of ongeldige stembriefjes: 4.

Votes valables: 46.

Geldige stemmen: 46.

Majorité absolue: 24.

Volstreckte meerderheid: 24.

M. François Daout obtient 38 suffrages.

De heer François Daout bekomt 38 stemmen.

M. Pierre Vandernoot obtient 6 suffrages.

De heer Pierre Vandernoot bekomt 6 stemmen.

M. Alain Lebrun obtient 2 suffrages.

De heer Alain Lebrun bekomt 2 stemmen.

En conséquence M. François Daout ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé deuxième candidat.

Bijgevolg wordt de heer François Daout die de volstreckte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot tweede kandidaat uitgeroepen.

3. Voor de vijfde plaats
3. Pour la cinquième place
Aantal stemmenden: 51.
Nombre de votants: 51.
Blanco of ongeldige stembriefjes: 5.
Bulletins blancs ou nuls: 5.
Geldige stemmen: 46.
Votes valables: 46.
Volstreekte meerderheid: 24.
Majorité absolue: 24.
De heer Koenraad Dassen bekomt 35 stemmen.
M. Koenraad Dassen obtient 35 suffrages.
De heer Johan Baert bekomt 8 stemmen.
M. Johan Baert obtient 8 suffrages.
De heer Koen Baert bekomt 1 stem.
M. Koen Baert obtient 1 suffrage.
De heer Marc Bosmans bekomt 1 stem.
M. Marc Bosmans obtient 1 suffrage.
Mevrouw Riet Rombaut bekomt 1 stem.
Mme Riet Rombaut obtient 1 suffrage.
Bijgevolg wordt de heer Koenraad Dassen, die de volstreekte meerderheid der stemmen heeft bekomen, tot tweede kandidaat uitgeroepen.

En conséquence, M. Koenraad Dassen, ayant obtenu la majorité absolue des suffrages est proclamé deuxième candidat.

4. Pour la huitième place
4. Voor de achtste plaats
Nombre de votants: 50.
Aantal stemmenden: 50.
Bulletins blancs ou nuls: 4.
Blanco of ongeldige stembriefjes: 4.
Votes valables: 46.
Geldige stemmen: 46.
Majorité absolue: 24.
Volstreekte meerderheid: 24.
M. Jacques Jaumotte obtient 38 suffrages.
De heer Jacques Jaumotte bekomt 38 stemmen.
M. Pierre Vandernoot obtient 4 suffrages.
De heer Pierre Vandernoot bekomt 4 stemmen.
M. Alain Lebrun obtient 2 suffrages.
De heer Alain Lebrun bekomt 2 stemmen.
M. François Daout obtient 1 suffrage.
De heer François Daout bekomt 1 stem.
M. Robert Hensenne obtient 1 suffrage.
De heer Robert Hensenne bekomt 1 stem.

En conséquence M. Jacques Jaumotte ayant obtenu la majorité absolue des suffrages, est proclamé deuxième candidat.

Bijgevolg wordt de heer Jacques Jaumotte die de volstreekte meerderheid der stemmen bekomen heeft, tot tweede kandidaat uitgeroepen.

Il sera donné connaissance de ces présentations au premier président du Conseil d'État et au ministre de l'Intérieur.

Van deze voordrachten zal kennis worden gegeven aan de eerste voorzitter van de Raad van State en aan de minister van Binnenlandse Zaken.

PROPOSITIONS

Prise en considération

Communication de M. le président

VOORSTELLEN

Inoverwegingneming

Mededeling van de voorzitter

M. le président. — Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Ces propositions sont donc prises en considération et envoyées aux commissions indiquées.

La liste des propositions, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het bureau. (*Instemming.*)

Dan zijn de voorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verzonden.

De lijst van die voorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verzonden, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

Mesdames, messieurs, notre ordre du jour est ainsi épuisé.

Onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Le Sénat se réunira le jeudi 12 juin 1997 à 9 h 30.

De Senaat vergadert opnieuw donderdag 12 juni 1997 om 9.30 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 18 h 30.*)

(*De vergadering wordt gesloten om 18.30 uur.*)

ANNEXE — BIJLAGE

Prise en considération — Inoverwegingsneming

Liste des propositions prises en considération :

A. Propositions de loi :

complétant l'article 114 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994 (de Mme Cantillon et consorts);

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

relative à la sécurité sociale des travailleurs frontaliers (de MM. Santkin et G. Charlier);

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

modifiant l'article 1er du décret du 4 juillet 1806 concernant le mode de rédaction de l'acte par lequel l'officier de l'état civil constate qu'il lui a été présenté un enfant sans vie (de Mme Milquet);

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

modifiant le Code de la nationalité belge (de MM. Lallemand, Mahoux et consorts).

— Envoi à la commission de la Justice.

B. Proposition de résolution :

concernant la solidarité entre le Nord et le Sud (de Mme Sémer et consorts).

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

Lijst van de in overweging genomen voorstellen :

A. Wetsvoorstellen :

tot aanvulling van artikel 114 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 (van mevrouw Cantillon c.s.);

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

betreffende de sociale zekerheid van de grensarbeiders (van de heren Santkin en G. Charlier);

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

tot wijziging van artikel 1 van het decreet van 4 juli 1806 aangaande de manier van opstelling van de akte waarbij de ambtenaar van de burgerlijke stand constateert dat hem een levenloos kind werd vertoond (van mevrouw Milquet);

— Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden.

tot wijziging van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit (van de heren Lallemand, Mahoux c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Justitie.

B. Voorstel van resolutie :

inzake de solidariteit tussen Noord en Zuid (van mevrouw Sémer c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.